

NEDJELJNI

BANJALUKA, 9. i 10. februara 1985.
Broj 4322 Godina XLII Cijena 22 dinara

GLAS

LIST SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA

IZLAZI SVAKOG DANA OSIM NEDJELJE

MLADI I RAČUNARI

PROGRAM NAŠEG KOMPJUTERA

STRANA 10.

OSAM SPOMENICA MILANA ČIRIĆA IZ KNEŽOPOLJSKOG SELA MEĐUVOĐA, ČLANA KP ARGENTINE OD 1937. GODINE

OD MEĐUVOĐA DO SANTA FEA

— Dani koji se ne zaboravljaju: dok mu u domovini glinu sedmorica braće i otac, Milan Čirić u dalekoj Argentini, za vrijeme drugog svjetskog rata, kao komunisti u ilegali vodi sa svojim drugovima jednu drugu vrstu borbe: objavljuje i propagira ciljeve našeg NOB-a i sakuplja pomoć za Titoze parližane

STRANA 7.

MAJSTORI S
VISOKONAPONSKE MREŽE

„MUDROJ“ ŽICI NE VJERUJ

● Najvažnije je ako se čovjek pribere i uoči koliko je težak kvar na elektromreži. Sve ostalo je lakše među žicama koje vrebaju i gdje se samo jednom griješi, kaže Gojko Blbić, visokokvalifikovani elektromehaničar u OOUR-u „Elektrobanjaluka“, jedan od veterana i asova ovog opasnog zanimanja.

STRANA 6.

HUMANOST NA
DJELU

TEŠKO BEZ NAŠE ZLATE...

● Zlata Anušić, učenica banjalučke Elektro-škole, već četiri godine u akciji dobrosusjedne pomoći pomaže Magdi i Josipu Petriću ● Humane akcije iz godine u godinu pokazuje sve bolje rezultate i stiče pristalice među mladim Banjalučanima.

STRANA 5.

GLUMAC JE GLUMAC — ADEM ČEJVAN

GLUMA JE MAGIJA

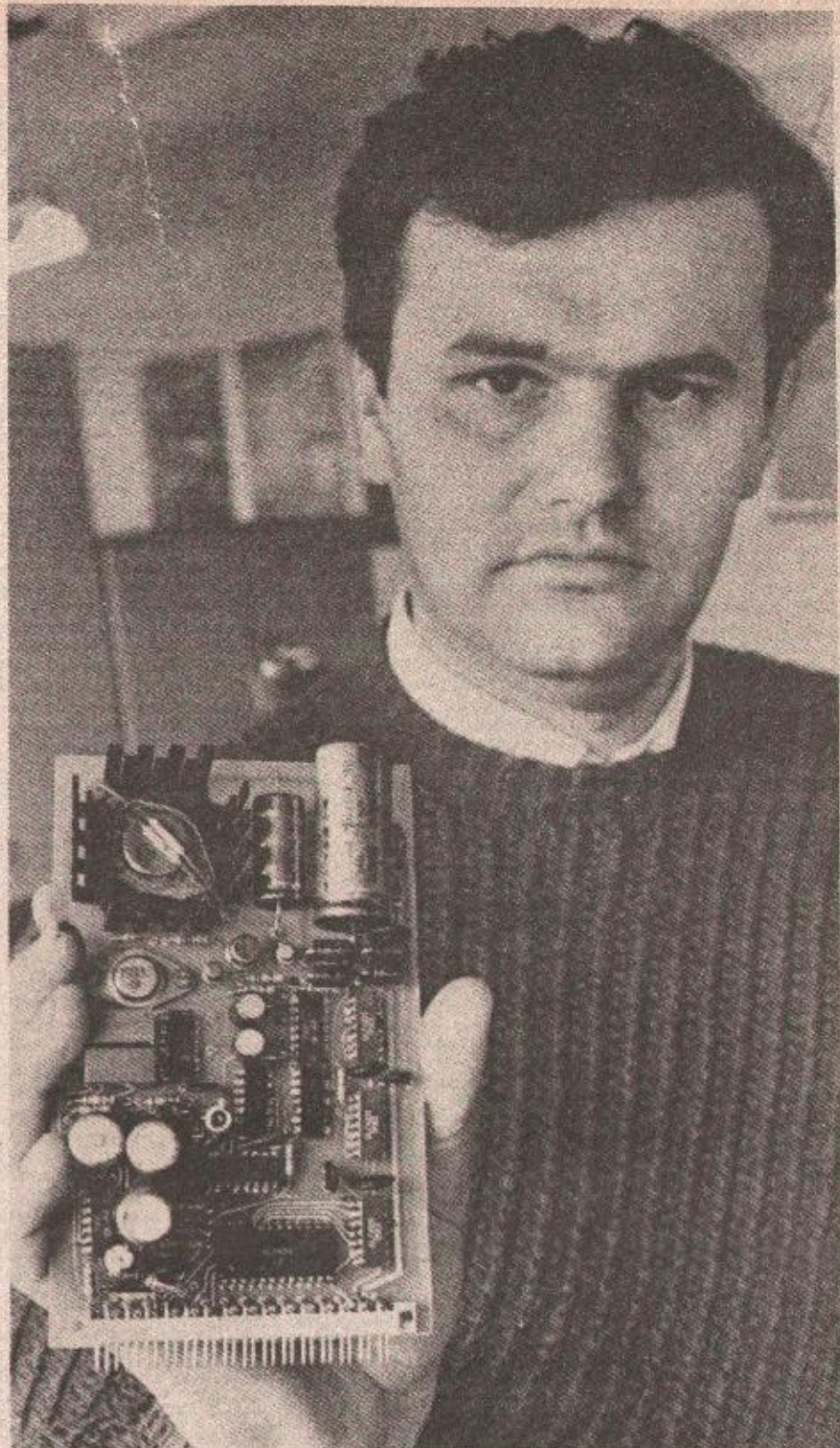
● Uz Bojana Stupicu i doktora Branka Gavellu mislim da mi je najviše pomogao moj prvi učitelj čika Rajko Vesnić, kompletna pozorišna ličnost. Učilo nas je vrlo ozbiljno da je rad jedino što stvara dobre majstore, pa i u glumi. ● Vollo sam bitku, tu divnu borbu u kojoj ima mnogo preživjelih. Pozorlšte ostaje početak i kraj svega, kaže Adem Čejvan

STRANA 10.

SPORT I FIZIČKA KULTURA
U KOMUNI ČELINAC

KORAK NAPRIJED — DVA NAZAD

Strane 14 i 15.

PRIMJERI „DOMAĆE PAMETI“

LET IZNAD LICENCI

SVODNA 8. februara — Trgovački putnici Zlatare Majdanpek nisu mogli da osiguraju od krađe prenos zlatnih uzoraka sve dok nisu nabavili specijalne koferčiće sa ugrađenim sistemom za obezbjeđivanje, jer su i oni sami mogli „pokrasti“ svoju robu. Čudni koferi, koji uzbunjuju, a ne mogu da se odvoje od nosioca, proizvodi su „Sanatrona“, koji posluje kao OOUR „Sane“, čuvene tekstilne fabrike.

Tekstil i elektronika Bosanski Novi — šta je to?

Od jednog, patri zaposlena prije pet godina, današnjih sedamdeset i pet radnika „Sanatrona“, od kojih su 10 inženjeri elektroničari, a jedan mašinar, tri i po godine bavili su se razvojem sistema za obezbjeđivanje i sačinili su od domaćih materijala više sistema za zaštitu.

Da se može od domaćih materijala sa svega dva odsto uvoza uspješno i u sistemu inženjeriniga prodavati pamet

po svijetu, govori najjeftinije primjer „Sanatrona“, koji sa „Energoinvestom“ prodaje projekte u vrijednosti od 8 miliona dolara. A upravo su u toku pregovori oko potpisivanja ugovora koji vrijedi 6,5 miliona dolara u „Unisovoj“ ponudi na inostranom tržištu.

Na snimku: tehnički direktor „Sanatrona“, Radojica Savić, elektroinženjer iz Kostajnice, pokazuje domaću ploču: štampane veze iz „Rudlja Čajaveca“, konektori iz Ljubljane, čipovi, odnosno integralna kola Elektronske industrije iz Niša, tranzistori RIZ-a, kondenzatori i otpornici izrađeni u „JSKRI“, a sve to u različitim varijantama, ulazi u tri osnovna načina obezbjeđenja, kroz sistem E-fielda. Sve je na principu električnog polja, zatim na osnovu geofona i mikrotatasa.

Foto-prilog na strani 12.

D. K.

DANI ZA NEZABORAV

RASTANAK BEZ POZDRAVA

STRANA 8.

PISMO IZ PARIZA

GDJE JE I ŠTA RADI SLAVNA BB

USAMLJENA ZVIJEZDA

● Razgovor sa Olgom Horstig — Primuž, Beogradankom, impresarijom Brizit Bardo ● Zvijezda čiji sjaj ne tamni, proslavila je nedavno 50. rođendan

STRANA 11.

KRAJEM NEDJELJE

Testament Jalte

● Jalta je bila i prošla, ona je dio istorije, donijela je pozitivne efekte, ali je i današnji svijet opteretila bremenima koja pripadaju prošlosti ● Svjetski mir je nedjeljiv mada u njegovom očuvanju velike sile imaju posebnu odgovornost

Četrdeset godina sastanak trojke na Jalti živi kao jedan od najkontroverznijih događaja u novijoj istoriji. Po nekima je susret Staljina, Čerčila i Ruzvelta (4-11. februar 1945) u bivšem carskom ljetovalištu na Krimu simbol nove podjele svijeta, drugi ga vide kao simbol nedovršene igre oko budućnosti Evrope, treći ga ocjenjuju kao recidiv prošlosti, četvrti u njemu vide istočnika svih poslijeratnih međublokovskih sukobljavanja i nadmetanja, peti mu pripisuju zaslugu za očuvanje kakvog-takvog mira u proteklih 40 godina, šesti smatraju da je na Jalti, stravanjem Ujedinjenih nacija, obezbjeđena ravnopravnost svim narodima i utrt put slomu kolonijalnog sistema. Sličnih ocjena o značaju Jalte za istoriju moglo bi se izreći još podosta, postoje mnoga gledišta, često oprečna, po pravilu obojena ideološkim opredjeljenjima i sopstvenim interesima u kojima se istorija slika u skladu s trenutnim političkim interesima ili zemljama.

Mada je od sastanka na Jalti prošlo 40 godina, još mnogo toga o čemu se tamo govorilo i ikako, šta se dogovorilo a o čemu sporazuma nije bilo, ne zna se puna istina. Jer, zvaničnih zapisnika, istinskih istorijskih analiza o susretu na Jalti - nema.

I vjerovatno ih neće biti u dogledno vrijeme. Postoje samo pisana i objavljena sjećanja jednog od glavnih učesnika - Vistona Čerčila - te još neke ocjene savjetnika, sekretara ili drugih, uslovno rečeno sporednih ličnosti. Razumije se, njihova kazivanja o sastanku trojke, o čemu i kako se razgovaralo, kako su donesene odluke, nose pečat ličnog saznanja i nacionalne pripadnosti. Prava istina otkriva se tek uvidom u sve zabilješke i zvanične papire.

Ostavljajući po strani ovu istorijsku istinu, još neiskazanu, i nepotvrđenu, ostaju ipak osnovne konture onog što se na Jalti zbivalo. U relativno opuštenoj atmosferi, lideri triju vodećih nacija u anti-fašističkom ratu, uzeli su sebi za pravo da se dogovaraju o budućnosti svijeta, a pomalo zanemarujući i druge narode koji su u toj borbi učestvovali. Taj način donekle podsjeća na devetnaesti vijek kada su se krunisane glave dogovarale o kranjini i prekravanju granica i sudbinama naroda, sa interesnim sferama kao dogovorenim međama.

No vrijeme koje je slijedilo Jalti, pokazalo je da je stvarnost sasvim drugačija od želje i namjera. Svijet u godinama poslije rata postao je sasvim drugačiji od onog kakvim su ga zamislila trojka velikih na Jalti. Prije svega, broj nezavisnih država je gotovo utrostručen u poređenju sa tadašnjim vremenom. Kolonijalna carstva praktički su iščezla s političke karte svijeta. Te novooslobođene zemlje sve energičnije se suprotstavljaju diktatu drugih država, zahtijevajući punu ravnopravnost u razmatranju i odlučivanju o pitanjima koja se tiču cijelog čovječanstva. Time je i osnovni smisao Jalte doveden u pitanje. A velike sile i dalje insistiraju na svojoj dominaciji u svjetskim odnosima, i kroz međusobni rivalitet nastoje da steknu dominirajuću poziciju. Ipak i njihovi pogledi na dogovore iz Jalte se razlikuju.

Sjedinjene Države, shodno svojoj ofanzivnoj politici, naročito u posljednje vrijeme, žele da se neki od dogovora „zaborave“, što istovremeno predstavlja neku vrstu pritiska na drugu stranu. Sovjetski Savez, pak, u svom opredjeljenju insistira na tada postignutim dogovorima o rasporedu snaga, jer mu oni bez sumnje idu naruku, posebno kada je riječ o na Jalti utvrđenim granicama interesnih sfera. Ovo se u prvom redu odnosi na Evropu koja je i na Jalti tretirana kao najvažnije područje.

Jalta je, nema sumnje, omogućila relativni mir u poslijeratnim godinama, posebno u Evropi, mada je u međuvremenu vođeno više od stotine ratova u raznim regionima svijeta, ali se sukobljavanje dviju vodećih sila svelo na političku, ideološku i propagandnu međusobnu konfrontaciju i bjesomučnu trku u naoružavanju. Helsinška deklaracija iz 1975. godine potvrdila je nepromjenljivost evropskih granica, što je u svakom slučaju bilo ohrabrujuće. Istovremeno, međutim svi ostali svjetski prostori kao da su postali otvorenim za međublokovsko nadmetanje, mada su se i u njima u poslijeratnom periodu dogodile duboke, suštinske promjene, socijalne i političke.

Jalta je bila i prošla, ona je dio istorije, donijela je pozitivne efekte, ali je i današnji svijet opteretila nekim bremenima koja pripadaju prošlosti. U prvom redu to je nastojanje da se globus posmatra kao prostor u kome ima mjesta samo za velike i njihove satelite. Međutim, svjetski mir je nedjeljiv, mada u njegovom očuvanju, s obzirom na vojne potencijale, velike sile imaju posebnu odgovornost. Otuda i ocjena iz većine vanblokovskih zemalja da je Jalta stvarnost, diktirana u datom trenutku realnošću situacije, ali da danas teži za takvim novim dogovorima predstavljaju neprihvatljivu anahronost prošlosti.

A. OTOVIĆ

TVORNICA KOŽA PRNJAVOR

SIROVINE DIKTIRAJU PROIZVODNJU

● Poznato je da je uvozna koža jeftinija, ali je teško doći do deviza, a domaće klaonice se utrkaju u povećanju cijena

Višegodišnje teškoće u obezbjeđenju sirove kože jedan su od osnovnih uslova koji ograničavaju povećanje proizvodnje i bolju iskorisćenost kapaciteta kod preradivača. Takav je slučaj i sa Tvornicom koža „Prnjavor“, jednoj od članica Kombinata „Krajišnik“. Za ovu godinu ovdje su planirali preraditi

1.500 tona sirove kože iz domaćih izvora, a oko 1.000 tona moraće se nabaviti u inostranstvu. Inače je poznato da je uvozna koža jeftinija, ali je teško doći do deviza, dok se domaće klaonice gotovo utrkaju u povećanju cijena. Takva situacija vlada na čitavom jugoslovenskom tržištu i položaj Tvornice koža u Prnjavoru nije izuzetak. Ako bi se mogao tražiti nekakav razlog onda on dijelom leži i u činjenici da između proizvođača i potrošača nema čvrstih dugoročnih sporazuma, a još manje dohodovnog povezivanja.

Sve ovo tjeralo je i prošlih godina prnjavorski kolektiv da što racionalnije koristi sirovine i reprodreterijal. Mora se priznati da su na tom planu i postignuti dobri rezultati, a ove godine planirani su još bolji pošto su izvršena i određena tehnička poboljšanja u procesu proizvodnje. S druge strane nastojaje proizvesti što više kvalitetnije kože umjesto jeftinog cjepanika.

M.M.

POVODI

Čija je stogodišnjica „Bosne“?

Tri godine poslije izgradnje i otvaranja prvog hotelskog objekta u Bosni i Hercegovini, sarajevske „Evrope“ koja je prije tri godine proslavila stogodišnjicu postojanja, ljubljanska pivovara „Union“ podigla je u Banjaluci „Bosnu“. Te 1885. godine ovaj je hotel imao dvanaest soba, šesnaest ležajeva, kavanu i restoran i bio je reprezentativan hotelijerski objekat ne samo u Bosanskoj krajini, nego i našoj republici. Hotel „Bosna“ je za tih stotinu godina ruiniran, dograđivan, pregrađivan, uljepšavan i da-

nas je, ponovo, jedan od monumentalnijih objekata ove vrste u Bosanskoj krajini, pa i šire.

U ovoj godini, dakle, hotel „Bosna“ proslavlja 100-godišnjicu svog postojanja i rada. Ali, nije to samo slavije „Bosne“, ni Radne organizacije „Kontinental“, odnosno SOUR-a „Krajinaturist“. Slavije je to banjalučkog i bosanskokrajiškog hotelijerstva. Danas se o „Bosni“ nivou i „nivou“ može raspravljati, pa ponekad koješta i prigovarati, ali je sigurno da je stoljeće

postojaja hotelu dalo čvrstinu tradicije, obezbjeđuje to reputaciju u jugoslovenskim razmjerama. Upravo zbog te tradicije, zbog postojeće „Bosnine“ reputacije, stogodišnjica hotela „Bosna“ - nije samo slavije ovog kolektiva. U Sarajevu stogodišnjica „Evrope“ slavila se u tom hotelu, ali i u širem smislu, obilježavala stogodišnjicu hotelijerstva u ovom gradu i Republici. Ne bi li slično trebalo da bude i sa stogodišnjicom postojanja i rada hotela „Bosne“?

R. PRERADOVIĆ

PRENOSIMO

Od 3.047 kilometara modernizovanih i asfaltiranih magistralnih puteva u Bosni i Hercegovini, oko petsto kilometara je bez završnog sloja asfalta, usljed čega dolazi do brzog propadanja kolovoza. Neke putne dionice nisu čak ni tehnički primljene, niti postoji potrebna dozvola za njih.

Planom rada SIZ-a za magistralne puteve BiH za ovu go-

REKLI SU

Sadržajno i dostojanstveno

— Ogradne žrtve koje je jedna mala zemlja, kao što je po broju stanovnika Jugoslavija, dala stvari pobjede nad fašizmom i ogromni rezultati koje su u svom i ukupnom razvoju naše socijalističke samoupravne zajednice u najdužem mirmom periodu u svojoj povijesti ostvarili svi našizbratimljeni narodi i narodnosti obavezuju nas, rezervne vojne starješine, da sadržajno i dostojanstveno obilježimo 40-godišnji jubilej. Naše članstvo - više od 107.000 RVS od kojih su 12.000 učesnici NOR-a, kao i naše druge i druge rezervne vojne starješine širom socijalističke Jugoslavije, čude i prazno nam zvuče izjave i ucjene predstavnika pojedinih savezničkih država o učešću i doprinosu ovog ili onog naroda pobjedi nad fašizmom, pri čemu se minimizira veličanstveni doprinos Titove NOVJ.

Titova armija tokom cijelog drugog svjetskog rata stalno je uzela „vezivala“ 20 do 30 najelitnijih Hitlerovih divizija, što je bilo ogromno olakšanje sovjetskom narodu. Uporedi li se, između ostalog broj njemačkih i drugih okupatorskih vojnika s brojem žitelja pojedinih okupiranih zemalja, lako će se vidjeti činjenica da je Hitler na Jugoslaviju „bacio“ više vojnika nego na primjer, na Sovjetski Savez, rekao je juče Vaso Radić, predsjednik RK RVS i izvršnog odbora organizacionog odbora 15. susreta „Bratstvo-jedinstvo“ na konferenciji za štampu.

ASFALT U „ČEKAONICI“

dinu predviđeno je okončanje radova na 52 kilometra puteva koji su ranije građeni. Završni asfaltni slojevi tokom godine biće postavljeni na: po pet kilometara puteva Banjaluka—Klašnice, Kotor-Varoš—Maslovar, Livno—Grahovo i Modriča—Gradačac, na oko šest kilometara putnih dionica Pale - Stambolčić i Duvno-Posušje, oko sedam kilometara puta Brčko-Brezovo polje, devet kilometara dionice Doboj-Tuzla i tri po kilometra puta Foča-Brod na Drini. Za ove potrebe izdvojeno je 340 miliona dinara.

Što se tiče dalje izgradnje i modernizacije magistralnih drumova, toga u ovoj godini

neće biti. Sredstava je nedovoljno, pa prednost imaju održavanje i zaštita puteva. Međutim, Skupština SIZ-a nedavno je donijela odluku o zaduženju kod Međunarodne banke za obnovu i razvoj na iznos od oko 19,5 miliona dolara. Za ovaj, dvanaesti međunarodni zajam, kandidovane su neke putne dionice i ukoliko do njegove realizacije dođe tokom godine, sredstva kredita upotrijebljena bi se za finansiranje izgradnje putnih dionica Blažuj-Bradina, Maslovar - Pribinić, Baraći - Mlinišće, Bosanska Kostajnica - Bosanska Dubica, Klašnice-Aerodrom i Prača-Renovica.

N.Ah.

OPŠTINSKO VIJEĆE SAVEZA SINDIKATA SRBAC

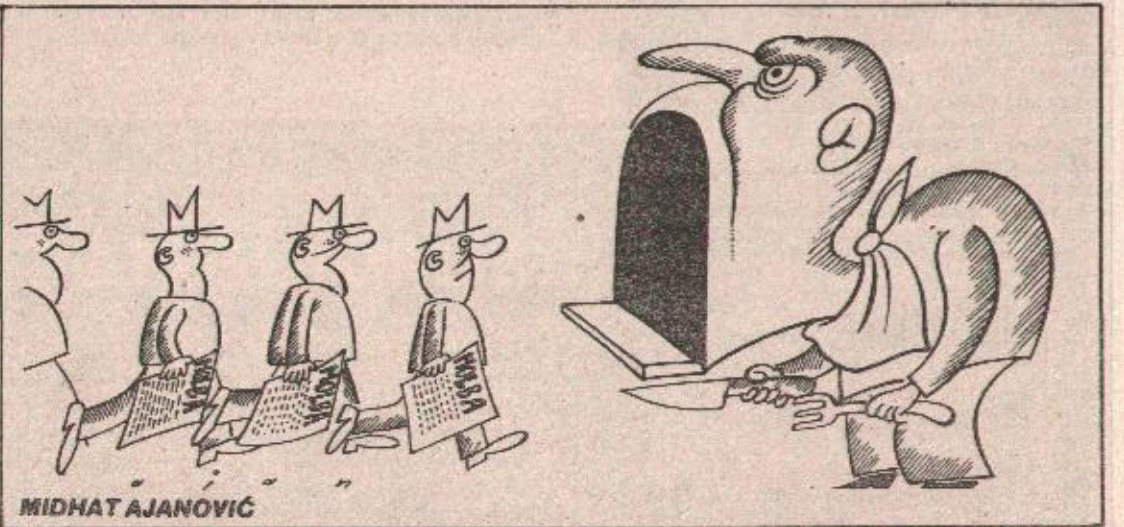
INFORMISANJE U SLUŽBI SAMOUPRAVLJANJA

Komisija za informisanje Opštinskog vijeća Saveza sindikata Srbac analizirala je dokle se u organizacijama udruženog rada na području komune došlo u informisanju i konstatovala da je informisanost radnika nezadovoljavajuća. A kako nedovoljno informisani radnici ne mogu ostvarivati ni pravo na samoupravljanje i odlučivanje, utvrđen je zaključak da se u svim osnovnim sindikalnim organizacijama provede akcija čiji je cilj da informacije o ukupnom životu, rezultatima i problemima kolektiva u što većoj mjeri postanu svojina radnika.

Obzirom na to da je samo u „Trikou“ sistematizovano radno mjesto radnika na informisanju, sugerisano je da se „informatori“ zaposle bar u nekoliko većih radnih kolektiva. Takođe će biti potrebno pokrenuti interna informativna glasila u većem broju organizacija udruženog rada, s obzirom na to da bitene i slična glasila izdaju jedino kolektivi „Trikoo“, OOUR—a „11. novembar“ i Ugostiteljsko-turističke radne organizacije „Sloga“.

Komisija je zaključila da treba pojačati zastupljenost informacija iz udruženog rada ove opštine u glasilima koja se izdaju na nivou integriranih sistema kao što su list AIPK „Bosanska krajina“, El Niš, „Vrbas“ i drugi, a odgovarajuću saradnju treba uspostaviti i sa Centrom za informisanje Srbac.

Z.S.

MIDHAT AJANOVIĆ

Opštine osnivači: Banjaluka, Bosanska Gradiska, Čelinac, Kotor-Varoš, Laktaši, Prnjavor, Skender-Vakuf i Srbac.

Izdaje i štampa NIGRO „Glas“ Banjaluka, Ulica AVNOJ-a 93.

Predsjednik Poslovnog odbora NIGRO „Glas“ Edhem Čizmić

Uređuje redakcijski kolegij: Mirka Kubiš (banjalučka hronika), Emin Krkić (popodnevi rad) Tomo Marić, (sport) Mileš Milinović (Bosanska krajina), Miro Mlađenović (grafička redakcija), Sabira Piragić, (DJEK), Nata Pivačić (kultura), Nebojša Radmanović (direktor i odgovorni urednik), Fadi Šamir (hronika), Dragiša Spremo (Nedjeljni „Glas“) i Novinski savjet lista „Glas“: Ivan A. adrić, Nusreta Borić (predsjednik), Edhem Čizmić, Milenko Čerketa, Jovo Kerker, Radojka Kuzmanović, Predrag Lazarević, Oto Marušić, Islam Mehić, Branko Pivačević, Nebojša Radmanović, Grozda Regodić, Nenad Trifunović, Franjo Vardić.

Direktor i odgovorni urednik Nebojša Radmanović

Prvi broj „Glasa“ izašao je kao organ NOP-a za Bosansku krajinu u Župici kraj Drvara, 31. jula 1943. godine. Poslije oslobođenja „Glas“ izlazi u Banjaluci kao organ Oblasnog narodnog fronta do juna 1951. Od IX 1953. izlazi kao organ SSRN pod imenom „Banjalučke novine“, a od 29. novembra 1955. pod imenom „Krajiške novine“. Od 13. maja 1963. list ponovo izlazi pod imenom „Glas“. Ukazom Predsjedništva SFRJ od 19. jula 1968. „Glas“ je odlikovan Ordenom zasluga za narod sa srebrnim zracima. Od 8. februara 1983. „Glas“ izlazi kao dnevni list.

RAZGOVORI O MOGUĆNOSTIMA BRŽEG RAZVOJA
PRNJAVORSKE OPŠTINE

Uz rezultate — i dalje nerazvijeni

● Brzi razvoj opštine ovdje vide u rekonstrukciji, proširenju i modernizaciji industrijskih proizvodnih kapaciteta, te intenziviranju razvoja poljoprivrede o čemu je bilo riječi u današnjim razgovorima u kojima je učestvovao, boraveći u radnoj posjeti, Gojko Ubiparip, predsjednik Izvršnog vijeća Skupštine SR BiH sa saradnicima

ea SR BiH naglasio je da se mora analizirati zbog čega dolazi do pada proizvodnje i ekonomičnosti poslovanja u pojedinim organizacijama udruženog rada u Prnjavoru. Sve se ne može pravdati objektivnim teškoćama, a i one ne mogu

PRNJAVOR, 8. februara — Predsjednik Izvršnog vijeća Skupštine SR Bosne i Hercegovine, Gojko Ubiparip sa saradnicima, boravio je danas u radnoj posjeti prnjavorskoj opštini, učestvujući u razgovoru predstavnika velikih privrednih sistema u kojima se nalaze prnjavorske radne organizacije, sa predstavnicima privrednog i društveno-političkog života ove opštine.

Predsjednik opštine Dževad Klokić, upoznavajući goste sa osnovnim pokazateljima u komuni, naglasio je da se opština rasprostire na 630 kvadratnih kilometara, a da je od toga, čak, 46.000 hektara obradivih površina, pa se i najveći broj od 49.000 žitelja, koliko ih ovdje živi, bave poljoprivredom.

Kada je u pitanju industrija, onda njeno učešće iznosi 50 odsto u društvenom proizvodstvu opštine. U organizacijama udruženog rada u ovoj oblasti zaposleno je 2.300 radnika, 360 u građevinarstvu, 770 u oblasti trgovine i ugostiteljstva, a ukupno u društvenom sektoru opštine zaposleno je 5.130 radnika. Još 1.600 radnika zaposlenije je našlo u drugim krajevima zemlje, oko 2.000 se nalazi na privremenom radu u inostranstvu, a jedan od najvećih problema je pitanje zapošljavanja oko 2.000 nezaposlenih od kojih je većina sa završenom srednjom školom.

REZULTATI

Učestvujući u razgovoru Rade Rakulj, predsjednik Izvršnog odbora SO Prnjavor, istakao je da se prošle godine privreda Prnjavora susretala s brojnim teškoćama. I u takvim uslovima ostvaren je rast industrijske proizvodnje od 5,6 odsto dok je izvoz porastao za čitavih 75,1 odsto. Rezultati su mogli biti i mnogo bolji da nije bilo teškoća sa obezbjeđenjem repromaterijala kod Tvornice koža, Tvornice obuće „Sloga“ i još nekih kolektiva, dok se Tvornica lanaca i građevinskih armatura „Metalka“ susreća s problemom plasmana gotovih proizvoda. Svi ovi problemi uzrokovali su slabije korištenje kapaciteta što sobom nosi i druge teškoće.

Protekle godine započete su aktivnosti na proširenju više privredni organizacija što bi trebalo ubrzati

ZAJEDNIČKA SJEDNICA OPŠTINSKOG KOMITETA SK I IZVRŠNOG ODBORA SKUPŠTINE OPŠTINE BOSANSKI PETROVAC

BOSANSKI PETROVAC, 8. februara — Opštinski komitet SK i izvršni odbor Skupštine opštine Bosanski Petrovac na današnjoj zajedničkoj sjednici razmatrali su

Kako iz kruga nerazvijenih: Predstavnici društveno-političkog i privrednog života Prnjavora u razgovoru sa Gojkom Ubiparipom

razvoj ove komune i ublažiti problem nezaposlenosti. Međutim, gotovo svi kolektivi susreću se sa teškoćama u obezbjeđenju sredstava pošto su proteklih godina izdvajanja za proširenje materijalne osnove rada bila nedovoljna. Tako „Pionir“ još nije počeo proizvodnju u novim pogonima jer nedostaju obrtna sredstva, godinama se čeka na izgradnju farme za tov junadi, izgradnja pogona za proizvodnju đonova u okviru „Sloge“ je još u planovima, a tek krajem prošle godine počeli su radovi na proširenju i rekonstrukciji „Jelšingradove“ Tvornice dizalica i transportnih uređaja. Urađeni su i planovi i programi za proširenje banje u Kulasi, a brzina realizacije svih ovih programa zavisiće od mogućnosti obezbjeđenja sredstava. U razgovorima je učestvovalo više predstavnika privrednih organizacija koji su govorili o planovima za proširenje i mogućnostima za obezbjeđenje sredstava. Zajednička konstatacija je da udruženi rad nema dovoljno vlastitih sredstava pa bi se tom pitanju trebala posvetiti adekvatna pažnja.

Učestvujući u razgovoru Gojko Ubiparip, predsjednik Izvršnog vij-

teći unedogled. Jer, kako je istakao predsjednik Izvršnog vijeća, ima slučajeva da iste organizacije, iz iste oblasti, posluju u istim uslovima, a ostvaruju različite rezultate. Upravo stoga potrebne su konkretne analize i preduzimanje konkretnih mjera za poboljšanje stanja. S druge strane, to je potrebno i zbog budućeg razvoja privrede i komune u cjelini. Govoreći o tome Gojko Ubiparip je naglasio:

— Vi imate dosta programa razvoja i smatram da treba u svemu tome odrediti prioritete. Pored toga, obezbjeđenje sredstava je teško i mora se strogo voditi računa kako se u šta se investira. Osnovna poenta mora biti da se sa što manjim ulaganjima dobiju što veći efekti i to uz maksimalno oslanjanje na vlastite snage i potencijale.

Na kraju svog boravka u Prnjavoru Gojko Ubiparip je sa svojim saradnicima i predstavnicima komune posjetio „Jelšingradovu“ Tvornicu dizalica i transportnih uređaja, Tvornicu konfekcije „Pionir“ i Tvornicu namještaja „Standard“.

M. MARINKOVIĆ
Snimio: V. GARIĆ

POVEĆATI PROIZVODNJU HRANE

problematiku razvoja poljoprivredne proizvodnje na području komune. Konstatovano je da učešće ove privredne grane u ukupnom dohotku komune još nije

dostiglo potreban nivo, iako za to postoje realni uslovi. Ukazano je da zemljoradničke zadruge gazduju sa svega tri hiljade 490 hektara, iako na području petrovačke opštine postoji više od 31 hiljade hektara obradivog zemljišta. Od 31.097 hektara jedva se obrađuje 9 hiljada hektara i to u najvećem dijelu u vlasništvu individualnih poljoprivrednih proizvođača. I na ovako malim površinama zemljoradničke zadruge su u 1984. godini proizvele 732.46 tona hljebnih žitarica, dok na primjer u 1981. godini nisu proizvele nijednog kilograma.

Stoga je i ocijenjeno da rezultati iz 1984. godine ukazuju da prostrana petrovačka oranična polja mogu i te kako, uz primjenu savremenih agrotehničkih mjera, dati mnogo veći dio u ukupnom društvenom dohotku komune.

Što se tiče stočne proizvodnje, konstatovano je da „na mrtvoj tački“. Nijedna od četiri zemljoradničke zadruge i jedna Osnovna organizacija udruženog rada poljoprivredne proizvodnje uopšte se ne bave stočnom proizvodnjom. U raspravi su učestvovali i Fikret Abdić, član CK SK BiH, Esad Muhamedagić, predsjednik Međuopštinske konferencije SK Bihać i Dragan Zorić, predsjednik Poslovnog odbora IPK „Krajina“.

M. PETROVIĆ

SAHRANJEN MILOŠ BUCALO

PRIJEDOR, 8. februara — Juče je u svom rodnom selu Jaruge umro Miloš Bucalo, 1912. nosilac „Partizanske spomenice 1941. godine“. Miloš Bucalo je bio borac Drugog kozarskog odreda, prve, druge i 11. krajiške brigade. Član KPJ postao je 1944. godine, a odlikovan je Ordenom za hrabrost i Ordenom zaslug za narod te drugim društvenim priznanjima. Sahrana Miloša Bucala obavljena je danas na groblju u Jarugama.

R. S.

DANAS U BANJALUCI

POČINJE ŠKOLA SSRN

BANJALUKA, 8. februara — U subotu će u Banjaluci početi rad 11. odjeljenje Političke škole SSRN, koju organizuje Opštinska konferencija SSRN i Centar za marksističko obrazovanje i političke studije „Veselin Masleša“ Banjaluka. Za dvadeset dana, koliko će trajati Politička škola, 40 polaznika proširuje znanje iz marksističke teorije i samoupravne prakse i osposobiti se za neposredniju društveno-političku aktivnost u mjesnim organizacijama SSRN na području banjalučke komune.

Z. P.

SAVJETOVANJE O ZAŠTITI NA RADU I MOGUĆNOSTIMA SKRAĆIVANJA RADNOG VREMENA U LIVARSTVU

LIVCI PRED OGLEDALOM

BANJALUKA, 8. februara — Dosta je argumenata danas izneseno na savjetovanju u banjalučkom Domu JNA o temi: Zaštita na radu i mogućnosti skraćivanja radnog vremena u organizacijama udruženog rada livarstva, koji govore da postoje objektivni i nadasve nužni uslovi da se radni dan livarima u neposrednoj proizvodnji skрати.

Savjetovanje je organizovao Odbor za metalurgiju, metalnu i elektroindustriju Vijeća Saveza sindikata Bosne i Hercegovine. Ovo je široka akcija da se pronađe način, osim svih dosad uvedenih oblika zaštite na radu, da se livari što kraće vrijeme izlažu uslovima rada koji su izuzetno štetni za zdravlje. Pomenuti skup okupio je brojne stručnjake iz oblasti zaštite na radu, medicinare, poslanike organizacije rada itd.

U uvodnom izlaganju koje je podnio Jusuf Mujkić, predsjednik ovog Odbora, izneseni su podaci koji govore da su livci u izuzetno teškoj situaciji. Samo nekoliko podataka o tome rječi govori. U livnicama u našoj republici, od svih radnika koji su u posebnim, otežanim uslovima rada, livaca je čak 44 odsto. Profesionalna oboljenja javljaju se već u 35. godini i poslije samo 12 godina rada. Rijetko koji livac odlazi u penziju stariji iznad 50 godina. Brojna su profesionalna oboljenja koja nagrizaju organizam ljudi koji rade u livnicama i po pravilu se gotovo svake godine u turnusima izbacuju invalidi rada.

Osim teških uslova rada livci nisu ni nagrađeni kako bi trebalo biti. Prošle godine u Republici prosječno su primali po 22.000 dinara, a u ostaloj privredi, kako je rečeno u uvodnoj riječi, 20.000. Međutim, uslovi rada i štetnost ovog posla je mnogo veća od ovog odnosa.

Osim uvodnog sva ostala izlaganja koja su se čula podvukla su da je krajnje vrijeme da se i zakonske mogućnosti konačno iskoriste da se prelazi na kraće radno vrijeme, naročito gdje su posebni uslovi rada što svakako ne smije, ako se uvede, da utiče na ispunjenje planova kao i u osmočasovnom radnom vremenu.

U našoj zemlji već postoje iskustva sa skraćenim radnim ljudima livara. U Pottisu u Adi već godinu radi OOUR — „Livnica sivog liva“ sa skraćenim radnim vremenom na 6,30 sati i gdje su čak norme prebačene i za ono staro osmočasovno radno vrijeme. Slično je i u „Livnici“ u Kikindi. Iskustva iz tih kolektiva dragocjenasu i za dalje aktivnosti sindikata, kao i medicine rada ali i ljudi koji se bave zaštitom na radu i livaca.

P. MATAVULJ

IZVRŠNI ODBOR SO BANJALUKA O PROVOĐENJU ZADATAKA EKONOMSKE STABILIZACIJE

RAD I ŠTEDNJA DAJU REZULTATE

● Za posljednje četiri godine fizički obim proizvodnje povećan je za 27,4 odsto a izvoz je nadmašio uvoz ● Smanjivanje izdvajanja iz dohotka privrede za opštu, društvenu i zajedničku potrošnju daje rezultate all visoke kamale nagrizaju dohodak i tako smanjuju očekivane efekte

BANJALUKA, 8. februara — U protekle četiri godine postignuti su značajni rezultati na provođenju zadataka iz Dugoročnog programa ekonomske stabilizacije a posebno na povećavanju fizičkog obima proizvodnje, ekonomskim odnosima s inost-

ranstvom i raspodjeli dohotka, uz sve prisutniju štednju. — rečeno je na današnjoj sjednici Izvršnog odbora Skupštine opštine Banjaluka.

Upravku konstataciju najbolje potvrđuju podaci koje je pripremio Opštinski sekretarijat za privredu i planiranje. Od 1981. godine fizički obim proizvodnje prosječno je godišnje rastao po stopi od 6,2 odsto i na kraju 1984. godine veći je za 27,4 odsto nego u 1980. godini. Najveći rast fizičkog obima proizvodnje zabilježen je u prošloj godini, iznosi 9,3 odsto što ukazuje da su u privredi ulagani značajni naponi na njenom stabilizovanju.

Nije zanemarljiva činjenica da je u ekonomskim odnosima sa inostranstvom učinjeno mnogo kako bi izvoz nadmašio uvoz. Uvoz je godišnje opadao po stopi od 18 odsto da bi u 1984. godini bio za 149 odsto manji od izvoza.

Opaska da je ovakvo stanje posljedica restriktivne politike prema uvozu i da su potrebe za uvozom mnogo veće, može se uzeti sa rezervom jer podaci ukazuju da je i sa tako smanjenim uvozom banjalučka privreda zabilježila značajan rast industrijske proizvodnje.

Provođenju zadataka na ostvarivanju Dugoročnog programa ekonomske stabilizacije na području banjalučke opštine doprinijelo je i smanjenje izdvajanja za opštu društvenu i zajedničku potrošnju iz dohotka privrede sa 18,43 odsto u 1980. na 16,78 odsto u prošloj godini.

— Ostvarena su značajna smanjenja izdvajanja iz dohotka u dijelu gdje je moguće intervenisati društvenom akcijom ali je usljed visokih kamatnih stopa, koje dostižu stopu inflacije a samim tim utiču i na izdvajanje iz dohotka radnih kolektiva, rasterećenje privrede nije dalo velike efekte. Ipak, bez njega privreda bila u veoma teškom položaju, rečeno je na današnjoj sjednici Izvršnog odbora.

Stoga je zaključeno da je u narednom periodu neophodna veća aktivnost na daljem razvoju i unapređenju samoupravnog organizovanja i društveno-ekonomskih odnosa, stvaranje uslova za veće korištenje postojećih kapaciteta, usvajanje novih proizvoda i tržišta kao i prevazilaženje postojećih teškoća oko nabavke sirovina i repromaterijala.

Z. PEJIČIĆ

TEMATSKA KONFERENCIJA SK „KRAJINA-TURISTA“ O PROBLEMIMA U UGOSTITELJSKO-TURISTIČKOJ PRIVREDI

Iskoristiti unutrašnje rezerve

BANJALUKA, 8. februara — Zadaci članova Saveza komunista na ostvarivanju Dugoročnog programa ekonomske stabilizacije bila je osnovna tema o kojoj su danas razgovarali delegati treće tematske konferencije SK u TOUR-u „Krajina-turista“ u Banjaluci. Ukazano je na mnogobrojne teškoće u kojima se nalazi ugostiteljsko-turistička privreda ovog regiona, a bilo je riječi i o daljim ciljevima na planu poboljšanja turističke ponude i ostvarivanja većeg turističkog prometa.

Diskutanti su istakli i neke subjektivne slabosti zbog kojih je turistička ponuda na niskom nivou. Rečeno je da se zato u narednom periodu veća pažnja mora posvetiti otklanjanju baš tih slabosti, zatim boljem korištenju unutrašnjih rezervi za razvoj stacioniranog turizma i poboljšanju kvalifikacione strukture zaposlenih u svim ugostiteljsko-turističkim organizacijama ovog područja, jer je to jedini predušlov za pružanje kvalitetnijih ugostiteljsko-turističkih usluga.

V. D.

POVODOM PREDSTOJEĆE POSJETE PREDSEDNIKA KIPRIJANUA

NASTAVAK PLODNIH DIJALOGA

● Očekuje se da će dvojica predsjednika posebnu pažnju u razgovorima posvetiti razmjeni mišljenja o najznačajnijim pitanjima aktuelne međunarodne situacije

BEograd, 8. februara (Tanjug) — Povodom posjete predsjednika Republike Kipar Spirosa Kiprijanua, zvanični predsjednik savezne sekretarijata za inostrane poslove Željko Jeglič dao je diplomatskom uredniku Tanjuga izjavu u kojoj se, između ostalog, kaže:

„Na poziv Predsjedništva SFRJ predsjednik Republike Kipar Spiros Kiprijanu učinio je zvaničnu prijateljsku posjetu SFR

Jugoslaviji od 11. do 13. februara ove godine.

Susret i razgovori predsjednika Predsjedništva SFRJ Veselina Duranovića i predsjednika Republike Kipar Spirosa Kiprijanua odražavaju interes koji dvije nesvrstane i prijateljske zemlje pridaju stalnom jačanju tradicionalnog prijateljstva i svestrane saradnje i uzajamnom poštovanju i razumijevanju. Posjeta kiparskog predsjednika je nastavak plodnog i intenzivnog dijaloga

dviju nesvrstanih zemalja na najvišem nivou, koji doprinosi daljem jačanju i razvoju svestrane saradnje na bilateralnom i međunarodnom planu. Očekuje se da će predsjednik Predsjedništva SFRJ Veselin Duranović i predsjednik Republike Kipar Spiros Kiprijanu u razgovorima koje će voditi tokom ove posjete posvetiti posebnu pažnju i razmjeni mišljenja o najznačajnijim pitanjima aktuelne međunarodne situacije. To će biti prilika da se razmotre predstojeće aktivnosti pokreta nesvrstanih zemalja uoči važnih sastanaka predstavnika zemalja članica pokreta.

KONFERENCIJA ZA ŠTAMPU PREDSEDNIKA MOK-a SAMARANA

ŠIRI OLIMPIJSKI PROGRAM?

● Komercijalizacija u sportu je potrebna, ali ne upravljanje sportistima i sportom ● Proširenje olimpijskog programa stalno aktuelno pitanje ● Samaranski pristupovao u Sarajevu obilježavanju godišnjice otvaranja 14. ZOI

BEograd, 8. februara (Tanjug) — Poslije više pitanja i odgovora o mogućnosti Beograda da dobije organizaciju ljetnih olimpijskih igara 1992. godine, predsjednik Međunarodnog olimpijskog komiteta Huan Antonio Samaranski odgovorio je na današnjoj konferenciji za štampu i na niz drugih pitanja stranih i domaćih novinara o kretanjima i problemima o

Međunarodnom olimpijskom pokretu. Jedno od njih je bilo i komercijalizacija sporta.

„Komercijalizacija je danas potrebna i ona može da pomogne sportu, ali treba izbjeći da upravlja sportistima i sportom“, rekao je Samaranski. „Los Angeles je bio dobar primjer u tome, jer nina jednom borilištu nije bilo komercijalnih posterata i olimpijska povelja je ispoštovana sto odsto“.

Proširenje olimpijskog programa je stalna i aktuelna tema i uskoro se može očekivati da će se pored već stalnih sportova u olimpijskom programu, prema mišljenju Samaranskog, uskoro naći badminton, bejzbol i softbol. Oni, naravno, nemaju nikakve šanse da uđu u program 1992. godine, ali se može očekivati da bi već 1992. godine sportisti koji se bave njima mogli da se upišu u listu olimpijskih pobjednika. O tome će se raspravljati na sastanku izvršnog komiteta MOK-a, juna ove godine.

Neposredno poslije konferencije za štampu Huan Antonio Samaranski je u ranim popodnevima satima otputovao iz Beograda u Sarajevo gdje će prisustvovati godišnjici otvaranja Četrnaestih zimskih olimpijskih igara, a zatim će u Zagrebu imati kontakte sa organizatorima „Univerzijade 87“.

OD JUČE

SKUPLJI LIJEKOVI

BEograd, 8. februara (Tanjug) — Lijekovi od danas u prosjeku poskupljuju 35 odsto. Ovo je potvrđeno potpisivanjem Samoupravnog sporazuma između predstavnika 14 farmaceutskih kuća i Saveza zajednica zdravstvenog osiguranja i Zajednica zdravstvenih organizacija Jugoslavije.

Dokument nije potpisala jedino zagrebačka „Pliva“, koja ostaje pri zahtjevu da se cijena 149 njenih lijekova poveća za 10 odsto.

Dva zdravstvena saveza su, da podsjetimo, dala „Plivi“ produženi rok do 12. februara da pristupi ovom sporazumu. Ukoliko to ne učini, savezi će zatražiti da SIV i Savezni pravobranilac samoupravljanja preduzmu potrebne mjere.

DAN SE PO JUTRU POZNAJE

PRIPREME ZA OVOGODIŠNJE AKCIJAŠKO LJETO

● Procjenjuje se da će ukupna vrijednost ovogodišnjih radova premašiti 1,6 milijardi dinara

BEograd, 8. februara (Tanjug) — Pripreme za predstojeće akcijaško ljeto u punom su jeku, kaže predsjednik Komisije za dobrovoljne omladinske radne aktivnosti Konferencije SSOJ Radovan Tufegđić. Mada je za konačne cifre još rano, očekuje se da će ove godine na oko 50 saveznih omladinskih radnih akcija učestvovati više od 50.000 mladih iz svih krajeva zemlje. Gradilišta bi, prema njegovim riječima, mogla da „ožive“ već krajem maja, a ima prijedloga da se posljednja smjena nekih akcija završi neobičajeno kasno — tek polovinom novembra. Budućica će cijena ta-

kozvanog brigadirskog norma-časa biti za oko 30 procenata veća od prošlogodišnje („skočice“ sa 240 na 310 dinara), procjenjuje se da će ukupna vrijednost ovogodišnjih radova premašiti 1,6 milijardi dinara.

Predsjedništva republičkih i pokrajinskih konferencija SSO i Predsjedništvo omladine Jugoslavije moraju konačno, do kraja, da preuzmu odgovornost za izbor i imenovanje komandanata i rukovodstava akcije. Ove godine biće mnogo strože poštovan stav da najmanje polovina članova štabova saveznih omladinskih radnih akcija moraju biti ljudi van teritorije na kojoj se akcija održava. Kako stvari sada stoje, takvih ljudi u rukovodstvima jedva da ima deset odsto, konstatovao je Tufegđić.

JUČE U NEUMU

Završen skup historičara

NEUM, 8. februara (Tanjug) — U Neumu se danas završava nedjelja marksističkih rasprava, naučni skup na kome su jugoslovenski historičari proteklih dana raspravljali o marksistički zasnovanoj historijskoj nauci u vaspitanju i obrazovanju omladine. Posljednjeg dana održaće se panel-diskusija o historiji Saveza komunista Jugoslavije i o načinu pisanja historije naroda i narodnosti Jugoslavije.

Završnog dana „Nedjelje marksističkih rasprava“ razmotreni su dosadašnji rezultati u pisanju historije Saveza komunista Jugoslavije. Referenti o ovoj temi bili su doktor Stanislav Stojanović, doktor Janko Pleterški, doktor Branko Petranović i doktor Zorica Stipetić.

Doktor Stanislav Stojanović je u svojstvu predsjednika Redakcionog odbora projekta obavijestio skup da je rad na projektu praktično završen i da će redakcija teksta historije Saveza komunista Jugoslavije započeti idućeg mjeseca. On je skup šire oba-

vijestio o motivima, konceptu i metodološkom pristupu ovom jednodnevnom djelu, za kojim se više od dvije decenije osjećala veoma izražena društvena potreba i čije pisanje su u javnosti povremeno pratile paušalne i apriorističke ocjene bez uvida u suštinu projekta. Historija Saveza komunista Jugoslavije treba da bude naučna obrada revolucionarne djelatnosti naše Partije zasnovana na marksističkom metodi i kritičkom promišljanju naše istoriografije. Naučni timovi koji su radili na pisanju historije stalno su se rukovodili zahtjevom koji je svojevremeno formulisao Kardelj da Savez komunista Jugoslavije ne želi službenu apologetsku historiju, što je omogućilo da se nijednog trenutka ne dovede u pitanje dignitet nauke i naučnika koji su na projektu radili. Uz poslove oko sinteze materijala i kritičke valorizacije rada na historiji Saveza komunista Jugoslavije, naša istoriografija počće rad i na višetomnoj historiji Saveza komunista Jugoslavije.

POVODOM PETOGODIŠNJE SMRTI IVANA GOŠNJAKA

Pošta generalu Armije

BEograd, 8. februara (Tanjug) — Povodom petogodišnjice smrti španskog borca i narodnog heroja generala Armije Ivana Gošnjaka danas su na njegov grob u Aleji zaslužnih građana na Novom groblju u Beogradu članovi porodice i delegacija Jugoslovenske narodne armije položili cvijeće i odali mu po-

štu. U znak sjećanja na istaknutog vojnog rukovodioca naših oružanih snaga u ime JNA cvijeće je položio podsekretar u Saveznom sekretarijatu za narodnu odbranu general-pukovnik Milan Daljević. Odavanju pošte generalu Gošnjaku prisustvovali su njegovi ratni drugovi i prijatelji.

SAVEZ KOMUNISTA I MLADA GENERACIJA

Mijenjati odnose

ZAGREB, 8. februara (Tanjug) — Mladi danas čine gotovo trećinu ukupnog članstva Saveza komunista Jugoslavije, ali oni u njemu nisu dovoljno snaga, niti je samo prisustvom zagarantiran njihov utjecaj na četiri miliona Jugoslavena od 18 do 27 godina starosti. Savez komunista mora odnos prema omladini staviti na prvo mjesto, jer bez toga rev-

olucija može biti ugrožena u korist neke druge alternative.

Te dvije ocjene izgovorio je član Predsjedništva CK SKH dr Stipe Šušar govoreći danas prije podne na početku savjetovanja pod naslovom „Savez komunista i mlada generacija“. Savjetovanje, kojem prisustvuje stotinjak mladih iz cijele zemlje organizirali su časopisi „Socijalizam“, i „Pitanja“.

SASTANAK BALKANSKIH EKSPERATA NAJVJEROVATNIJE U BUKUREŠTU

BALKAN — ZONA MIRA

● Drugi sastanak balkanskih eksperata biće posvećen multilateralnoj saradnji u privredi, saobraćaju, kulturi i drugim oblastima

ATINA, 8. februara (Tanjug) — U Grčkoj se očekuje da će se drugi sastanak eksperata balkanskih zemalja posvećen multilateralnoj saradnji u privredi, saobraćaju, kulturi i drugim oblastima — u tim okvirima i o pretvaranju Balkana u zonu mira bez nuklearnog oružja — održati ove godine u Bukureštu. Vlada u Atini došla je do saznanja da „postoji pozitivna klima“ za pripremanje novog zasjedanja eksperata čija bi osnovna tema bila unapređenje sadržaja međubalkanske saradnje i razmjena mišljenja o vojnim aspektima bezbjednosti na Balkanu.

Član izvršnog biroa vladajuće grčke partije svegrčkog socijalističkog pokreta (Pasok) i po rangu prvi ministar do premijera Akis Co-

hapoulos posjetio je ovim povodom Bukurešt prije nekoliko dana i vodio razgovore s predsjednikom Čaušeskuom i najvišim funkcionerima rumunske vlade. Atinska provladina štampa saznaje da grčka vlada poslije ove posjete

optimizmom gleda na mogućnost skorog održavanja drugog sastanka eksperata i nastavak razmjene mišljenja o putevima za oživljavanje i bogatiji sadržaj međubalkanske saradnje.

Prvi sastanak vladinih eksperata balkanskih zemalja bez učešća Albanije održan je prije godinu dana u Atini i tada je postignut dogovor da se vladama preporučuje održavanje drugog susreta.

Priznanje uhapšenih

ISTRAGA O ŠPIJUNAŽI U INDIJI SE NASTAVLJA

NJU DELHI, 7. februara (OPA) — Šest od šesnaest uhapšenih Indijaca priznalo je da su bili umiješani u najveću špijunsku aferu u Indiji i da su iz kancelarije bivšeg premijera Indire Gandi iznosili poverljive dokumente. Indijska agencija UNI javlja da se među onim koji su priznali svoju krivicu nalazi i nekoliko bliskih saradnika premijera Indire Gandi.

Indijska agencija, takođe, navodi da su u

protekla tri dana dva člana poljske ambasade i jedan službenik ambasade Njemačke DR napustili Indiju. Nije, međutim, potvrđeno da se u Moskvu vratio i jedan član sovjetske ambasade. Indijski biznismen Komar Narain, za koga se vjeruje da je ključni čovjek u indijskoj špijunskoj aferi, nedavno je priznao da je tajne dokumente prodavao Francuskoj, Poljskoj i Njemačkoj DR skoro 25 godina.

NA BEJRUTSKOM AERODROMU

OSLOBOĐEN KIPARSKI AVION

BEJRUT, 7. februara (Tanjug) — Radio-stanica „Glas arapskog Libana“, koju kontroliše sunitska organizacija „Al Murabitun“, upravo je javila da su četvorica otmičara aviona „Boing 707“ kiparske vazduhoplovne kompanije „Sajprus Ervejz“ napustili avion i u njemu ostavili devetoro članova posade.

„Drama je završena, peti-

počasovno iščekivanje je okončano, sve se dobro završilo“ — izjavio je šef obezbjeđenja bejrutskog aerodroma.

Iz izjava predstavnika službe bezbjednosti bejrutskog aerodroma saznaje se da su kiparske vlasti telefonom obavijestile ovu službu da prihvataju zahtjev otmičara o puštanju iz zatvora dvojice njihovih

„saboraca“ osuđenih juna 1983. godine zbog otmice jednog rumunskog aviona. Poruka sa Kipra je prenesena otmičarima i oni su, kako se saznaje, mirno izišli iz aviona i ušli u aerodromsku zgradu.

Za sada nema nikakve potvrde s Kipra da je stvarno udovoljeno zahtjevima otmičara.

NAKON LIBANSKIH IZVJEŠTAJA

POTVRĐENE IZRAELSKE „ODMAZDE“

BEJRUT, 8. februara (Tanjug) — Pomoćnik generalnog sekretara UN Brajan Urkhart zvanično je potvrdio libanske izvještaje o „surovim akcijama odmazde Izraelskih okupacionih trupa na libanskom jugu protiv neudržnog civilnog stanovništva“.

U izjavi dopisniku libanskog ljevičarskog lista „As Safir“ u Njujorku, Urkhart je rekao da su „visoki komesarijat UN za izbjeglice i Međunarodni Crveni krst obavijestili UN da su izraelske okupacione trupe opkolile tankovima, oklopnim kolima i buldožerima sedam libanskih sela u okolini grada Tira, a zatim ih gađali topovima i mitraljezima“. Svoju akciju „kažnjavanja“ Izraelci su okončali rušenjem desetina kuća buldožerima i tankovima i odvođenjem više od 200 žitelja ovih sela u koncentracione logore.

Z. Poščić: Godišnje 80-100 miliona prelazaka granice

Carinska procedura, ponekad komplikovana i spora, razlog je što roba iz uvoza često stiže sa zakašnjenjem, tvrde u mnogim organizacijama udruženog rada. Carinici opet ističu da bi postupak išao mnogo brže kada bi u radnim kolektivima bolje i stručnije pripremili potrebnu dokumentaciju.

I tako, po običaju, niko nije kriv. Svi skidaju odgovornost sa sebe, a sve češće nam se događa da vagoni i kamioni sa opremom i repromaterijalom namijenjenim udruženom radu danima stoje zapečaćeni zbog nezavršenog carinskog postupka.

O ovom, kao i drugim aktualnim pitanjima o primjeni carinskih propisa razgovaramo sa Zvonkom Poščićem, direktorom Savezne uprave carina.

Unaprediti izvoz

●Koliko se propisima može pojednostaviti carinska procedura oko izvoza i uvoza robe?

—Prošle godine je Savezna uprava carina, u saradnji sa Udruženjem tekstilne industrije u Privrednoj komori Jugoslavije, učinila mali korak na pojednostavljenju procedure oko uvoza robe (repromaterijala i rezervnih dijelova) radi izvoza. Taj propis je stupio na snagu 1. januara ove godine, a o njemu su se do tada izjasnili svi savezni organi i organizacije. Za jednostavniju carinsku proceduru moraju se zalagati drugi, jer su nama najmanje potrebni svi ti silni podaci koji se

moraju pripremiti za carinjenje robe. Kada bi se tih podataka, ili bar nekih od njih, odrekao Savezni zavod za statistiku, neki savezni organi i organizacije, pa čak i spoljnotrgovinske organizacije udruženog rada, carinska procedura bi bila mnogo jednostavnija i brža. Mi ćemo još jednom zajedno sa svim korisnicima naših usluga do kraja februara analizirati sve te podatke i pokušati da proceduru carinjenja što više pojednostavimo.

●Koliko je za otezanje carinskog postupka kriva privreda?

—U carinskom postupku sigurno bi bilo manje problema kada bi u spoljnotrgovinskim organizacijama, a posebno u špediterskim organizacijama udruženog rada, imali stručnije ljude za pripremanje dokumentacije za carinjenje robe. U tom slučaju siguran sam da bi bilo mnogo manje vraćanja robe ili, pak, otezanja carinskog postupka.

●Kakva su iskustva u tome sa bosanskohercegovačkim radnim kolektivima?

—U cijeloj zemlji imamo iste probleme. Špediteri svugdje imaju loš kadar, a tome posvećuju premalo pažnje. Banjaluka i Bosanska krajina nisu izuzetak od toga. Pogotovo kada se zna da u Sloveniji imaju mnogo dužu i carinsku i spoljnotrgovinsku tradiciju, pa se i njima događaju neki propusti.

Carinske olakšice

●Najnovijim carinskim propisima predviđene su i neke olakšice za uvoz opreme i repromaterijala. Možete li istaći one najznačajnije?

—Nastojanje svih saveznih organa kreću se u pravcu da se u sadašnjoj situaciji iznađu mogućnosti za uvoz repromaterijala i opreme radi izvoza. U tom cilju doneseno je nekoliko rješenja kojima su utvrđene olakšice za korištenje robnih kredita, a omogućen je i privremeni uvoz radi izvoza. I za uvoz robe za lične potrebe, pogotovo za malu privredu, u posljednje vrijeme odobravaju

se mnoge pogodnosti. Najnovijim propisima, objavljenim pred kraj 1984. godine, značajno su povećani limiti za uvoz opreme i repromaterijala za rad samostalnih obrtnika. Tako, zanatlije koje se bave samostalnim ličnim radom imaju pravo da jedanput u dvije godine uvezu opreme u vrijednosti od dva miliona dinara; pod uslovom da se takve mašine ne proizvode u Jugoslaviji, o čemu potvrdu izdaje Savezna privredna komora. Povećani su i iznosi od kojih se može uvesti repromaterijal za gotovo tri puta.

Pogodnosti za povratnike

—Značajne pogodnosti predviđene su i za jugoslovenske turiste. Oni su do sada za prvih pet putovanja mogli uvesti robe u vrijednosti od pet hiljada dinara. Sada je taj iznos povećan na 20 hiljada dinara. I naši povratnici imaju značajne pogodnosti. Za one koji su na radu u inostranstvu proveli do dvije godine predviđeno je da mogu uvesti namještaj i predmete za domaćinstvo u vrijednosti od 545 hiljada dinara, sa četiri godine rada 740, a sa više od šest godina provedenih na radu u inostranstvu imaju pravo na uvoz robe u vrijednosti od 975 hiljada dinara. Predviđene su i pogodnosti za uvoz opreme i repromaterijala pod uslovom da će se po povratku u domovinu baviti samostalnim ličnim radom. Značajna je pogodnost i to što Jugosloveni, uz predočenje vozačke dozvole i pasoša, mogu uvesti i dijelove za opravku putničkih automobila.

●Naši radnici na privremenom radu u inostranstvu na sastancima u domovini često ističu neugodnosti koje im stvaraju neki carinici prilikom svakog prelaska granice. Šta mislite o tome?

—Iako našu granicu godišnje pređe između 80 i 100 miliona putnika, mi nemamo nekih većih problema i nesuglasica s njima. Kod pojedinačnih slučajeva, koji su rijetki, greške su moguće i sa jedne i sa druge strane. Našim radnicima redovno ukazujemo

●Kada bi se Savezni zavod za statistiku i još neki savezni organi i organizacije, pa čak i spoljnotrgovinske organizacije udruženog rada odrekle nekih podataka, i kada bi u radnim kolektivima imali stručnije ljude, carinski postupak bi bio mnogo kraći. ●Značajne povlastice za uvoz opreme i repromaterijala imaju zanatlije i povratnici iz inostranstva

na te greške, pa čak i disciplinski ih kažnjavamo zbog njih.

Za naš džep inostranstvo preskupo

●Nakon ukidanja depozita, vjerovatno više Jugoslovena prelazi granicu. Jesu li na „udaru“ oni isti granični prelazi kao prije ukidanja depozita?

—Za sada nema povećanja priliva naših putnika. Smatram da će više prelazaka granice biti, ali je sigurno da u dogledno vrijeme neće biti ono što je bilo prije dvije godine, jer je za naše građane inostranstvo već postalo preskupo.

●Koliko Jugosloveni koriste pogodnost za uvoz kućnih kompjutera?

—U posljednje vrijeme ova olakšica se mnogo koristi. Međutim, mišljenja sam da tu nešto već valja mijenjati. Iznos od 40 hiljada dinara bi svakako trebalo povećati jer za to u nekim zemljama, na primjer u Austriji se ne može kupiti jedan solidniji mini-kompjuter. Smatram da bi bilo najbolje rješenje kada bi stručnjaci izabrali tri ili četiri bolje vrste koje bi se mogle kupovati na konsignacijama, naravno uz to da se nabavi i dovoljno rezervnih dijelova.

Vukan DUBOČANIN

CITIRAMO

PRIVATIZACIJA

—Više puta pominjana je „Nova knjiga“ kao izdavač problematičnih dela. Ona je u neku ruku nasljednik „Zapisa“ i njegovih iskustava, ako ne i nešto još lošije. Tu ne postoji ni savet ni bilo šta drugo od svega što predviđaju propisi o izdavačkoj delatnosti, tako da je za ovaj slučaj neadekvatna reč privatizacija, jer se ne izneverava duh propisa nego se zaobilaze i ignorišu svi propisi. Nacrt izdavačkog plana ove organizacije, objavljen pre nekoliko dana, sklopiljen je s koca i konopca. I u tom spisku ima naravno autora od ugleda i verovatno vrednih tekstova, ali i dosta toga što inače nikad ne bi bilo objavljeno. Pitanje je na osnovu koje društvene verifikacije ovaj izdavač preporučuje neke svoje naslove kao udžbeničku literaturu. U njegovoj produkciji počasno mesto pripada publicisticima koji se bavi nacionalnim temama, recimo Kosovom, i koja u dispute s albanskim nacionalizmom izražava, kao što je dobro primetio Zvonko Simić, pišući u prošlom NIN-u o nekim knjigama toga tipa, mnoge nacionalističke ograničenosti. „Nova knjiga“ planira da preštampa Novakov „Magnum crimen“, knjigu o ustaškim zločinima. Pitanje je s kojim intencijama to radi i da li je baš ona pozvana da to čini“ - rekao je Spiro Galović, na sjednici Predsjedništva CK SK Srbije.

●Zlata Anušić, učenica banjalučke Elektro-škole, već četiri godine u akciji dobrosusjedske pomoći pomaže Magdi i Josipu Petriću. ●Humana akcija iz godine u godinu pokazuje sve bolje rezultate i stiče pristalice među mladim Banjalučanima

S tarachi dani mogu biti teški, posebno kada je čovjek iznemogao i sam. Da nam nije naše Zlate, ne znamo šta bismo - gotovo uglav govore Magda i Josip Petrić, penzioneri iz Banjaluke.

O njima se već godinama brine Zlata Anušić, učenica banjalučke Elektro-škole u okviru akcije dobrosusjedske pomoći. Josip, kome je 73 godine, radio je u Poljoprivrednoj školi kao cvjećar, a penzioner je već 20 godina. Invalid je prve kategorije, član Saveza slijepih s pravom na pratioca. Njegova supruga Magda mlada je četiri godine. Prije penzionisanja bila je radnica Osnovne škole „Ivan Goran Kovačić“. Boluje, kaže od astme, a i srčane tegobe iz dana u dan su veće. Žive u maloj kući, Ulici braće Podgornika, sa skromnim penzijama i ne baš komfortnim uslovima. Penzije im, kako kažu, traju od prvog do prvog u mjesecu. I tako to traje godinama.

—Sastavljamo nekako kraj s krajem - kaže Josip. — Nemamo velike prohtjeve, a imamo i malu baštinicu koju obrađujemo ukoliko nam zdravlje dozvoli, pa je nekako lakše živjeti - dodaje Magda.

Naši domaćini tvrde da je od penzije sve teže živjeti. Ali, kako su bolesni i nigdje ne putuju, onda im ostane novca da nabave uglj, drva, hranu...

Zlata Anušić im pomaže, a da nije tako, teško bi odvojili novac za nekog ko bi to radio „profesionalno“.

Psihička podrška

Sve što nam treba — hrana, lijekovi, i razne kućne potrepštine iz grada im donosi njihova Zlata.

Akciju dobrosusjedske pomoći u Mjesnoj zajednici Budžak pokrenula je Spomenka Milošević, medi-

HUMANOST NA DJELU

TEŠKO BEZ NAŠE ZLATE...

Magda i Josip Petrić sa „njihovom Zlatom“

ćinska sestra, u želji da pomogne starim ljudima, ali i da razvija humanost kod mladih. Zlata Anušić pomaže Petrićima već četiri godine. Za njih je to značajno nesamo kao pomoć, nego i kao psihička podrška.

—Navikli smo se na našu Zlatu, zavoljeli je. Dolazili su prije nje neki mališani. Dodu jednom, dvaput, a onda odustaru. Nije lako sa starima. Ponekad su nervozni, a imaju mladi i svoje obaveze. Zlata nam očisti kuću, donese drva, vode. Prema nama pokazuje veliku pažnju. Mi je volimo kao našu, a vjerujemo da i ona voli nas. Jer, da nije tako... pa ko bi dolazio kod dvoje staraca pored svojih obaveza... Akciju dobrosusjedske pomoći

inače organizuje Opštinska konferencija Crvenog krsta u Banjaluci. Rezultati su za sada skromni, ali ohrabruje činjenica da se javlja sve veći broj pristalica ove humane akcije među mladima.

Problem starih star je koliko i ovaj svijet. Ne radi se samo o svakodnevnoj pomoći, nego i psihičkoj podršci, shvatanju da stari ljudi nisu odbačeni i da mlada generacija misli na njih.

Popularisati akciju

Valja se prisjetiti samo januarskih hladnoća ove godine kad su meteorološki izvještaji bili opterećeni „minusima“, a novinski stupci postradalim u nesrećama ili smr-

nutim. Među njima najviše je bilo beskućnika i starih osoba.

—Teško bismo izdržali januarske studeni bez pomoći naše Zlate i komšije Vožni. Zato ovakvu akciju treba podržati, jer smo uvjereni da ima starih osoba koje su u još težem položaju nego mi, a nemaju pomoći. Humanost se stiče u porodici i školi, posebno u porodici. Dolazili su nam osnovci prije Zlate i odustali. Mi im ne zamjerimo, jer to su još djeca. Ona ne shvataju šta je život i šta njihova pomoć za nas znači.

Njihove potrebe i osjećanja međutim dobro je shvatila Zlata Anušić još kao osnovka, prije četiri godine, i od tada je stalno na usluzi Petrićima.

—Dolazim kod njih kad god stignem. Dogovaramo se šta im treba, a kada se oni dobro osjećaju onda svraćam ređe, svake subote. Sve je počelo na inicijativu Spomenke Milošević. Nisam znala Petriće. Napravljen je spisak i nas desetero mladih počeli smo da posjećujemo nekoliko porodica. Svako je imao svoje zaduženje. U početku sve je bilo stvar inicijative, a kasnije sam se srodila s njima, shvatila da čimim dobro djelo. To mi ne oduzima slobodno vrijeme. Stignem da ispunim škole obaveze i opet mi ostane vremena za niz drugih aktivnosti, kaže Zlata Anušić.

Ova djevojka igra i folklor u RKUD-u „Vaso Pelagić“. Kaže, kada ode sa društvom na gostovanje ili na odmor, razmišlja o Petrićima. Oni opet brinu hoće li se putovanje srećno završiti i s nestrpljenjem očekuju njen povratak. Njima, stariim i bolesnim, teško je bez njihove Zlate.

Zoran PEJIČIĆ

NEKO MORA I U PLANINU

Mladi doktor Milorad Kuzmić upravlja terenskim vozilom „niva“ poput nekog iskusnog reli-vozača. Vidi se da poznaje svaku rupu na uskom drumu što dolinom Vrbnje vijuga od Kotor-Varoša do Šipraga. Da je put asfaltiran, ova bi se razdaljina prešla samo za dvadesetak minuta, ovako putuje se i više od sata.

Svakodnevna vožnja lošim makadamskim putevima sastavni je dio prakse ljekara Doma zdravlja u Kotor-Varošu. Nekada, a osobito zimi, potrebno je znati jahati i imati dosta kondicije za duga pješčenja. O tome sa osmijehom govori dr Akram Noumani Jordanc, koji je stalni ljekar u ambulanti u Šipragama. Ovdje je naučio da jaši i dugo pješči.

Dnevno ovdje pregledamo i do stotinu pacijenata - priča Noumani. — Ambulanta je dobro opremljena i većinu slučajeva možemo da obradimo sami, osim rijetkih, kada bolesnike moramo da upućujemo u grad. Za to su nam uvijek na rasplaganju dva vozila. Dešava se da seljaci pokucaju na vrata u kasne noćne sate. Obično kažu da neko umire; ne zato da bi ljekara na taj način pozvali, već se njima tako stvarno čini kada nekome iznenada pozli u zabačenom selu. Tada se zna: duboke čizme, pa u planinu! Ako je selo daleko, rodbina pošalje po ljekara konja. Nekad se mora pješčiti i po 15 kilometara u jednom pravcu.

Jordanc u Šipragama

O svemu tome dr Akram Noumani priča kao da se radi o običnoj šetnji. Kada se prije više od godine dana javio na oglas objavljen u „Politici“ i stigao iz Novog Sada, gdje je ostavio ženu Jugoslovenku i troje djece, direktor Doma zdravlja dr Momira Džajić odmah mu je saopštio s kakvim će se teškoćama sretati. Jordancu to nije pokolebalo. Kaže da mu se ljudi s kojima je najprije razgovarao dopali, ulijevali su mu povjerenje i zato se nije kolebao. Posao je posao, ma gdje ga čovjek obavljao, zaključuje Akram na dobrom srpskohrvatskom jeziku.

— Sigurno je danije lako. No, nije medicina samo za asfalt, neko mora i u planinu. Ženu i djecu vidam svaka tri mjeseca, kada otputujem u Novi Sad.

Prije Akrama Noumanija u Šipragama je dugo radio dr Milorad Kuzmić. On je jedan od rijetkih ljekara u kotorvaroškom Domu zdravlja koji je i rođen u ovome kraju. Većina ostalih su došli. Ali svi se dobro snalaze. I sadašnji direktor stigao je iz Srbije, iz Šumadije.

— Sada imamo dobru i složnu ljekarsku ekipu, priča Kuzmić, dok „niva“ u povratku poskakuje po džombastom šipraškom putu. Evo, tamo je u ratu bila partizanska bolnica, prekida tek započetu misao. — U onoj šumi, dobro maskirana. Ambulanta u Šipragama sagrađena je baš u tome stilu, da i izgledom podsjeća na onu ratnu. Zato slučajni prolaznik često pomisli da je od ambulante vikendica ili kakva planinska kuća. Dali smo joj ime po doktorici Danici Perović koja je ovdje jedno vrijeme liječila ranjenike.

Na čistom vazduhu

— Trenutno u Domu zdravlja radi 12 ljekara. Od toga su trojica specijalisti. Ove godine sa specijalizacije treba da se vrate još dvojica. Nikada ranije ovaj dom zdravlja nije bio ovako ekipiran. Dobro je i to što nam ljekari sada ne odlaze tako često. Može se pristojno zaraditi i zato ostaju duže, susretljivo objašnjava Kuzmić.

Zapitkujemo ga ima li, po njegovom mišljenju, velike razlike između ljekara u gradu i ovih u selu. Kojima je teže?

— Nema tu velikih razlika. Posao je i u gradu i u selu isti. Jedino, možda ljekar na selu mora biti nešto samostalniji, jer je često sam suočen sa bolešću. Ljekari opšte prakse u gradu u prednosti su utoliko što su im specijalisti bliže i lakše od njih dobijaju pomoć i savjet. Inače, na vidim da je nama ovdje mnogo teže nego njima. Mi moramo jedino imati više kondicije. Ali, zato je na selu čistiji zrak dodaje kroz smijeh i okreće na šalu.

Dom zdravlja u Kotor-Varošu obavezan je da liječi blizu 37.000 stanovnika. Nije to veliki

broj, ali je glavna teškoća u tome što su sela raštrkana po planinama i do njih su slabi putevi. Ipak, a to saznajemo u Banjaluci, ovo je jedan od najboljih domova zdravlja na ovome terenu. Ima osam ambulanti u mjesnim zajednicama. U dvije - šipraškoj i maslovarskoj - ljekari rade svakodnevno, a u ostale dolaze dva ili tri puta sedmično. U međuvremenu seljani se obraćaju medicinskim sestrama koje su stalno na terenu. U Maslovarima će ove godine biti uvedeno čak i kućno liječenje. To je krupan korak za zdravstvo ovoga kraja.

Jevrosimina kuća

Sve smo ove podatke saznali od direktora dr Momira Džajića. Kaže i to da su uspjeli unazad nekoliko godina da preventivnim radom suzbiju epidemije tifusa i žutice. Ove opake bolesti ovdje su bile učestale, nešto na što su se ljudi bili navikli, kao na neizbježno zlo. I sada se desi poneka epidemija žutice, ali manjih razmjera. Glavni je uzročnik u loše osiguranim seoskim vodovodima.

Zarko Đukić, pravnik po struci, dugo je godina sekretar u ovoj zdravstvenoj ustanovi. Dobro poznaje se njene uspone i padove.

— Srećom, na vrijeme smo ulagali u ambulante na selu i vozni park. Sada nam je teren sto posto pokriven. Danas bi to bilo daleko teže postići. Teško je kupiti jedan automobil. Dom zdravlja ima dobar vozni park od devet novih vozila. Uglavnom su to vozila „Ide“ iz Kikinde. Kupovali smo ih još u vrijeme kada su bili jeftini. Danas bi ih morali plaćati zlatom. A bez vozila ljekar je u ovom kraju nemoćan. Zato vozni park čuvamo, jer znamo da ga neće biti lako obnoviti. Po lošim putevima šaljemo samo terenska vozila, kaže sekretar Đukić.

Moglo bi se o Domu zdravlja u Kotor-Varošu i ljekarima u planinskom kraju pisati nadugo i naširoko, no ovog puta za kraj dođajmo samo jednu humanu priču. I ona sama za sebe dovoljno govori o ovim ljudima.

Jevrosima Trajić ovu je zimu sa starom majkom provela u novoj, čvrsto zidanoj kući. Njena stara kućica, trošna i nakrivljena, zidana čerpičem, bila je uzdržana zadnjim zemljotresom (1981), i konačno onesposobljena prošlogodišnjim jakim olujnim nevremenom. Radnici Doma zdravlja - njih 130 - dobrovoljnim akcijama sagradili su

Ljekari Milorad Kuzmić i Akram Noumani ispred ambulante u Šipragama

Jevrosimi siguran krov. Radili su svi - od ljekara do vozača. Jevrosima je to i zaslužila. Već 15 godina radi kao čistačica u ambulanti u Šipragama. Nikada nije zakasnila, nikada izostala. Pomogla je i Zemljoradnička zadruga iz Šipraga besplatnom građom.

Tako rade ljekari u selima oko Kotor-Varoša. Samo po sebi se razumljivo da moraju biti dobri medicinari, ali se od njih očekuje da i na druge načine pomažu ljudima. Ovdje vrijedi pravilo: zovi doktora kada te boli i kada ti je teško u životu.

Željko JURIC

Sreća je ako je šahovska tabla u dispečerskoj (dežurnoj) službi „Elektrobanjaluka“ stalno zauzeta, ako majstori električari nemaju posla. Struja teče normalno, kvarova nema i svi su zadovoljni.

Jedanaest majstora pravih asova za otklanjanje kvarova na visokonaponskoj mreži, rijetko su zajedno u nevelikoj svojoj prostoriji. Neko je uvijek na terenu. Radio-stanica odzvanja: tražim „19“, isključiti taj kabl, neka se javi „petica“...

Uobičajeni radni dan za Gojka Bibića, visokokvalifikovanog elektromehaničara za rasklapanja postrojenja i za njegove drugare.

Sve su to veterani. Gojko Bibić ima trideset godina radnog staža, a na najopasnijim poslovima, gdje se moraju uočiti kvarovi na mreži i gdje se samo jednom griješi, već je čitavu deceniju. Nebrojeno puta suočen s neizvjesnošću i onim najgorim...

Gojko Bibić: Nama je teško kao i rudarima

„MUDROJ“ ŽICI NE VJERUJ

● Najvažnije je ako se čovjek pribere i uoči koliko je težak kvar na elektromreži. Sve ostalo je lakše među žicama, koje vrebaju i gdje se samo jednom griješi, kaže Gojko Bibić, visokokvalifikovani elektromehaničar u OOUR-u „Elektrobanjaluka“, jedan od veterana i asova ovog opasnog zanimanja.

„Sačekaj malo, ne srijaj...“

Kakav je posao električara koji sam ili s drugom mora doći do postrojenja gdje je kvar, gdje ne smije pogriješiti i nesmije sam sebe kazniti, gdje ništa osim ledenih zidova, kablova i „mudrih“ žica nema?

— Problema ima svaki čovjek, i na radnom mjestu i u porodici. Život je takav. Ali, kada ulazim u trafo-stanicu gdje su naponi 10.000, pa i 135.000 volti, onda kada se nađem na licu mjesta, kažem sam sebi u monologu: skoncentriši se, saberi i pričekaj malo i nemoj srijaj... Jer, svaka greška može biti kobna. A onda, polako, rado vezom objašnjavam službi gdje je

se pozbraju timovi stručnjaka u pomoć. Kvar se mora otkloniti.

— Za tolike godine rada na opasnim poslovima, gdje ni jedan polazak na radni zadatak i iskusnim majstorima nije potaman, gdje je neizvjesnost stalna, mnogo bi se zgoda i nezgoda moglo ispričati. Radio sam jednom - priča Bibić trafo-stanicu banjalučkom „Jelšingradu“ - sam bez pomoćnika. Zabiokira sidopka od 10.000 volti. Onda je ona gora od bombe. Polučao sam da otklonim kvar. Druga ćelija bila je u naponu i rukom sam slučajno udario u osigurač. Čuo sam samo eksploziju, a onda je nastala agonija iz koje sam se probudio odbačen i pribijen uz zid male prostorije. Odbacila me eksplozija. Pri osvjешćavanju prvo mi je poletjelo kroz glavu da sam mrtav, ali otkud mrtav ako mogu misliti. Smirio sam se. Narednih nekoliko dana nisam bio siguran u sebe, kao recimo sada - sjeća se Gojko Bibić.

Sličnih slučajeva bilo je mnogo. Upravo onih gdje čovjek polako, ali sigurno gubi nerve. Neosjetno seto provlači kako ludo i godine a uz njih i mnoge ovakve situacije.

Rudari bez pijuka

Gojko Bibić kaže da su nervi pomalo popustili. Naročito tih posljednjih deset godina. Sada ih već pomalo liječi. Naravno, uz rad i što mirniji porodični život. To posao posebno nalaže.

— Sa godinama se izgubi radna sposobnost, upravo ona gdje je potrebna budnost i visprenost. Ljudi na lakšim radnim mjestima, ili manje opasnim, od ovih imaju beneficirani radni staž. A kod nas električara na ovim poslovima o tome ni pomena nema. Nama je teško kao i rudarima. I oni i mi idemo često u neizvjesnost, samo što mi pijuka nemamo, kaže Gojko.

Ipak, tehnika je uradila svoje. Majstori na otklanjanju kvarova imaju svu moguću zaštitnu opremu. Ali, čovjek je takav da nikada potpuno tehnicu ne vjeruje. Pa čak ni sklopka nabijenim strujom koje vrebaju. Pomisli da neće i ne može biti greške. Ali, i danas se Gojko Bibić i njegovi drugovi sjećaju vrsnog mladog električara koji je sve znao o struji, ali je od nje izgubio život.

— Pored svega, kada bih se ponovo rodio, opet bih se opredijelio za posao električara priča Gojko. I to je posao koji izaziva „vuče“. Najmlađi mi sin ide istim stopama. U školi malo „skript“ s drugim predmetima, ali, eto, u električarstvu pokazuje znanje. Bio je kao mali uz mene i uvijek se zato interesovao, pomalo učio, a ljubav se rađala.

Veteranu treba vjerovati na iskustvu i na njegovo potajno „prijateljstvo“ sa strujom. Radio je Gojko Bibić na Hidroelektrani „Kokin brod“, na „Bistrici“ na Limu, na Termoelektrani „Sočanj“, Termoelektrani u Ljubljani, Željazi u Jesenice, na izgradnji OHIS-a u Skopju kada je montirao prvo postrojenje u Jugoslaviji od 110 KW u zatvorenom prostoru. To je možda i bilo prvo vatreno krštenje nakon izučenog zanata u Mariboru, kada se prije trideset godina „otisnuo“ niz žice.

P. MATAVULJ

OSAM SPOMENICA MILANA ČIRIĆA IZ KNEŽOPOLJSKOG SELA MEĐUVODA, ČLANA KP ARGENTINE OD 1937. GODINE

Februar 1930. godine. Neimaština je vladala knežopolijskim selima. Posljedice šestogodišnjeg terora osjećale su se na svakom koraku.

Dvadesetšestogodišnji zemljoradnik iz Međuvoda Milan Čirić, najstariji od osmoro braće, odlučuje se da spas iz materijalne bijede potraži u pečalbi. Sa Petrom i Urošem Dragičevićem, Mihailom Lazićem, Simom Zakčićem, Mihailom Ličaninom, Perom Pečićem i Stevom Đuričićem sjeda u voz za Zagreb, a potom u Trst. Četvrtog marta su u Đenovi i sa brodom „Conte rosso“ upućuju se mirnim Atlantikom u neizvjesnost južnoameričkog kontinenta.

Događaji se smjenjuju kao na filmskoj vrpci. U jednu priču ne mogu da stanu. U ovaj zapis pogotovo.

Nakon 18 dana plovidbe Čirić stiže u Rio de Janeiro. Nepoznavanje španskog jezika teško mu pada. Na tuđem tlu počinje prvo kao fizički radnik, ali krenuće on dalje. Tražeći bolji posao putuje cijelom Južnom Amerikom — od Ognjene zemlje na jugu, pa preko Urugvaja, Argentine, Čilea i Brazila do Bolivije. Slijedi rad u radničkim sindikatima i borbaza bolje radne uslove. Štrajkovi. A onda, 12. oktobra 1937. godine Milan Čirić postaje član Komunističke partije Argentine. Na njegovoj partijskoj knjižici ubilježen je broj 15231. Prisno saraduje sa članovima Centralnog komiteta i organizuje pomoć španskim dobrovoljcima.

Kao da je sve to juče bilo

konkretan. Borili smo se za manji radni dan i veće dnevnice i na kraju smo organizovali i štrajk. Nakon toga štrajka poslodavci su uvažili sve naše zahtjeve. Dobili smo osmočasovno radno vrijeme, a dnevnice su nam dvostruko povećane. Tada sam već počeo da pomnije pratim radničku štampu i časopise.

— Jednog dana mi se obrati neki ruski iseljenik, zvao se Vladimir, ali svi smo ga zvali zbog njegove domovine — „Ruski“.

Kaže mi da drugovi prate moj rad u sindikatu i pita me da li bih postao član Partije. Ja kažem da me taj prijedlog raduje, ali da još uvijek slabo čitam španski. A biti komunista znači se mora mnogo čitati.

„Ne brini ti za to ništa, Emilio“ tako su me tamo zvali. Kasnije saznajem da je sekretar moje ćelije Ukrajinac Aleksandar Menčuk.

Radio je sa mnom zajedno, ali niko od nas nije znao da je on komunista. Partija je bila u strogoj ilegali i morala je da vlada isto tako stroga konspiracija. Tada sam se mnogo više posvetio ličnom obrazovanju. Bio sam pretplaćen na list „Orientacija“, pa na „Kritiku“, veoma popularan list u Argentini zatim „La ora“ i druge. Moje partijsko zaduženje bilo je da organizujem prikupljanje pomoći za španske dobrovoljce, branioce španske Republike. Jedno od važnijih zaduženja bilo je i rad u Društvu za prava čovje-

OD MEĐUVODA DO SANTA FEJA

Istina o zavičaju

Bilo je to vrijeme kada je argentinska Komunistička partija radila u dubokoj ilegali. A kad je izbio drugi svjetski rat, Čirić je teško dolazio do informacija šta se dešava u njegovoj domovini. Pa, iako sa zakašnjenjem, uvijek je dolazio do pravih podataka. Tako on osniva i klub naših iseljenika kome daje ime „Tito“.

U tim teškim i složnim uslovima, kad je među našim iseljenicima bilo raznoraznih struja, pa i onih mračnih, Čirić hrabro propagira oslobodilačku borbu Titovih partizana, što će imati naročitog odjeka poslije II zasjedanja AVNOJ-a.

O toj „samozatajnoj“ borbi za istinu o našem NOB-u na prostorima „zelenog kontinenta“ danas se vrlo malo zna. A o akterima i nosiocima te velike misije gotovo da se ništa i ne zna.

Danas Milan Čirić, kao penzioner, potpuno povučeno i gotovo anonimno živi u svom rodnom Međuvodu, slobodarskom potkozarskom selu. Dom starog komuniste, zapravo je veoma skromna kuća, jedina od onih što se kaže „tri sa pet“ što su ovdje, po popaljenom Potkozarsju, pravile odmah poslije rata. I penzija je skromna, negdje oko petnaest hiljada.

— Skromnosti se moramo svi učiti, a naročito komunisti — primjećuje stari revolucionar našu začuđenost.

Došli smo sa poklonima i sa najtoplijim čestitkama za Čirićevih navršanih 80 godina života. Počela je da teče deveta životna decenija ovog tihog i nadasve skromnog čovjeka.

— Drago mi je da su se mlađi mene sjetili — i nudi nas rakijom koju je sam jesenas pekao.

Put u Južnu Ameriku

— Kada sam stigao u Rio de Janeiro, marta 1930. godine, osjećao sam se u najmanju ruku izgubljeno. Nisam znao ni riječi španskog jezika. U prvo vrijeme, za nikakvu nadnicu, radio sam kao fizički radnik na građevinama, a zatim, u blizini argentinsko-bolivijanske granice, oko gradića Cako, brao sam pamuk. To je bilo veoma težak posao.

A onda utrpam se na teretni voz i nakon tri dana i tri noći stignem u argentinski gradić Santa Fe. Tu sam brao kukuruz i polako savladavao španski jezik. Onda se u samom gradu zaposlim kod Huana Belerija, porijeklom Čeha. To su bili poslovi vezani za gradnju cesta. Kod njega ostanem dvije godine.

— Od njega se uputim u Buenos Aires, a onda u Patagoniju. U Porto Madre i okolnim gradovima radio sam isključivo stolarski posao i tom zanatu se dobro usavršio. Radio sam kod Antonija Lusana, Španca iz Andaluzije. Kada je on umro, ja sam preuzeo njegovu radnju i vodio je oko tri godine. Ali, zarada je bila sve slabija i ja predam radnju i vratim se u Buenos Aires. Tamo me prime u

— Dani koji se ne zaboravljaju: dok mu u domovini ginu sedmorica braće i otac, Milan Čirić u dalekoj Argentini, za vrijeme drugog svjetskog rata, kao komunista u ilegali vodi sa svojim drugovima jednu drugu vrstu borbe: objašnjava i propagira ciljeve našeg NOB-a i sakuplja pomoć za Titove partizane

Sjećanje na ileglni rad, štrajkove: članska karta KP Argentine

građevinsku kompaniju „Dersa Perone“. Uslovi za rad bili su veoma loši. Velika satnica, a mala zarada, pa predem u jednu sličnu njemačku kompaniju, zvala se „Geope“.

— Radeći na cirkularu posjećem ruku i provedem na bolovanju cijelu godinu dana. Tada sam već bio dosta savladao španski i sve se više uključujemo u rad sindikata.

Član KP Argentine

— Kasnije, kad sam prešao u kompaniju braće „Brodi i Ermano“, taj rad je bio sasvim

ka „Union de rechos del hombre“, tako se baš i zvanično zvalo.

Istina o Titovoj Jugoslaviji

— Kad je izbio drugi svjetski rat ja sam preko raznoraznih ilegalnih kanala dolazio do vijesti šta se dešava u našoj zemlji. Trebalo je začepiti usta onima našim iseljenicima koji su govorili da četnici oslobađaju zemlju od okupatora, ili drugi, koji su to govorili za ustaše. Mi smo odmah formirali klub naših iseljenika i dali mu ime „Tito“ i iznosili gdje smo god stigli pravu istinu o narodnooslobodilačkoj borbi u Jugoslaviji. Kad smo preko nekih kanala dobili i sliku Tita u maršalskoj uniformi, bilo je to odmah poslije II zasjedanja AVNOJ-a, onda našoj radosti nije bilo kraja. Te godine je iz ilegale izišla i KP Argentine; iz zatvora su pušteni svi članovi CK: Rudolf Doledl, generalni sekretar, Huan Kodovida, Emilio Troise, Emedo Alvarez, koji je bio generalni sekretar u vrijeme kad sam postao član KP Argentine. Sa njima sam se odlično poznao i za njih me je vezivalo i lično prijateljstvo. Alvarez sam i podnosio izvještaje o radu Društva za prava čovjeka.

Ponovo među svojim

— Kad je Njemačka kapitulirala stizale su vijesti kako je naša zemlja pretrpjela stravične žrtve i velika razaranja. Majka mi pošalje pismo da je ostala sama. Sedmorica braće i otac nisu se vratili iz rata. Odmah organizujem prikupljanje pomoći. Svi su davali, a ne samo naši iseljenici. Puna dva broda smo mi toga natrpali, a ja ponesem i svoju kompletnu stolarsku radionicu. Znam, treba podizati porušenu zemlju, i nas negdje oko 800 sa brodom „Partizanka“ vratimo se u domovinu. U Međuvodu zaleknem stravičnu sliku. Došao sam po noći, nigdje da lampu svijetli, a onoliko selo bilo. Majka kad me vidi samo zapiaka.

— U opštini mi rekoše da se javim u zadrugu u selu, premda sam mislio da biviše korisno u nekom drvnoindustrijskom preduzeću. Zadruga se ukinuše i ja tako ostanem na selu. Poslije sam nekako regulisao penziju po članu 80, a partijski staž mi je uračunat od 1937. godine, onaj radni nije. Rekoše neke konvencije nisu potpisane, ili tako nešto.

Čirić polako ustaje, osam je punih decenija na plećima, i donosi veliku sliku maršala Tita, onu istu koja je bila u Klubu jugoslovenskih iseljenika „Tito“ u dalekoj Argentini. Gledamo poštujete fotografije i osam spomenika — za oca Marka i braću Milutina, Panteliju, Mirka, Sretu, Borka, Vladu i Janka. Iz čitave kuće Čirića u NOB-u je poginulo čak 23 člana.

Divan je to osjećaj sresti takvog čovjeka kao što je Milan Čirić. Komunista koji je svoj život posvetio drugima.

Marko RUČNOV

KONTROVERZE O ZDRAVLJU I DIJETETICI

Život

po

receptu

Iz dana u dan zapljuskuju nas preko ilustrovanih revija, radija i televizije razni naučni prilozii iz oblasti zdravstva i naučina ishrane. Javljaju se mnogi medicinski „eksperti“ koji lansiraju svoju zdravstvenu teoriju, primoravajući nas istovremeno na reviziju sopstvenog načina življenja. To je lijepo i hvala im, što brinu. No, da li je baš tako, ocijenite i sami.

„Pileća džigerica nije preporučljiva za ishranu, štetna je za zdravlje čovjeka.“ — tvrdi jedan medicinski stručnjak.

„Kafa podstiče kreativnost, korisna je za vene, pomaže pri varenju...“ Ističe drugi. Treći (njihov kolega) sve to negira, dodajući daje cigareta čak korisna, a žestoki napici otrov!

Prestajemo da pijemo „otrov“ i u zamjenu uzimamo pivo, jer je „dokazano“ da je korisno za bubrege. Izbacujemo iz jelovnika i svinjsko meso: jedan medicinar „otkriva“ da je svinjetina uzročnik raka i preporučuje da predemo na ribu.

Ne prode mnogo vremena i nju odstranjujemo iz upotrebe: novi „sveznalac“ utvrđuje, da je 80 odsto ribe koja se iznese na tržište iz zagađenih voda...

Šta sada?... Da li se vratiti svinjskom mesu koje je u međuvremenu (od drugog „stručnjaka“) rehabilitovano kao mogući uzročnik raka?...

Iako nam je poznato da je svinjsko meso bogato masnoćom rizikujemo da u krvi nagomilamo holesterol i tako postanemo (nesumnjivo) potencijalni kandidati za infarkt... Ali, bojazan ne traje dugo. U jednoj reviji pronalazimo: „Isključuje se bilo kakav odnos između bolesti krvnih sudova i holesterola...“

I tako dalje, i tako u nedogled...

Primjera ima mnogo. Eto, jedan kardiolog nam savjetuje da je korisno primjenjivati trčanje, gimnastiranje, šetnju i ostale vidove rekreativnog djelovanja radi boljeg zdravstvenog stanja. Međutim, drugi medicinski teoretičar dokazuje kako je to veoma opasno... „Fizički napor opterećuje srce, a svako naprezanje je opasno za život...“

I pored toga što jasno vidimo koliko sve to protivrječi jedno drugom, ko zna zašto, svaki put kada se osmisli neka nova zdravstvena teorija (ma iz koje oblasti bila) kao da ne uspevamo da joj odolimo. Neka čudna unutarnja sila nas goní da je prihvatamo, pa bilo to i za nekoliko dana...

Dokle tako, naopako?

B. GAJIĆ

Rastanak bez

● **NADEŽDA SEKA MASLEŠA: Sa Vesom sam se rastala 30. marta 1941. godine bez pozdrava, ljuta na njega što me šalje u Banjaluku**

Zakojidan **Nadežda Seka Masleša (1915)** ući će, eto, u osmu deceniju života, pa, svakako, ima pravo da na jedan osoben način rekapitulira ono što je iza nje ostalo. Ali, kaže ona kako pojedina sjećanja uveliko već blijede. Poneka su već i nestala, kao da su se pritajila iza neke neprozirne koprene koja ih sve više zamagljuje.

Djevojački dani

● O Partiji i SKOJ-u dugo ništa nisam znala. Pokatkad se čudim ljudima kada govore da su sa 11, 12, 13... godina već, maštane, bili revolucionari. Sjećanja dopiru dosta daleko, a one najljepše djevojačke godine. Ni dani kada sam se, kao i sve druge banjalučke djevojčice, igrala, nisu sasvim predati zaboravu. Čini mi se da mi je najljepše bilo kada sam pripadala jednom velikom, s bezbroj niti vezanom društvu! Često smo išli na izlete, koristili smo beneficije Ferijalnog saveza, družili se, prijateljevali, bez opterećenja, stresova, zavisti... Gotovo da smo bili nerazdvojni, Savka Basta, Danko i Vojo Mitrov, Lena Dušanić, Zorica Vrbočanin i drugi.

● Imala sam tek 12 godina kad je Veso prvi put uhapšen. Te 1928. godine znala sam da je zatvor za lopove i ubice. Odjednom, Vesu odvođe u zatvor! Za mene je to bio šok, nešto strašno, ružno... Nisam sebi mogla da objasnim zašto njega žandarm kroz sred naše Gospodske ulice vodi svezanog u lancima. U duši 12-godišnje djevojčice sve se uzvitalo. Moja prva reakcija je bila ta da nisam ni za živu glavu željela da odem u školu, u svoj razred. Staću, postavljala sam sama sebi pitanje, reći vršnjakinja zašto je moj najstariji brat vezan lancima. On je za mene bio idol, svetinja. I više od toga. Rano smo ostali bez oca, pa je Veso, kao najstariji od nas četvero djece, nekako postao „glava porodice“. I

odjednom taj moj Veso, uzor, dika u lancima. Poput lopova i ubica.

● Tada me majka Mileva stavila pred sebe i pokušala da mi objasni otkud Veso u bukagijama. Sigurno se mučila kako da svojoj djevojčici u drugom svjetlu predstavi najstarijeg brata. „Eto, Veso se bori da svi šegrti žive dobro, kao i sav ostali svijet...“, sjećam se, govorila mi je tada majka. Možda sam to shvatila, razbistrilo se nešto u glavi, popustila sam i više me nije bilo stid što je Veso u zatvoru. **Kasnije ću se na ta njegova hapšenja sasvim naviknuti: čini mi se da je 12 puta hapšen i odvođen u zatvor.**

● Jednom se, iz banjalučkog zatvora, vratio slomljene noge Krio je da ga tuku, pokušavajući da majku poštedi. Bio je izuzetno pažljiv sin. Majku je volio više nego bilo ko od nas. Pričao je kako je nogu slomio svojom krivicom, kao okliznuo se i pao.

● Poslije njegovog hapšenja, naš život se preko noći i sasvim izmijenio. Do tada su naše mušterije, manje-više, bili bogatiji Banjalučani, jer smo u velikoj radnji prodavali delikatesnu robu, dječije igračke, predmete od srebra... Odjednom, mušterije su prestale da dolaze. Radnja je opustjela. Prvo smo se preselili u kuću maminih roditelja, u Kočićevoj ulici, a kada je direktor Gimnazije Kaporivica jasno i glasno rekao da za brata i sestru Veselina Masleše više nema života u toj školi, na Vesino insistiranje mama je odlučila da se preselimo u Beograd.

Beogradske godine

● Veso (1906-1943), Nemanja (1913-1982), mama i ja preselili smo se 1932. u Beograd, a Dositej (1909-1972) ostao je u Banjaluci, jer je već bio zaposlen. Nemanja je u privatnoj školi Radovanovića za jednu godinu završio 7. i 8. razred Gimnazije, pa je upisao tehnologiju, a ja sam se opredijelila za trgovačku akademiju. I tu, u Beogradu, tek počinjem da se nešto više interesujem za politiku, da spoznajem ciljeve Komunističke partije Jugoslavije i djelovanje SKOJ-a. Tu je već uveliko djelovala jedna grupa napredno orijentisanih učenika. Po svaku cijenu nastojali smo da u „svoje ruke“ preuzmemo Crveni krst, odnosno školsku biblioteku.

Nadežda Seka MASLEŠA

Zahvaljujući mamini, ali smišljenim podvalama, nabavljali smo zabranjivanu literaturu, čitali je, doturali jedno drugom i zbog toga od školskih vlasti bili kažnjavani.

● Iako je mama imala samo osnovnu, odnosno djevojačku školu, mislim da je bila izuzetno pametna. Uvijek je bila uz Vesu, a njegova komunistička aktivnost postajala je sve naglašenija. Mada smo imali bezbroj neprijatnosti, mama je uvijek bila uz njega, i za njega. Svojevremeno se složila da upiše prava u Zagrebu, a da istovremeno u Frankfurtu na Majni izučava političku ekonomiju. Tamo je otputovao zajedno sa Fadilom Maglajlićem, s kojim je živio u istom stanu. Poslije će školovanje produžiti u Parizu, s maminim dopuštanjem i saglasnošću.

Bez pozdrava

● Život u prijestonici nije nam bio ni najmanje ugodan. Veso je češće bio u Glavnjači nego kod kuće. Čim bi ga uhapsili moje se znalo: nosila sam mu hranu. Kako sam u školu išla prije i poslije podne, sve se svodio na jednu trku, da bih mogla sve na vrijeme obaviti. Jedne godine, ne sjećam se kada je to bilo, hranu sam nosila Vesi, Toši Vujasinoviću i Gojku Oklopčiću.

● Tada sam pripadala grupi s kojom je radio Rade Nikolić. Bili smo jedna radnica, jedan radnik, ja i Rade. Moji vidici su se iz dana u dan širili, ali je ubrzo Nikolić otišao u Španiju, da se bori i taj rad je prekinut.

● Približavale su se teške godine, godine rata. Kada su izbile martovske demonstracije 1941. u Beogradu sam se zatekla sama: mama je bila u Banjaluci, Nemanja u

pozdrava

vojsci, a Veso u svom stanu, jer se u međuvremenu bio oženio. Tek 29. marta smo uspjeli da uspostavimo vezu. On mi je tada rekao da moram otputovati u Banjaluku, a ja sam se usprotivila: „Neću i neću! Hoću s tobom, ma kud da pođeš!“ Našao se u neobranom grožđu: supruga Jela, takođe, nije željela da se od njega odvaja, a sada sam mu se i ja htjela na vrat da natovarim. Dogovorili smo se da se sutra ponovo nademo i konačno riješimo kuda će ko. „Meni predstoji put ka Crnoj Gori. Jela ide sa mnom. Ti moraš u Banjaluku. Rat samo što nije počeo. Tamo su Dositej i mama. Sama ne možeš ostati u Beogradu!“ - bio je kategoričan Veso. Taj njegov stav me duboko, bar tada, uvrijedio. Ljutito sam se okrenula i bez pozdrava smo se rastali, 30. marta 1941. godine. Više se nikad nismo sreli. Sutradan sam krenula u Banjaluku.

● Poslije bjekstva iz Banjaluke, u ljeto 1941. godine zaustavila sam se sa suprugom Nemanjom Popovićem u Kladovu. Tu je bilo dosta izbjeglica, pa smo počeli da radimo na stvaranju ilegalne organizacije. Niko u tom gradiću nije znao ko sam, čija sam sestra. Suprug je uhapšen 1942. godine, a 1943. godine ubijen je u Jajincima.

● Za Vesinu smrt saznala sam tek 1944. godine, kada sam se u Negotinu sreća sa Julkom Meštović. Odranije smo se poznavale. Ona mi je sve rekla, ali to majci nisam mogla ispričati. Dugo su Nemanja i Dositej od nje krili Vesinu smrt. Kada je Beograd oslobođen, mama se dala na spremanje kuće, iščekujući Vesu. Slučajno je saznala za zbivanja na Sutjesci.

● Ne, ništa nisam sačuvala od predmeta koji su pripadali Vesi. Kad god bi neko došao i tražio za ovu ili onu priliku, ustupala sam, a testvari mi niko nije vraćao. Posljednje što sam dala Muzeju u Bihaću bila je njegova lula.

● Gotovo čitav svoj radni vijek - 35 godina - odradila sam, koliko sam znala i mogla. Najviše sam godina provela oko poslova socijalne zaštite. Obradujem se kada danas sretnem pitomce raznih domova, kao odrasle, zrele, ljude, koji imaju djecu i unučad, koji su uspjeli u životu.

Limun PAPIĆ

NAJUNOSNIJA INVESTICIJA

REKLI SU...

Razvojem nauke i tehnologije u Jugoslaviji ne možemo biti zadovoljni. Razloge za zaostajanje, pre svega, treba tražiti u nedovoljno stimulativnom društvenom statusu i materijalnom položaju ovih oblasti, usitnjenosti naučnoistraživačkih organizacija, često zatvorenih u republičke okvire, paralelizmu u radu i odsustvu šire dogovorene politike o nauci. Sem toga, nauka je kod nas još tretirana kao društvena potrošnja, a ne kao oblast bez koje je nezamisliv privredni razvoj, a i neka administrativna rešenja, poput ograničavanja uvoza naučne literature, ugrožavaju naučni rad. U svetu je dokazano, da je ulaganje u nauku i ob-

razovanje najunosnija investicija i da je znanje često presudniji faktor razvoja od prirodnih bogatstava. Moramo se uključiti u te tokove i konačno shvatiti da se ukupni društveno-ekonomski razvoj zemlje ne može više odvijati bez ulaganja u nauku i bez naučne utemeljenosti svih budućih planova. Sam naučnoistraživački rad gubi smisao postojanja ako nije vezan za potrebe privrede, a mi u tome zaostajemo.

(akademik dr Brantislav Šoškic u razgovoru sa novinarima)

Dušan TODOROVIĆ: VETROVIT DAN

USMJERENA RAZMIŠLJANJA

SPORT I OKO NJEGA

● Ima timova koji uspjeh postignu preko noći! To su oni što igraju noćne utakmice.

● Ako je tačna tvrdnja da je fudbal umjetnost, onda naši fudbaleri spadaju u - nalvece!

● Neki timovi imaju navalu snova. To je tačno. Napadači im uvijek spavaju i samo spavaju...

● Kad noću ne može da zaspi, bokser zamisli sudiju kako mu - broj!

● Navijači, pamet u glavu, a ne kamenje!

● Miletović je svojim crvenim kartonima dokazao da u našem fudbalu nije sve crno!

● Iako je rat završen '45, naši timovi i dalje igraju sistem - bunker.

● Kod nas fudbaleri na treninge dolaze „pod gasom“. Ako, bar su nam treninzi veseli i bezbrižni.

Muhamed DŽINIĆ

PREDSTAVLJAMO VAM

Grupa „Irena“: Za početak subotički festival

IRENINA „IRENA“

Osnivanjem grupe „Irena“ u maju prošle godine banjalučka muzička scena dobila je novu dimenziju. Uz raznovrstan i veoma jak rok, manje raznovrstan, ali izuzetno jak džez, pojavio se, eto, prvi pravi reprezent popa. Grupu čine Irena Radojević (vokal), Momir Nikić (gitarar), Miroslav Jukić (klavijature), Amir Pašagić (bas gitara) i Marlo Bačić (bubnjevi).

Do sada su nastupali nekoliko puta u Domu kulture, kao gosti plesnih večeri, te kao predgrupa na koncertima „Valentina“ i Elvise Kurtovića. U „Plazmi“ su snimili tri kompozicije (Koliko dugo, „Budi iskren“ i „Nasvojničin“), koje su se već čule na Radio-Banjaluci i na beogradskom „Studiju B.“ Nedavno su na nagovor prijatelja odlučili da se za samo tri dana slikaju, izrade svoje fotografije, pripreme materijal i kompozicije gotovo u zadnjem trenutku pošalju u Suboticu za festival omladine. Od ukupno 409 gru-

pa izabrano je samo petnaest, a među njima je i „Irena“. Iakotek treba sačekati 16. i 18. maj, kada se festival održava, pavidjeti hoćemo nastup donijeti i značajnih rezultata, treba reći da je već uvrštenje u program u tolikoj konkurenciji uspjeh.

Kompozitor, tekstopisac i glavni aranžer grupe je gitarista Momir Nikić. Ipak, frontmen, pardon frontgerl je Irena Radojević. Jer, pridodamo li Vesnu Vrandečić, Marinu Perazić ili Doris Dragović, možemo zaključiti da se i Irena u sličnim vodama jugoslovenske muzičke može veoma dobro snaći. Njen glas, a takođe i stas, te upornost i odlučnost da se uhvati u koštac i sa poslovnim sferama čudljive estrade, kao i muzički potencijal cijele grupe za sada garantuje da se na „Irenu“ mora ubuduće računati.

D. RELJIĆ

NAKON TAKMIČENJA „NOVE NADE—NOVE SNAGE“

„BASDANS“ IDE NAPRIJED

Da se na banjalučkoj rok-sceni nešto zanimljivo događa imamo sve više dokaza. Prije nekoliko mjeseci na istim ovim stranicama, a prilikom jednog koncerta, „tipovali“ smo na grupu „BASDANS“ pod

Nije onda ni čudno da se u sarajevskim „Večernjim novinama“ komentariše: „Pravo iznenađenje dolazi iz Banjaluke u vidu grupe Basdans. Originalnim idejama, uigranom svirkom, i dinamičnim

„Basdans“: Dolaskom novog bubnjara dobili sigurniji zvuk

uslovom da nastave sa ozbiljnim radom.

Da je prognoza bila tačna, dokazuje i nedavna pobjeda ove grupe u sarajevskoj „Skenderiji“. U okviru ciklusa takmičenja bosanskohercegovačke pop-rok scene pod nazivom „Nove nade—nove snage“ u konkurenciji osam grupa „Basdans“ osvojivši simpatije žirija i prisutnog auditorija, ubjedljivo je izbio na prvo mjesto.

nastupom momci su nas podijelili da se i u drugim gradovima, a ne samo u muzičkim centrima svira pravi rok-en-rol.

Pohvalna kritika za ovu grupu samo je voema diskutabilno šta autor (Z. Altarac-Čičak) podrazumijeva pod „muzičkim centrom“, ili kad u podnaslovu istog teksta piše „lekcije iz rok-provincije“!

Grupa „Basdans“ ovim pobjedom stiče pravo učešća u takozvanom „superfinalu“, koje će se održati krajem marta kao i mogućnost snimanja ploče za „Sarajevu disk“. Po riječima Nenada Matejića, vokalnog soliste, uz svakodnevne vježbe, razmišljaju i o nekoliko nastupa (u martu), pred banjalučkom publikom kao i o koncertu sa sarajevskom grupom „Kongres“.

Treba napomenuti i to da je grupa „Basdans“ mnogo dobila na čvrstini i sigurnosti zvuka dolaskom novog bubnjara Bigija. Vjerujemo da će momci radom i kvalitetom dostojno prezentovati „rok-provinciju“.

Z. ŠIMIĆ

O ROKU I NARODNJACIMA

MAJKA MUJU ŠIŠALA NA STRUJU

● Pjesma iz naslova, novi novokomponovani hit, kao da naglašava modernizaciju narodnjaka, koji sve više koriste električnu energiju za pojačala i lajt-šou u svojim nastupima, te se tako lakše hvataju u koštac s rokerima i potiskuju ih u drugi plan.

„Rok je mrtav, zato živjeli narodnjaci“ uzvikuje iskusni estradni radnik iz Beograda, posmatrajući skoro praznu dvoranu „Borik“ za vrijeme nastupa zvijezda nedavno održane Pop-parade. Iznenađenje je još veće, kada se uzme u obzir da je na ovakve „kolaž koncerte“ prethodnih godina dolazilo u pravilu više od četiri hiljade posjetilaca. Nije im smetalo ni loše ni hladno vrijeme, niti je bilo manje narodnjaka čijoj se popularnosti pripisuje najveći dio krljice za umiranje rok-muzike. Sjetimo se da su u to vrijeme svoje velike uspehe postizali ne samo Lepa Brena i Miroslav Ilić, koji se uzimaju kao primjer sadašnje vladavine narodnjaka, već i „kralj narodne pjesme“ Šaban Šaulić, Zorica Brunclik, Hanka Paldum i mnogi drugi.

Znači, razlogeslabo posjećenosti Pop-parade i rok koncerta treba potražiti na drugoj strani. Uput, da kažemo i to da je na nedavnom koncertu „Zabranjeno pušenje“ u

„Boriku“ bilo četiri hiljade posjetilaca.

Za učesnike ovogodišnje parade nije, prije svega, odabran odgovarajući prostor, jer za veterane kao što su Dado Topić, prva ličnost našeg roka svih vremena, koji je bio na vrhuncu slave prije petnaest godina i Željko Bebek, koji više nije član grupe sa kojom je postigao najveće uspehe, a koja upravo izdaje novi album sa novim solistom, teško da bi se moglo zainteresovati više od nekoliko stotina tinejdžera. Da, upravo tinejdžera koji, uglavnom i sačinjavaju rok-publiku. Dadina i Bebekova generacija sjedi danas kod kuće, gleda televiziju, čuva djecu i više ne ide na koncerte. Svaka čast izuzecima, ali njih je na pomenutoj priredbi moglo biti stotinjak. Preostalih nekoliko stotina došlo je zbog pjesmice „Aerodroma“ o sentimentalnom dolasku u Ameriku i da vide šta to sprema Bajaga (da ne bi bilo nešto ko bajagi). Pored svega ovoga, treba objasniti i fenomen otičene ulaznica: one su za Dadinu generaciju bile preskupe, a nije bilo dovoljno zainteresovanih osnovaca i srednjoškolaca, prema kojima su roditelji slabiji što su god mlađi. Dokaz je stigao nekoliko dana poslije Pop-parade. Bila su to „Sedmorica štrumfih“, čija je publika sačinjena od najmlađih, pa nije bilo problema sa praznom salom, već je teškoće predstavljalo „trpanje“ u dvoranu svih koji su željeli vidjeti „male plave“. Slično je bilo na koncertu „Divljih jagoda“ u vrijeme „Motora“ na kojem je bilo i trogodišnje djece.

Da za dobru posjetu nije garancija samo osvajanje najmlađih, već i kvalitet, dokazale su neke naše grupe, koje su imale i starijih gledalaca. No, najbolje su prošli oni koji su sintetizirali dopadljivost djece, dobre pjesme za srednju generaciju i elemente narodne originalne seoske muzike, za koju su se zainteresovali i najstariji, te gledaoci različitih ukusa. Tako „Bijelom dugmetu“ nisu smetali ni loši vremenski uslovi, ni dječije priredbe, a ni izvođači novokomponovanih pjesama, čije je elemente Bregović uspješno uklopio u svoje stvari.

Da naš rok još nije na umoru, a kamoli mrtav, dokazaće kvalitetni koncerti i iskusnih i svježih grupa.

Primjer „Zabranjeno pušenje“ već je ostvario pola ove tvrdnje. Što se tiče narodnjaka, bilo bi žalosno da narod ne voli svoju narodnu muziku više nego rok, koji je proizišao iz tuđe narodne pjesme.

Uostalom, ko će natjerati ljude da radije slušaju „Uhvati ritam“, nego „Majka Muju šišala na struju“?

I. PERIJA

KONKURS ZA STVARAOCE

DJELA ZA MLADO POKOLJENJE

Svake godine Savez organizacija za socijalističko vaspitanje i brigu o djeci Jugoslavije dodjeljuje jugoslovensku nagradu „Mlado pokoljenje“ stvaralocima i za stvaralaštvo za djecu.

Nagrada se sastoji od „Statuete“ i Plaketa. Statueta se dodjeljuje za najbolja ostvarenja za djecu u toku jedne godine i to muzička, likovna i scenska djela, iz oblasti poezije za djecu, ilustracija za djecu, iz režije, glume, najboljih emisija za djecu na televiziji, radiju, prezentiranja u sredstvima informisanja, posebno u listovima za djecu kao i drugim ostvarenjima.

Plaketa se dodjeljuje i za dugogodišnje plodno umjetničko stvaralaštvo namijenjeno djeci i doprinos uređenja pojedinih djelatnosti u oblasti stvaralaštva za djecu.

Rok za slanje prijedloga je 20. februar, a prijedlog je potrebno verifikovati kod samoupravnih organa kolektiva koji daje prijedlog.

Izbor djela i prijedloga jugoslovenskom žiriju daje žiri Republičke konferencije Saveza organizacija za socijalističko vaspitanje i brigu o djeci Bosne i Hercegovine.

Z. P.

TELEKSI

● Peti studijski album DAJER STREJTS pojačava se u prodaji krajem aprila. Njihovi koncerti u Beogradu zakazani su za 10. i 11. maj u hali Pionir.

● Slavni džez — muzičar, bubnjar, Keni Klark, umro je u svom domu u Parizu u 71. godini. Snimio je 300 ploča i bio je jedan od prvih džez-muzičara koji je njegovao bi-bap stil.

● Početkom marta u Zagrebu će, u okviru tradicionalne priredbe „BEOGRAD—ZAGREBU“, svirati deset najboljih beogradskih rok-grupa i solista: Oliver Mandić, RIBLJA ČORBA, BAJAGA, DŽAKARTA, KATARINA II i drugi.

● Iz raznoraznih razloga, čak šest od deset pjesama sa najnovijeg albuma BIJELOG DUGMETA ne pušta se (čitaj: zabranjeno) na RADIO-Sarajevu, dok muzički urednici kao da nikad nisu ni čuli za ZABRANJENO PUŠENJE.

— Četrdeset trogodišnjeg Dejvida Krozbija (KROZBI, STIL I JANG) su u Kaliforniji zaustavili zbog prebrze vožnje na motoru, i pri tome, našli kod njega nešto opojnih sredstava i bodež — sada mu, po kazni za te prekršaje, slijedi pet godina zatvora.

● Pošto su se pjesme sa političkim temama pokazale nekurentnom robom, na najnovijem albumu RIBLJE ČORBE naći će se gotovo samo ljubavne pjesme.

● Poslije veoma uspješnog nastupa u Parizu Hullo Inglezijas i Mirej Matje zajedno su nastupali u minhenskoj „Olimpiji“ i izazvali opšte oduševljenje publike.

● Doña Samer je nedavno u Vašingtonu, na koncertu u „Kovent Gardenu“ nastupila sa horom američke mornarice.

● Vesna Zmijanac snima novu ploču pod nazivom ŠTA BI TI BEZ MENE. A šta bi ona bez supruga Miroslava Arandelovića Kemiša, koji je glavni kompozitor, aranžer i vođa orkestra.

● Marinko Rokvić, takođe snima novu ploču, a kako kaže najviše očekuje od pjesama MOJ ŽIVOTE MOJE BLAGO I SAMO ME POTRAŽI.

● Poslije dvadeset godina estradnog staža Toma Zdravković je promijenio imidž. Glavu mu krasila bujna afro-frizura.

M. P.

KNJIŽEVNI KUTAK

POKUS

Na ivici ponora
gradim pješčanu kulu...
U njoj dijete i starac.
Sprema se oluja,
i... čekam ishod.

Vesna SAVANOVIĆ

GLUMAC JE GLUMAC — ADEM ČEJVAN

GLUMA JE MAGIJA

● Uz Bojana Stupicu i doktora Branka Gavelu mislim da mi je najviše pomagao moj prvi učitelj čika Rajko Vesnić, kompletna pozorišna ličnost. Učio nas je vrlo ozbiljno da je rad jedino što stvara dobre majstore, pa i u glumi ● Volio sam bitku, tu divnu borbu u kojoj ima mnogo preživjelih. Pozorište ostaje početak i krajsvega, kaže Adem Čejvan

Iz predstave „Hamlet u Mrduši Donjoj“

Stekao je popularnost na scenama širom zemlje. Glumac Adem Čejvan, Banjalučanin, često na privremenom radu u pozorištima Beograda, Zagreba, Sarajeva, kao i sve laste najčešće se vraća svom gradu, a i nakon odlaska u penziju nastavlja sa pozorišnim radom i snimanjem televizijskih i filmskih projekata.

● U posljednje vrijeme rijetko ste u Banjaluci. Dosta putujete i prilično ste angažovani. O čemu se radi?

Tri posla uporedo

— Tužno mi je što mogu da kažem da sam sve manje prisutan u Banjaluci. Za banjalučko pozorište sam vezan poslom, jer igram u predstavi „Hamlet u Mrduši Donjoj“, igram i u beogradskom pozorištu, u komadu radenom po tekstu Branka Ćopića „Radnički rastanak“, a snimam i televizijsku seriju „Vuk Karadžić“, gdje igram ulogu Mladena Mitovanovića, gospodara Beogradske nahije i počešteljskog predsjednika Upravljajušćeg sovjeta. Vezan sam za Beograd, a u ovom trenutku pripremam i prvu dječiju monodramu Kemala Coce „Šašavi razred“. Dosta sam angažovan i pritisnut poslom. Nisam neradnik, ali malo mi preostaje vremena. S proljećem će proći ova kriza. Jer, što je previše, previše je. Veseli me taj kontakt i rad na dječijoj monodrami i susret sa mladošću, jer moje zrele godine traže osvježanje. Prostori duha su važni, a kako kaže Andrić: „nema dana da mi dvaput dnevno ne klonu duh i ne znam otkud mi energija da se uspravim i osvježim“.

● Prvi profesionalni angažman dobili ste u banjalučkom pozorištu 1. decembra 1950. godine. Šta reci o tim počecima?

Vrsni učitelji

— Bolje bi bilo vratiti se mojim učiteljima. Banjaluka je imala sreću da je tu bio čika Rajko Vesnić, kompletna pozorišna ličnost, upravnik, direktor drame, režiser i nadasve pedagog. Bilo nas je dvanaest od 25 godina, a ansambl je imao 62 umjetnika. To je čovjek iz dobro situirane beogradske porodice, koji se opredijelio za gladnu glumačku trupu. Bio je solunski borac, pukovnik, jedini Jugosloven koji se sastao sa Lenjinom dva puta povodom formiranja dobrovoljnih solunskih jedinica. Kasnije je bio vrlo napredan, osnovao je svoju pozorišnu trupu, koja je na repertoaru imala muzičko-scenska djela. Bio je direktor drame Srpskog narodnog pozorišta, kasnije u Novom Sadu direktor drame i osnivač dramskog studija u Novom Sadu, pisac dramskih djela i kompletna pozorišna ličnost. Kasnije, uz Bojana Stupicu i doktora Branka Gavelu. Mislim da mi je on najviše pomogao. Nesebično je gluma s nama van radnog vremena, učio nas radu s nama van radnog vremena, učio nas glumačkom poslu, podjednako ozbiljno i čudnom zaljubljenosti. Od njega sam učio kako se treperi za ulogu. Učio nas je vrlo ozbiljno da je rad jedino što stvara dobre majstore.

— Bilo je to vrijeme velikih glumaca — Stanko Kolašinac, Avdo Džinović, Vlado Zeljković, Ivka Teržan — sve vanserijski glumci od kojih se moglo mnogo štošta „pokrasti“. A gostovali su i Dobrica

Radenković i Dubravko Dužin. Bila je to svojevrsna škola. A to pozorište bilo je zadovoljstvo za grad i publiku i velika škola za nas mlade glumce.

● Dosta ste prisutni u pozorišnim centrima. Tumačili ste mnoštvo uloga iz domaće i strane literature. Šta za glumca znači to stalno mijenjanje scene i grada?

Sve počinje od pozorišta

— To se može uporediti sa skulpturom — biti član jednog ansambla traži vremena, ali kad se skulptura završi gradi se nešto drugo. Moraš se odvojiti u nešto novo, promijeniti sredinu. Ne možeš dalje, jer u gradu u kom si bio — oni koji su te zavoljeli, zavoljeli su te, oni koji su te odbili — odbili su te. Treba opet ponovo i to u novim okolnostima ići u nove angažmane. Volio sam bitku, tu divnu borbu u kojoj ima mnogo preživjelih. Ona magija glume — kad glumac iz mrtve stranice knjige postaje uvijek Jer, kako je rekao Đura Jakšić na grobu Zmaja — „Sve je groblje, samo snaga umjetnika sa stranica literature oživljava ljude koji se uvijek za pravdu biju.“

● Vjerovatno je teško nabrojati sve vaše uloge u pozorištu, televiziji i na filmovima. Pravitelji razliku između pozorišnih i filmskih ostvarenja?

— Pozorište ostaje početak i kraj svega. Čovjek je i počeo od pozorišta. Ono ostaje vječno, a sve drugo je zapravo snimljeno pozorište, naravno opterećeno tehnikom. Ta savremena tehnika omogućava da je gleda masovnijem medij, naročito televiziji, ali čari igre ostaju neponovljive u Talijinom hramu. Važan je taj kontakt sa živom pu-

blikom. Na ekranu ja nisam živ, ne volim i ne mogu da se gledam, jer postajem mehaničko čudovište. Na predstavi, publika je iza rampe, pa makar bilo pedeset odsto gledalaca. Svakog ćujem. Čak i kada me, nažalost, ne prate, ja tačno osjetim i tužan sam zbog toga. Izdvojio bih nekoliko uloga, među kojima su one prve koje sam radio sa čika Rajkom Vesnićem — „Mletački trgovac“, „Ulični pjevači“, zatim u zagrebačkom pozorištu „Mečava“ Pere Budaka, a za mene najvažnije filmsko ostvarenje su „Lisice“, za koje sam dobio Pulsku arenu, zatim naš prvi bosanskohercegovački film „Ovčar“, a od televizijskih ostvarenja „Osma ofanziva“, zatim prva sarajevska televizijska drama „To“. Serija koja se sada radi „Vuk Karadžić“ je do sada najobimnija u Jugoslaviji, biće dvije serije, prva od šest emisija, a druga i više od šest.

Emotivne sponje

● Zaljubljenik ste u Vrbas, Banjalučanin koji rado govori o alejama i mladosti?

— Osim Vrbasa postoje i aleje. Mojesu ljubavi išle od žubora Vrbasa, njegovog gordog, zelenog toka, koji je stvarao starihobolne prepreke, dok nije othuknuo u Banjaluku. Vrbas je vrijedan, energičan i čvrst, jedina muška rijeka sa slavenskim imenom. Vrbas i aleje banjalučke... Sva cvjetanja, listanja, donošenja piada — sve je to sasvim ljudski. Ako hoćete ljubav da do kraja dosegnete, uključimo u njih Vrbas i naše aleje.

J. P.

MLADI I RAČUNARI

Savremena tehnologija — brza informacija

želimo listu radnika, na primjer, ili prilikom obračuna LD, moramo imati sve informacije koje treba ponuditi računaru. U odjeljenju je zaposleno šest radnika. Ovdje imamo priliku da se usavršavamo — stručni seminari su obavezni.

Milica Kos, koja poslove operatera na pripremi mašina obavlja već šest godina, smatra da je posao interesantan i kreativan.

— Nisam mnogo razmišljala. Javila sam se na konkurs i tako se zaposlila. U mom poslu može se pogriješiti, naročito ako je program loš. Važno je proučiti dokumentaciju, a kad se upozna sistem mašine, posao je sličan daktilografskom. Zanimljivo je istaći da sagovornici primjećuju da je posao često mistificiran, a u praksi traži stručnost, pa se ranije čak dešavalo da neki odustaju, jer se nisu najbolje snašli.

Pritisak na dugme

Mogućnost za kreativnost u radu ima i Bosiljka Kuburčić, projektant, orga-

kolektivu su izvanredni i nerijetko se događa, kažu, da jedni drugima priskaču u pomoć kad je to potrebno.

— Posao je pionirski, priča Dragoslav Vodenik, vođa smjene, tehnolog obrade za operiranje na sistemu, koji pamti početne navolje radne organizacije u osnivanju 1973. godine, kad su kontrolori, programeri i operateri radili sve poslove. Danas je taj posao prevažiden, kaže Vodenik. Međutim, u ovom poslu novina i progres su naše danas i traže stalnu nadgradnju, znanje i disciplinu.

„Softveraši“ i „hardveraši“

Budućnost privrednih kretanja usko je vezana za razvoj informatike i automatske obrade podataka. Koliko sadašnji računski centri pomažu ekonomskom razvoju kolektiva i u kom stepenu unapređuju proizvodnju?

— Glavni cilj nabavke računara kod nas bio je optimalizacija proizvodnje,

ponekad da računari propadaju, jer organizacioni sistemi nisu spremni da ih iskoriste. Naš zadatak je da povežemo sve lokalitete na kojima UNIS radi, na primjer Bugojno, Konjic i Banjaluku. Ako organizaciono poslovi funkcionišu kad nam neko da dobar zadatak nastupamo mi — „softveraši“ i „hardveraši“. Može se reći da je javnost malo ili često nedovoljno upoznata sa našim radom, zaključuje Vasilčić.

Računar — igračka i „živo biće“

Operater Enes Ališić primjećuje da se pri prvom susretu s računarom osjećao kao u Kelp Kenediju, a danas nakon osmogodišnjeg rada za mašinom ističe želju za usavršavanjem. Ališić i praksom potvrđuje činjenicu da je u ovom poslu „nešto novo“ vrlo kratkog daha, jer ga već sutra preštije neki novi programer-

Informatika kao savremeni vid komuniciranja postaje sve prisutnija u banjalučkim privrednim iskustvima. U računarske centre, koji djeluju uglavnom pri velikim privrednim sistemima, uključeni su pretežno mladi. Sve popularnosti „softveraši“ i „hardveraši“ trebalo bi da prate i kontrolišu sve procese rada i obradu cjelokupne dokumentacije u procesu rada. Dobiti tačnu i brzu informaciju iz bilo koje oblasti rada pritiskom na dugme, uz pomoć neograničenih mogućnosti memorija kompjutera ili računara, nije više želja već stvarnost i realna potreba savremenih kretanja i odnosa u privredi.

Mlada grupa koja je po svojoj prirodi sklona progresu, prilagodljiva izmjenama i s puno energije, najbolje se snalazi u ovom poslu koji sve ovo ujedinjeno traži. Šta su uradili i dokle su stigli mladi u banjalučkim centrima automatske obrade podataka, kakve su njihove želje i iskustva, govore zaposleni u

PROGRAM NAŠEG KOMPJUTERA

SOUR-u „Rudi Čajavec“ i RO HVT „Unis“ u Banjaluci.

Kreativnost u radu

U Radnoj zajednici EOP SOUR-a „Rudi Čajavec“ zaposleno je 70 radnika i sve su to uglavnom mladi kadrovi, među kojima je petnaest sa diplomom fakulteta. Po riječima Dragana Srdića, direktora Radne zajednice EOP, računari se ne gasi, radi se u trismjene, proizvodnja je izuzetno velika i zaokružena.

Cjelokupan uvid u tehnologiju rada i mogućnosti koje različite operacije pružaju može se naslutiti u razgovoru sa radnicima koji obavljaju različite operacije — operateri, programeri, projektanti, koordinatori, vođe smjena...

— Neš kolektiv je mlad, prosječna starost je oko trideset godina. Svi poslovi „u lancu“ rade se po programskom sistemu PL 1 — kaže Nada Ružić, programer, koja četiri godine obavlja ove poslove. — Programiranje počinje iz odjeljena organizacije. U slučaju ako

● U računskim centrima, koji djeluju uglavnom pri velikim privrednim sistemima, rade pretežno mladi ● Šta su uradili i dokle su stigli mladi u banjalučkim centrima automatske obrade podataka, govore zaposleni u SOUR-u „Rudi Čajavec“ i RO HVT „UNIS“ u Banjaluci

nizator u odjeljenju organizacije logične obrade podataka.

— To je brzito kreativan posao i puno je mogućnosti da se dobije dobar izvještaj ili takozvani elegični izvještaj. Zastatjemo sa savremenim kretanjima u oblasti računarske tehnike. Na sadašnjoj zastatjeljoj tehnologiji radi već petnaest generacija, pa razmišljamo o izmjenama i kupovini novog računara, objašnjava Bosiljka Kuburčić.

Nesporazumi u poslu postoje, jer je računar zadnja karika u lancu, a korisnici često nenaviknuti da koriste informatiku smatraju da je dovoljno samo pritisnuti dugme i dobiti traženu informaciju. Ipak, međuljudski odnosi u mladom

odnosno kontrola procesa proizvodnje, kaže Pero Vasilčić, rukovodilac radne jedinice za automatsku obradu podataka u UNIS-u. Do sada smo u tome i uspjeli, mada računari samo pomažu proces proizvodnje, a ne upravljaju radom, kao što mnogi misle.

— Ovo je vrijeme informatike, ali zaostatjemo za nekim savremenim tokovima, a poplava kućnih računara to dokazuje. Posao se nije dovoljno afirmisao; informatiku još niko ne smatra ravnopravnim procesom proizvodnje. Veliki je problem uvesti računari u radnu organizaciju, a radi se u više sistema i nema povezanosti ni dogovora između računarskih centara u gradu. Dešava se

ski momenat, da se računari „osjećaju“ kao živo biće potvrdio je i Darko Lazarević, operater sa trogodišnjim iskustvom u HVT „Unis“.

— To je posao koji se uči tokom čitavog radnog vijeka, posao za mlade, jer je najvažnije uključivati se u rad od početka, upoznatli se s računarom, a kasnije se i igrati s njim. Na prvi pogled imate osjećaj da vidite samo nekoliko kutija, ali njihove mogućnosti su neograničene, ukoliko ste dovoljno stručni.

— Odmah mi se dopao posao, razmišlja Dragica Lazarević, koja tri godine obavlja poslove referenta za dokumentaciju. To je veoma odgovoran posao koji traži usavršavanje, pa sam se upisala na VEKS u Bihaću, da bih se uz rad usavršila. Ne kaže se uzalud — ko ne zna raditi s računarom, biće nepismen“.

Jagoda PRNJA
Ljubica BOSNIĆ

U SVIJETU KNJIGE

Perom slobode i nade

Mladen Oljača i Čedo Radović: Zbornik tekstova o simbolima i herojima NOR-a i revolucije, Svjetlost, Sarajevo, 1984.

● Zbornik tekstova o simbolima i herojima NOR-a i revolucije Mladena Oljače i Čedo Radovića je knjiga napisana „perom slobode i nade“. U njoj je stihom i prozom, emocionalnom konkretnošću ispo- vijedi i sjećanja, dnevnika i zapisa i dokumentarnim stranicama dnevnih zapovijedi i borbenih izvještaja, sudskih presuda i patriotskih prog- lasa obasjavano jedno „zbivanja zgnusnuto doba“, ispisivana autentična biografija ljudi koji su, po Marksu, bili „pisci i glumci svoje vlastite drame“.

Lični podvig i kolektivna pregnuća, stradanja i nadanja obilježava- ju put koji je, kako je rekao Oskar Davičo, „ovaj vek prošao da bi po- bedila njegova revolucija“. Revolucija se u svojoj ljudskoj konkretnosti i obuhvatima nemirnog „zaljubljenog ljudstva koje se kreće u susret pobjedi“ otkriva ne samo kao sadržaj života i putokaz li- čnih i kolektivnih usmjerenja nego je dokučen smisao borbe za čovječnijeg čovjeka i humanije buduće doba. Ona se, u složenoj međuzavisnosti klasnih, političkih, socijalnih, ideoloških, moralnih pa i psiholoških komponenata obistinjuje kao „nasušna potreba naj- vitalnije klase našeg vremena“ (Čolaković).

Stranice Zbornika su ispisivale saborci po ideologiji i oružju, stvara- oći istorije i umjetnički svjedoci njenih oluja i zatišja. Prožete su stran- anim angažovanjem „arca i uma“, dinamikom revolucionarne akcije i intenzitetom njenog umjetničkog doživljaja i izricaja.

Knjiga je podijeljena u tri poglavlja koja obuhvataju prelomne etape „uspona naših crvenih kontinuiteta“: buđenje klasne svijesti, okupljanje proletarijata pod „stijeg Partije“, oslobodilačku borbu na- roda i narodnosti i, najzad, period poslijeratne obnove i izgradnje. Po- glavlja: **Munja što oblak prolama, Herojake se borba razigrala i Repu- blica** obuhvataju 90 godina naše novije istorije u kojoj su se, po Be- giću, „iskustva lenjinskog oktobra i španskog građanskog rata i naše revolucije, u oslobodilačkom ratu sa fašizmom“ obogatila dostig- nućima samoupravnog preobražaja zajednice. Događaji i zbivanja, stanja i raspodjela, sudbine i karakteri tvore opštu boju epohe, nje- nu atmosferu i dinamiku, epski zamah i lirski zanos, njenu revolucio- narnu srž.

Na početku knjige odzvanjaju ritmovi **Internacionale** koji bude zapretane sile biča i povezuju zgaženo robljezakletvom oslobodjenja „prezrenih nasvijetu“. Dok je **Internacionala** manifest **Crvena** je moto ispisanih krvlju i gnjevom jednog pjesnika i njegove klase. Ne dočeka- vši ni svoj 20. rođendan Kosta Abrašević je, strasno isilovito, iščupao iz grudi svoju okrvavljenu pjesmu koja je, poput plamenog Dankovog srca, bila putokaz borbe i nade. S manje pjesničkog umijeća, ali više životnesrčnosti i djelom, mladi Abrašević je, kao i Kranjčević u svojoj čuvenoj pjesmi **In tyranos**, prorokao sudbinu tlačitelja, nagovijestio crveni oblak požara kojim će započeti budući vijek.

U prvom dijelu knjige govori se o onim borcima koji su gorjeli „ko lomača na pragu novog doba“ i od kojih su mnogi umrli uspravno u neprekinutom stroju revolucije. Pred nama, u svoj autentičnosti zbornenja i tvorenja, izranjaju likovi onih čije je djelo, po riječima Tometa Momirovskog, „postalo svetlost u mraku života“. Filip Filip- vić, Alija Alijagić, Đuro Đaković, Zlatko Šnajder, Blagoje Parović, Ivan Krndelj i drugi, lepoglavski i sremskomitrovački sužnji, pripadnici „zarobljene generacije“, borovnici kod Brunete i Madrida, žrtve staljinističkih čistki i divljanja nenarodnih režima, svjetlonose i stjegonoše, žive na ovim stranicama u sjećanjima njihovih saboraca po ideologiji i oružju, u stihovima ispisanim po čelijskim zidovima, u ritmovima svih naših **Bilećanki** čiji se odjek nije lancima mogao spu- tati i zaustaviti.

Prostorno najveći dio **Zbornika** posvećen je danima „ognjenog radanja domovine“, vremenu u kom je iz krvi i pepela, iz jauka i kri- ka vodio „put ka slobodi“. Grandioznu fresku revolucije, njene oba- sjanosti i zatamnjenja, ponore i prodore dočaravaju nesamo tekstovi narodnih pjesama i umjetničkih tvorevina nego i autentičnih istorijs- kih dokumenata. Tako se uz bok Skenderove **Stojanke** i Goranove **Jame**, uz stihovlje uspravnog Davičovog **Zrenjanina** i lirsko rask- riljene rime Čopićeve **Marje na Prkosima**, uz poruke mrtvih (**Na Kor- dunu grob do groba**) i zavještanja živih **Kozara se zaklinjala Titu** na- laze i svjedočenja, pisma i proglašenja. „Teško ali plodotvorno sazrije- vanje povijesne istine“ i ljudskog osvještenja pokazuju i tekstovi zakona, propisa i državno-pravnih akata, sve ono u čemu je, po Miljkoviću, ugrađen „detalj nade“ za budućnost.

Mukotrno probijanje iz tame u svjetlo, premošćenje ponora iz- među juče i sutra obilježeno je Titovim imenom i likom. Narod, Partija, Jugoslavija, sloboda, ravnopravnost, zajedništvo, nesvrstavanje, samoupravljanje — sve su to sinonimi istog imena — Tito koje je, po Križiniću riječima „postalo dramskim simbolom pokoljenja“ isto- rije ispisano „krvlju i mesom naših naroda“.

Zbornik Oljače i Radovića impresionira širinom i dubinom svojih prodora, snagom da se dočara autentična atmosfera, dramatika i di- namika doba i događanja.

Iako sastavljen iz heterogenog materijala, on doimlje kompaktn- ošću poezije i istorije, života i borbe. Sastavljen za potrebe domaće lektire učenika osnovnih škola u SR BiH on će, u to čvrsto vjerujemo, odigrati značajnu ulogu u vaspitanju najmlađeg socijalističkog nara- štaja djelujući snagom primjera i sugestijom umjetničke riječi.

Oljača i Radović pokazuju da je i poezija „oblik revolucionarne ak- cije“, da revolucija traje kao lični i zajednički poziv i priziv budućnosti („budućnost je tu samo je treba prepoznati/ i izdvojiti“), kao mo- gućnost doseganja ljudske sreće.

Zorica TURJACANIN

Stajao je pogleda uprtog u gor- nju ivicu zida ili tavanicu, teško je po njegovim malo zrikavim očima bilo odrediti gdje tačno.

— Vi — govorio je oficiru što je stajao kraj vrata unatoč tome što mu je maločas, kada je ušao, ne- hajno pokazao rukom prema na- slonjaču presvučenom tamnos- međim ekajem — vi uopšte ne- mate pojma o tome kako je teško odlučivati o sudbini tuđeg života.

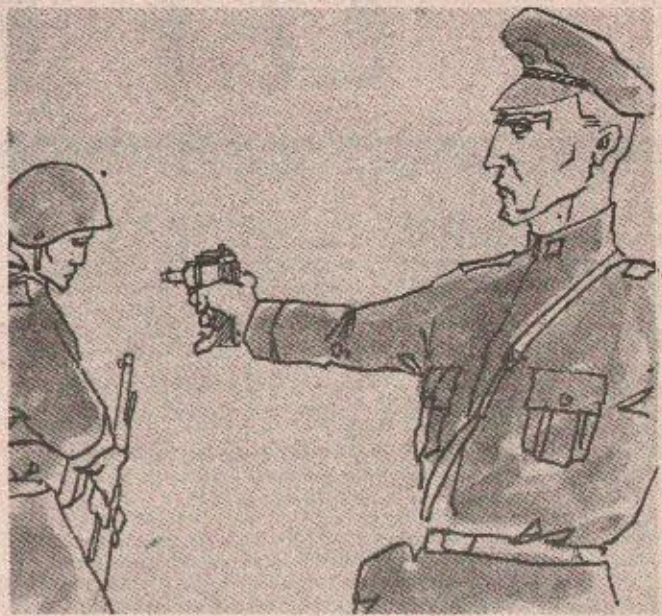
Govorio je monotono, kao da izgovara naučenu lekciju.

— To je ogromna odgovornost koja pritišće savjest, nerve, srce ako ga imate, ona je bič koji šiba san.

U prostoriji je bilo sparno. Vi se nastavio je — vjero- vatno pitate šta zapravo znači od- lučivati o tuđem životu. I ja sam se to često pitao, ali nikada nisam našao pravi odgovor. Vidite, ponekad mi se učini da na svakom prstu obje ruke imam po deset zategnutih čeličnih niti i da je na svakoj od njih po jedan čovjek.

Okrenuo se načas prema vratima.

RANKO PAVLOVIĆ

NA ZATEGNUTOJ ŽICI

— Zašto niste sjeli?

Pogled je ponovo zaljepio za li- niju u kojoj se spajaju površine zi- da i tavanice.

— Šta sam ono počeo da govo- rim? Da... Dakle, ponekad mi se čini da je na svakoj od tih stotinu zategnutih čeličnih niti po jedan čovjek. Nijednom od tih ljudi — nemojte da vas začudi ono što ću sada reći — ja nijednom od tih lju- di ne vidim lice. Mene njihova lica zapravo ne zanimaju. Možda je bolje reći da setrudim da ne vidim i ne upoznam njihova lica, jer bih zbog toga imao samo nepotrebne neprijatnosti.

Uspravio je malo tjele i na lijevoj prednoj strani koporana zazveckala su okačena odlikova- nja.

— Dakle, kao što rekoh, pone- kad mi se čini da stotinu ljudi stoji na zategnutoj žici čiji su krajevi u mojim rukama. I sada, pokušajte shvatiti kakva je moja odgovornost. Jedan mali, nepro- mišljeni pokret jednog prsta i — ode deset ljudi u ambis. Na- kašnjem se, recimo, iznenada, zadržati mi jedna ruka, zatrepri pedeset čeličnih niti i — šta biva sa isto toliko ljudi? Odgovor vjerovatno znate. Ili, uhvati me ki- javica, kihnem, trgnem obje ruke... Bolje da dalje ne govorim.

Zaćutao je za trenutak i odmjerenim koracima prišao prozoru.

— Vi ćete vjerovatno shvatiti moj pokušaj da figurativno obja- snim odgovornost koju zaista teško nosim. Nije, naravno, ovdje riječ ni o kakvim imaginarnim čeličnim koncima, kašlju i kijavi- ci. Život je mnogo suroviji. Radi se o mojim procjenama, riječima, zapovijestima, naredbama, taktič- kim potezima.

Vratio se stolu i pripalio cigaretu.

— Vi ste čvrsto riješili da ne sjednete? — okrenuo se još jednom načas prema oficiru što je stajao kraj vrata. Kako hoćete!

Duboko je povukao nekolicu dimova. Maglična moć ugla što su ga činili zid i tavanica ponovo mu je privukla pogled.

— Uvjerljivije od svega što sam do sada kazao, tu moju odgovornost, i sve što ona sa sobom nosi, ilustrirao je jedan primjer. Želite li da čujete tu priču?

Oficir kraj vrata je ćutao.

— No, svejedno, ispričaću bez obzira da li vi želite ili ne želite čuti tu tugaljivu priču.

Smirenim pokretom ruke uga- slo je tek pripaljenu cigaretu.

— Bilo je to prije skoro godinu.

Naredba je bila jasna: most se morao preći i uništiti mostobran na drugoj obali. Imao sam tada mlade, nedovoljno obučene voj- nike, tek pristigle na front. Među- tim, i sami znate da je rat ne- milosrdan, pa i naredbe moraju biti takve. Izboru nije bilo. Obja- snio sam im značaj napada, dao neke taktičke upute i rekao da se niko ne smije zaustaviti dok ne stigne na drugu obalu. Vjerujem da biste i vi tako postupili. Dakle, bilo je rano proljetno jutro, tek svenulo. Računao sam na faktor

iznenađenja. Moja posljednja up- uta je bila da se tiho prikradaju mostu, puzeći. Ono što je uslije- dilo bilo je zaista strašno. Ne volim da se podsjećam na to, ali vam priču moram do kraja is- pričati da biste mogli shvatiti sve ono što sam vam do sada kazao.

Ne pomjerajući nijedan drugi dio tijela, desnom rukom je sa- st- olo uzeo kutiju s cigaretama i up- aljač. Tek kada je plavičasti pramen dima obavio njegovu gla- vu, nastavio je jednoličnim glasom:

— Dok sam ih iz prikrajka po- smatrao kroz dvogled bio sam zadovoljan njihovim načinom prilaznja. Iako mladi i, kako rekoh, nedovoljno obučeni, ne- primjetno su se, što sam tada mi- slio, privukli mostu. E, all ono što je uslijedilo bilo je stravično. Za- mislite stotinu ljudi na poprilično uskom i dugom mostu, a odje- danput s druge strane — uragan- ska vatra. Mitrailjezi, minobacači, bombe... Vjerujem da ne biste voljeli čuti opis slike koju sam ta- da gledao. Dobro, neću vam o tome pričati... Ukratko, samo se jedan vratio. U stvari, dobio je, ni sam ne znam čime nošen. Potrčao sam mu u susret i dovu- kao ga u zaklon. Poslije dvije sed- mice u bolnici je podlegao teškim povredama.

Nakratko je pogledao prema vratima.

— Vi se sada vjerovatno pitate zašto sam izdao takvu naredbu. Bila je to zapovijest više ko- mande. Tu bi se logično moglo postaviti pitanje da li sam ja, ili neko drugi, iz više komande, odgovoran za smrt tih ljudi? Vi- dite, ja ne razbijam glavu takvim glupim pitanjima, jer su ona po meni više retoričke prirode. Bez obzira čija je i kakva naredba, ja osjećam na neki način odgovornost za njihovu smrt. Vjerujem da ćete se složiti sa mnom.

Poduže je ćutao.

— Ne vidim da vas je priča potresla. Jedno je slušati, a sa- svim drugo gledati i preživljavati. A takvih pričaima mnogo. Morate imati u vidu da sam ja od početka rata uvijek u prvj liniji fronta, gdje su surovosti dio svakodne- nice i gdje komandanti u svakom trenutku odlučuju o sudbini tuđeg života. Hoćete li da vam is- pričam još jednu zanimljivu priču?

Pogledao je upitno u oficira koji je i dalje nježno stajao kraj vrata.

— Vi ste, izgleda, odlučili da ne progovorite nijednu riječ. Uos- talom, nisam ni očekivao da ćete pokazati ni najmanju znatiželju za moje duboko ljudske dileme i psihološke traume. Ipak, ukratko ću vam izložiti događaj što mi često kiđa niti sna. Bilo je to prije dva, dva i po mjeseca. U nepri- jateljske linije trebalo je nekako doturiti lažni plan napada. Po- služio sam se starim, poznatim trikom. Izabrao sam deset vojnika — nepošteno je, ali moram priz- nati, onih, po mom mišljenju, naj- slabijih — i slagao im da važnu poruku nose našoj višoj komandi. Možete li zamisliti kako sam se

osjećao dok sam im objašnjavao da mogu slobodno ići prema sjeveru, uvjeravajući ih da te po- ožaje drže naše snage. Nisu se, naravno, vratili. I sada, šta mene proganja? Ne toliko njihova smrt — jer, u ratu je i smrt neminovnost — već nemogućnost da saznam da li je žrtvovanje njihovog života imalo smisla. Naime, kada bih saznao da je lažni plan napada dospio tamo gdje je bio na- mijenjen, kod mene ne bi bilo ni- kakvih nedoumica.

Pripalio je još jednu cigaretu. — Vas moje priče očito ne interesuju. Kad biste ih mogli shvatiti, onda biste pronašli i put u moju psihu, pa bi vam bilo jasno kakvo nervno rastrojstvo u meni stvara ta stalna odgovornost za tuđi život. Tada bi vam bio jasan i taj — da ga tako nazovemo — in- cident, taj „moj slučaj“... Ja sam jednostavno, u rastrojstvu, mo- rao u njega pucati.

Dugo je ćutao.

— Vi stvarno ne želite da progovorite? — upitao je.

— Besciljno je — rekao je ko- načno oficir kraj vrata. — Pa ipak, ta odgovornost za tuđi život... Ba- nalno i beslavol! Odvratno, za- pravol! Suština je u sasvim drugom pitanju: zašto i vi niste bili među onih stotinu vojnika na mostu?

— Ja?! Iznenadujete me... Shvatite li vi uopšte šta bi se moglo dogoditi kada bih se ja sa svojim vojnicima izlagao naj- većim opasnostima?! Mogao bih da poginem! A to bi, to bi za one koji ostanu u životu, bilo katastro- falno. Oni bi bili obezglavljeni, oni bi... —

— Ili među onih deset što su s lažnim planom za napad ušli u ne- prijateljske radove?

— Ja se zgražavam nad vašim pitanjem! Pa molim vas, kako bih ja mogao ostaviti obezglavljenu vojsku i krenuti u sigurnu smrt? Nemojte me pogrešno shvatiti, ne strahujem za sebe, već za njih. Ja ih vodim, ja komandujem, ja brinem o njihovom životu... Vi postavljate zaista apsurdna pitan- nja... Dovedite me u stanje rastrojstva kao onaj vojnik što je odbio da se privuče nepri- jateljskom bunkeru i ubaci u nje- ga bombu... Jeste, slao sam ga u sigurnu smrt, ali on nije smio od- biti narednje. On mi je čak, kada sam mu spomenuo propise i vojni sud, opsovao, i ja sam, ja sam u takvoj situaciji izgubio kontrolu, i pucao... Morao sam. Znam da je trebalo da ga pošaljem pred vojni sud, ali ja sam pucao. Morate to shvatiti... Morate!..

Zario je glavu među dlanove i, pognut, dugo ćutao.

— Čudno — rekao je kada se sasvim smirio. — Vi ste mi ranije donosili odlikovanja, a sada me vodite na saslušanje, vjerovatno i pred vojni sud. Čudno, zapravo — apsurdno i smiješno!

Uzeo je sa stola cigarete i up- aljač, i stavio ih u džep. Zategnuo je krajeve koporana, izravnao na grudima odlikovanja, pritegao opasač i pogladio rukama hlače.

— Idemo li? — upitao je i, ne sačekavši odgovor, krenuo pre- ma vratima.

LET IZNAD LICENCI

SVODNA, 8. februara - Odmah pored puta Prijedor - Bosanski Novi, u Svodnoj, otkrora nova silka privlači pažnju prolaznika. Staro i petnaestak godina napušteno znanje osnovne škole, bljesnulo je novim sjajem. Pažnju namjernika privlači bijela zgrada, koja s dograđenim dijelom za proizvodnju, i smještena u smeđu ogradu, sa nekim čudnim žicama i radarima, podajeća na specijalno čuvani objekti, poput onih u filmovima o Džemu Bondu.

Samo lijepo dizajniran naslov na tabli na krovu otkriva da se tu nalazi „Sanatron“ -elektronika Bosanski Novi, koja posluje kao osnovna organizacija pri tekstilnoj radnoj organizaciji „SANA“.

Otkud seoba kapitala iz tekstila u elektroniku? Zahvaljujući inicijativi razumjevanju Mitra Lazića, predsjednika opštine Bosanski Novi, prije pet go-

dina najorganizovaniji kolektiv u komuni „Sana“ privratno se pokroviteljstva nad razvojnim sistemima za obezbjeđenje. Dr Arsen Šurlan, profesor elektromedicine na sarajevskom Elektrotehničkom fakultetu, i magistri elektronike Borivoj Taborin i Dejan Stojaković iz „Rudija Cajaveca“, ponudili su tih godina, kao Novijani, svom gradu da se uradi projekt geofona, odnosno mehaničkog senzora, koji je u stvari osnova za sisteme za obezbjeđivanje.

I, 1980. za svega dvije stotine starih miliona, uz pomoć ljubljanskog, na fakultetu u Novom Sadu izveden je prototip prvog sistema za obezbjeđenje „Sanatrona“. Dok su ostali jugoslovenski proizvođači radivali samo geofon, u „Sanatronu“ su zaposlijavani inženjeri elektroničari i dvije-tri godine ulagano je u razvoj više

raznovrsnih sistema zaštite, ali isključivo radenih od domaćih materijala. Već 1983. postojao je program od više proizvoda (poodavno su štampani prospekti), na osnovu kojih je unaprijed ugovarana proizvodnja, a uvoz je sveden na minimum-svega dva procenta. Saradnja sa elektroničarima u zemlji je proširena, pa je tako „Sanatron“ u prilici da u svoju ponudu uvrsti i proizvode sa većim brojem komponentata iz „Rudija Cajaveca“, „Iskre“, „El Niša, RIZ-a, a poslije gubitaka u 83. godini da planira proizvodnju od 56 miliona u 1984. godini. I već prošle, ukupan prihod ostvaren je u iznosu od 97 miliona dinara, što je blizu sto odsto od plana. Za ovu godinu plan iznosi 150 miliona dinara, a već je ugovorena proizvodnja u vrijednosti od 120 miliona.

Po sistemu inženjeringa (znači od projekta, razvoja, proizvodnje pa do montaže i servisiranja) na stano tržište, u sklopu ponude „Elektroinvesta“ i „Unisa“, ugovara se proizvodnja u vrijednosti od 15 miliona dolara.

Rezultati „Sanatrona“ su, svakako zanimljivi. Recepti je jednostavan, iako i danas mnogi, pa u vlastitoj sredini, gledaju na ove elektroničare pomalo s nevjericom. Ali, kroz zaštitne mreže, radare i uređaje „Sanatrona“ može da proleti samo ptica, jer su baždareni da ne reaguju na prolaz tijela brzine ispod 0,6 dijelova sekunde. Najvažnije je, međutim, to da kroz ove ograde ne može da prođe ni jedna licenca.

Primjeri obezbjeđenja objekata hidroelektrana Salakovac, Zakućac, Gojak, zatim termoelektrana Rijeka i Osijek, a posebno Radio-televizijskog centra Sarajeva, pokazuju da su tekstilci „Sane“, a pogotovo prvi inicijatori, bili potpuno u pravu kada su odlučili da počnu razvoj ove proizvodnje.

Mirko Vojnović, Rasim Alijanović i Mustafa Dedić demonstriraju sigurnost sistema za obezbjeđenje objekata

Ovdje se prave projekti i ponude za obezbjeđivanje velikih objekata sa sistemima zaštite „Sanatrona“.

Zlivo Lajić ima vjerovatno najteže mjesto čuvara, u Jugoslaviji, ali i najteže ako u noćnoj smjeni poželi da spava. Pored njega je i uređaj koji registruje budnost čuvara i nemilovoljno mu ubližava vrijeme kada nije reagovao na signalna upozorenja, i sve to ispisuje za jutarnji pregled.

Projektovani su i uređaji za laboratorijska ispitivanja budućih proizvoda

Elektronika iz adaptirane zgrade bivše Osnovne škole u selu Svodnokraju Bosanskog Novog

Stojanka Parhoć upravlja strojem za viktovanje geofona

Tekst i snimci: D. KEČMAN

Najlegurnija fabrika, najvjerovatnije u cijeloj zemlji, zahvaljujući kameri „Cajaveca“ u elektroničari „Sanatrona“.

Q.Primuz - već tri decenije sa Brižitom

Na petom spratu jedne prelijepje novogradnje, u luksuznom, šesnaestom okrugu Pariza, živi Olga Horstig - Primuz. U nekom od susjednih stanova, ili u nekoj od susjednih palata, živi neki „baron de...“ ili neka „complexe de...“

U ovom dijelu grada susrećete samo bogate, najbogatije, one koji u svom stanu čuvaju jednog „Pikasa“ ili neku, ko zna iz koje dinastije, kinesku vazu.

Stan porodice Horstig-Primuz s puno ljubavi je ukrašen djelima jugoslovenskih naučaca, i platenkom rakije.

Olga Horstig, i njen pokojni muž, našeg su porijekla - ona Beogradanka, on Istranin. Njihovu roditelji napustili su Jugoslaviju između dva rata. Sa njom ćemo razgovarati o slavnoj Francuski.

Brižit Bardo, legenda, svojevremeno je, pričalo se, donosila Francuskoj više deviza nego tvornica automobila „Renou“. Olga Horstig-Primuz, njen impresario, naše je gore list. Svaki Jugosloven na mom mjestu bi Vas najprije upitao - otkud da baš Vama ona povjeri svoju karijeru?

Sama ne znam zašto. Jednoga dana mi je telefonirao Rože Vrdim - tada su već bili u braku - pitajući me da li mogu doći sa Brižit, da je upoznam. Ja sam je, prije toga, vidjela u filmu „Normandijaka rupa“, i na slikama, i puno mi se dopala. Kad sam je upoznao - zadržala me Odmah sam rekla „da“. Stvarno, kad se toga sjetim, kao da je bilo luče, a od tada su prošle već tri decenije.

Kad smo slavile dvadesetogodišnjicu naše saradnje, našeg prijateljstva, sjećam se da je tada Brižit primijetila da sam ja, uz njenu majku, koja je još bila živa, osoba koja je ostala sjemenk; u njenom životu! Ona me i ne zove drugačije nego „mama“, i svugdje ističe - ta je moja kći.

ZANIMLJIVI SUGRAĐANI

Safet kraj svojih ljubimaca u kavezima

Baviti se odgajanjem ptica, a to punih 40 godina, podatak je, koji, već sam po sebi, može da zainteresuje svakoga da se upita - ko je taj čovjek?

I mi smo, odmah na početku, takvo pitanje postavili Safetu Selmanu? -Nastavnik sam istorije i geografije punih 33 godine. Više od 20 godina učiteljstvo sam po raznim selima i palankama Bosanske krajine i zajedno s odgajanjem djece bavio se i odgajanjem ptica. Gajio sam i životinje, držao se u krevcima, žini nosio gladi i promrzlina šumskih zvjerkama hrana i tako dao svoj skromni priloz očuvanju biološke prirodne sredine i ekologije. A to što sam se počeo baviti odgajanjem ptica, treba da završim svoje oca. A i inače, pred rat mogao su se baviti odgajanjem različitih ptica, pa sam i ja tako svojoj ushali, zajedno s drugovima, počeo da gajim golubove. U početku to su bili obični golubovi koje svakodnevno svlačimo po ulicama, koji su nastanjivali naše tavane, legli se ispod džamij-

Ljubav za ljubav

61. danas se priča da ste, negdje 59-tih godina, iz Bojka hana opeleli, sve preko krovova, da vratite odgojbenog goluba. Tada ste stanovali u Ulici Narje Pozdrca 43?

-Taj podatak je istinit. Taj golub, bio je jedan pravi bijeli ljepotan; otišao je za jednom golubicom. Pratio sam ga sve do Bojka hana; tamo je ta golubica sletjela na jednu kuću, u kavez, gdje je inače obitavao. Uspio sam da ga, sve s krova na krov, dojeram do njegovog kaveza, ali to mi i nije bilo teško, jer je

Usamljena zvijezda

●Razgovor sa Olgom Horstig - Primuz, Beogradankom, impresariom Brižit Bardo ●Zvijezda čiji sjaj ne tamni, proslavila je nedavno 50. rođendan

Uvijek u društvu muškarca, a usamljena!...

je nastalo veliko uzrujanje i, ko-bajagi, Brižit ih prevarila. Nel Oni su pogriješili.

Nemojte pomisliti da je pravdani Nema potrebe da nju iko pravda, jer ona nije nepravdna! Ona je izuzetno iskrena, a to su mnogi zloupotrijebavali. Ona je dobra, ona je jako dobra osoba, neobično dobrog srca. Nikada, i nikome, nije činila zlo, a ako nekome smeta to što ona ne krije ono što misli i radi, ono što joj se sviđa - to je mana drugih, a ne njena.

-Pošto uvijek radi šta hoće, je li zadovoljna sobom? Je li sretna?

-To, ipak, ne znam. To samo ona zna. Ja bih rekla da je sada

je to kad pitala, niti mi je ona to rekla.

-S kim je sada?

-To se ne tiče novinara!

-U redu, rećemo da nas se ne tiče njena stvar. Njeno nago tijelo je njena još privlačna stvar, pa ga je pokazala u novinama, tu skoro, u „trećim godinama“. Koga se to tiče?

-Nje! Mene i Vas, sigurno nel Neka Vam ona kaže šta god hoće o sebi - ja Vam o tim stvarima neću pričati!

-Je li i njoj postarilo isto pitanje - uostalom, zašto nije nikakva indiskretna pitanje ko je novi čovjek u životu Brižit Bardo - ali Vi nećete da mi ugovorite sastanak sa njom.

-Nije da ja neću, nego neću ona. Ako hoćete, ja mogu pokušati ugovoriti susret sa mojim ostalim glumcima (Mišel Morgan, Džejn Fonda, Bert Lan-kaster, Silva Čočina i Bert Lankaster, Džejn Fonda, Bert Lan-kaster, Silva Čočina i Bert Lankaster) osam stotina više ili manje poznatih imena - primjeri H. H.), ali sa njom ne bih ni pokušala, jer znam da neće.

-Da.

-A ona ih je toliko imala! Postoji li makar jedan među njima kojeg još nije zaboravila, prežalila?

-To stvarno ne znam. Niti sam

LJUBAV POKLONJENA PTICAMA

●Punih 40 godina Safet Selman, nastavnik iz Banjaluke, bavi se odgajanjem ptica. Počeo je golubovima, nastavio sa štičlicima i kanarinicama, a definitivno se opredijelio za papagaje

bio vrlo pitom. Svakodnevno sam ga mazao, dozirao ga da mi iz kaveza sleti na ruku u kojoj sam držao sjemenke. On bi, uz gukanje, ključao sjemenku; šepurio se i okretao, stalno gukao; dozvoljavao da ga milujem po glavi. Ja to, sada kad me pitate, mogu jedino objasniti da je taj golub vratio ljubav za ljubav". Drugog objašnjenja nemam. Životinje su takve. Ako ste im prijatelji, one će vam to prijateljski strostruko vratiti. Ja bih vam mogao navesti stotine primjera vjernosti životinja, posebno pasa.

●Šta ste se vrste ptica odgajali?

-Osim golubova, kao dječca, kovali smo štičlice. Mogu reći da sam bio pravi majstor u promatranju meće od koje se pravi ljepotan pomoću kojeg se love ovi kavezni ljepotani. Moram priznati da u početku niko od nas nije znao da različite ženke od mužjaka, pa su nam ženke crkavale nakon dva - tri dana kad je ulovile. Mi smo se čudili šta se to dešava s ovim ljepim pticama dok nismo odgonetali o čemu se radi.

●Šta biste preporučili djeci, koja i danas vole da love ove pernate ljepotane?

-Preporučio bih da vode strogo računa koliko će štičlica uloviti. Moram da kažem da je po zakonu strogo zabranjeno uloviti više od jedne do dvije ove ptice, a ženke treba odmah puštati, jer, kao što je poznato, one ne mogu da žive duže od dva do tri dana zatvorene u kavezu. Dozvoljeno je samo članovima Društva za odgajanje

akrobacije i pritom beskraino čuvaju - a to nama, usamljenim i samohranim, jedino i treba. Nažalost, kažen kažalost, što su ovim građanima i građankama jedini prijatelji ptice, često se pitam gdje su komšije, zašto se bismo dozvolili da se štičlice nemilice love, ne samo što bismo smanjili broj ovih ptica, nego bismo doveli u pitanje ekološku ravnotežu, a to ne smijemo dozvoliti.

Danas, tokom godine odgojim i po 200 papiga i zeba.

●Šta radite s volimim pticama?

-Vidite, nešto prodam, i to samo za to da bih koliko-toliko mogao da nadoknadim povećala sredstva, koja izdvajam za ishranu ovih ptica. Najradije se bih prodao si jednog, jer sam najradije kad dođem među tolika jata, koje me dočekaju svojim jedinstvenim barom.

Tada sam najpretniji, najomereniji, najopušteniji, kao da se odlažem u sredini Amazona u skladu har ovih šumskih stvorcnja! Mogao bih tako danima da ostanem s njima, da posmatram njihovo prekrasno perje različitih boja i šara!

●Svi bi danas željeli da imaju papiga u stanu, ali evo papiga, koje zan i da govori?

-Pa svaka papiga može da se nauči da izgovara pokroju riječi. Ustvari ptica ne umije da govori, ona samo oponaša ljudske glasove. Rečnik, svaka vrsta papiga može da se nauči, da pomeću govori, ali to je striplji i muskratpan rad. Postoji brojna literatura o dressuri papiga, i ja dosta toga znam, pa onima, koji mi se obrate, dajem savjete.

Kada IBRAHIMGOVIĆ

FUDBAL

GOST "GLASA" BOŠKO ANTIĆ,
ŠEF STRUČNOG ŠTABA FK SARAJEVO

TITULA vrednija od dolara

● Prvo mjesto fudbalera Sarajeva plod vedre klime na Koševu ● Zelja izlazak na međunarodnu scenu ● Pašić, Slišković, Baždarević i Zajec igrači po mjeri ● Crvena zvezda bez šansi za titulu ● Bosansko-hercegovački fudbal najjači u zemlji ● Borac i Celik moraju pronaći svoje mjesto među prvotligašima ● Reprezentacija Jugoslavije na pragu uspjeha — učešća na SP

Uoči početka prvenstva države malo ko je mogao pretpostaviti da će na kraju jeseni titula pripasti ekipi Sarajeva. Naime, prošle sezone tim s Koševa teškom mukom je sačuvala status prvotligaša. Ekipa i stručni štab Sarajlija bili su isti kao i danas. Bez sumnje, bio je to razlog više da se odličnim rezultatima ovog kluba u novoj sezoni, poznavajući fudbalskih prilika u zemlji još više čude i dive.

Po mnogima, najviše zasluga za renesansu fudbalera s Koševa ima šef stručnog štaba Boško Antić. Znao je na najbolji način da ukomponuje mladost i iskustvo tima, istakne kvalitete svakog pojedinca...

— Ništa nije teško kada se hoće raditi, počeo je razgovor za „Glas“ Boško Antić. Prošle sezone, čak i onda kada su gosti osvajali bodove na Koševu, vladala je vedra klima. Nikakva panika nije zahvatila naše redove. Predsjedništvo kluba zajedno sa stručnim štabom i fudbalerima, postepeno je otklanjalo slabosti, tako da su rezultati takvog rada morali isplivati na površinu.

● U šampionskom timu Sarajeva bili ste nezamjenjivi. Proslavljeni as Asim Ferhatović u klupskom almanahu (1967. godine) je zapisao: „Igra Boška Antića me oduševljava i zanosi. To je prefinjen tehničar, igrač sluh i osjećaja za kolektivni duh i igru, igrač gola...“ Čini se, da ste mnoge od svojih odlika uspjeli utkati i u ovaj sastav Sarajeva?

— Ne bih rekao da je tako, jer sadašnje fudbalere Sarajeva bi poželio svaki prvotligaški klub. Jozić, Hadžibegić, Pašić su reprezentativci, Durković i Musemić nezamjenjivi, tu su i Merdanović, Vukičević, Kapetanović, Radeljaš, Janjoš, Jakovljević... već duže vremena to je sastav koji daje izuzetno mnogo golova, ne rijetko pobjeđuje na strani...

● Koliko udjela u rezultatima imate ostali dio stručnog štaba?

— Trenutno s prvom ekipom rade četiri trenera. Pored mene tu su još Fazlagić, Pirić i Bajčić. Sa ostalim kategorijama u klubu rade još četiri trenera i udio svakog od nas osam je i te kako značajan, tim prije jer smo svi zajedno igrali.

● Dobar rad s mladim kategorijama je politika kluba, koja danas daje rezultate?

— Sarajevo nikada nije težilo ka dovođenju igrača iz drugih sredina, pogotovo ne „zvijezda“. Na Koševu smo stvarali fudbalske asove. Sada u timu igraju mahom igrači iz Sarajeva ili njegove bliže okoline. Poznaju se od pionirskih dana, tako da nije nikakvo čudo, što sada igraju dobro.

● Može li Sarajevo sačuvati prvo mjesto?

— Biće izuzetno teško. Titule prvaka se ne odričemo, ali i plasman među prve četiri ekipe bio bi veliki uspjeh. Želimo izaći na međunarodnu scenu, u jedan od evropskih fudbalskih kupova.

● U pripremnom periodu imali ste dosta nedaca?

— Na domaćem terenu skoro da nismo mogli održati nijedan trening, te smo bili prisiljeni da treniramo u Kuparima i Ljubuškom. Vujičević, koji je na proljeće trebalo da igra zapaženu ulogu u timu, mora na operaciju prepona. Pašić, Jozić i Hadžibegić bili su s reprezentacijom, tako da nijednog trenutka nismo bili u kompletnom sastavu.

● Ko su konkurenti u borbi za najviši plasman?

— Po meni, to su: Hajduk, Željezničar, Partizan i naravno Sarajevo.

● A, Crvena zvezda?

— Nisu mi jasni rezultati Beogradana. Mnogo su zaostali da bi se mogli nadati tituli. Ako bi nas i dostigli, mislim da Splitskane ne mogu.

● Kome će pripasti titula?

— Sva četiri prvoplasirana sastava imaju podjednake šanse. Možda je Hajduk u neznatnoj prednosti.

● Ko je najbolji igrač jesenjeg dijela prvenstva?

— Takvog nema. Bilo je dosta dobrih, ali ne i najboljeg.

● Kakve igrače vi cijenite?

— Prefinjene tehničare poput Sliškovića. Tu su još Pašić, Boždarević i Zajec. Svaki od njih ima svojih mana. U principu ne volim snagatore iako je evidentno da su oni sastavni dio fudbalskog sporta.

● U vašem izboru su čak tri igrača iz bosanskohercegovačkog fudbala?

— U posljednjih 20 godina najkvalitetniji fudbal igra se u Bosni i Hercegovini. Čak trećinu Prve lige čine predstavnici iz ove republike, tako je i u Drugoj ligi. Trenutno su Sarajevo i Željezničar u samom vrhu jugoslovenskog fudbala, kostur reprezentacije čine igrači iz ovih sredina. Zato nisu pokazatelji, koji

idu u prilog takvim tvrdnjama da se u Bosni i Hercegovini igra najbolje.

● Pratite li zbivanja u Borcu i Celiku?

— Nažalost, nemam mnogo vremena za to, ali koliko mogu pokušavam da se informišem o stanju u ovim sredinama. Mislim da Banjaluka i Zenica moraju imati prvotligaše. Da bi u tome uspjeli trebaju da prošire saradnju s ostalim klubovima iz Republike.

● Uskoro su na programu odlučujući susreti selekcije Jugoslavije za kvalifikacije na Svjetsko prvenstvo?

— Prvi mečs Francuzima 3. aprila na Koševu riješioće sve dileme oko plasmana. Ekipa „plavih“ možda slavi pobjedu i time postići veliki uspjeh. Naša reprezentacija sada je zaista dobra i sa maksimalnom ozbiljnošću u radu rezultat ne smije izostati.

● Na kraju, ima li nešto što biste željeli poručiti čitaocima iz Bosanske krajine?

— Da se Borac što prije vrati u prvotligaške vode!

Tako priča šef stručnog štaba Sarajeva Boško Antić, čovjek i fudbaler, koji je u sportskoj karijeri doživljajao uglavnom uspjeha. Nakon Sarajeva, karijeru je uspješno nastavio u francuskim ligašima Anžeru i Kanu. Nedavno je odbio da bude direktor Pari st. Žermena. Opredivši se za duži rad u FK Sarajevu, lako je hrpa dolara bila već na stolu.

Da li je na kraju čudno što je Sarajevo jesenji šampion, što umjesto donedavno zvanih „Ljubičića“, sada njegove fudbalere zovu „Vukovi s Koševa“.

Razgovor vodio:
Uzeir PAŠALIĆ

SA PRIPREMA FUDBALERA BORCA U BUDVI

NEKI NOVI BORAC

BUDVA — Fudbaleri Borca završili su prvi dio pripreme u Budvi. Sve se odvija prema planu. Disciplina igrača je na visini. Radi se dva puta dnevno i igraju utakmice. Mada je do nastavka prvenstva ostalo još mjesec dana, već sada se može konstatovati da će banjalučki drugotligaš spremno dočekati prenatstvena susrete. Pokazale su to i dvije provjere — prijateljske utakmice sa OFK Ivankogradom i titogradskom Budućnošću. Igralo se poletno, žustro, stvarale su se šanse za golove.

POVRATAK ABIDA

Na prijateljskoj utakmici u Titogradu Borac je izgubio 1:2, ali je bio veći dio utakmice bolja ekipa, posebno u prvom poluvremenu kada je igrao sastav koji će, vjerovatno, biti i okosnica u prvenstvu. Prvi put na jednoj zvaničnoj utakmici, poslije duge pauze zaigrao je i Abid Kovačević. S nekoliko pravih poteza, proigravanjem i preciznim udarcima podsjećao je na svoje najbolje dane.

— Ima još mnogo do prvenstva, i sigurno ću dočekati takmičenje u punoj formi. Zadovoljan sam ovom utakmicom, mada smo mogli postići i više — rekao je stari — novi kapiten Borca Abid Kovačević.

Na ovoj utakmici istakao se novajlija iz Tuzle Mrkić, zatim Pijan i Đurđević. U drugom poluvremenu su igrali još Kričić, Durgutović, Popović, Džafić i Lupić.

GERUM TRAZI TIM

U Budvu, gdje se nalazi 25 igrača, stigao je i Dragan Lacmanović, a u petak i rekonvalescent Demirović. Njih

Dragan Pijan: Dobra igra i pored poraza u Titogradu

dvojica rade po posebnim uputama, jer se Lacmanović tek uključio u rad, a stiče pravo nastupa tek u 5. kolu dok je Demirović bio na rehabilitaciji u Igalu. Đorđe Gerum i njegovi pomoćnici Smileski i Alagić rade prije podne i poslije podne na stadionu NK „Mogren“.

— Sad već znamo na koga od novih igrača možemo da računamo u prvenstvu. To je, prije svih Abid Kovačević ali su očekivanja ispunili i Mrkić, Džafić i Lupić. Ostali će imati još testova do početka prvenstva — kaže Gerum.

NA TURNIRU U BARU

Borac završava pripreme u petak, 15. marta. Danas će prva ekipa igrati na turniru u Baru, na kojem će učestvovati još OFK Titograd, OFK Kikinda i domaćin „Mornar“ iz Bara. Druga ekipa će u nedjelju odmjeriti snagu u Nikšiću s prvotligašem Sutjeskom.

Idriz SALTAGIĆ

RUKOMET

BANJALUČANI NA MEMORIJALU „VLADIMIRA SMILJANIČA BABURE“ NOVA PROVJERA ZA BORAC

BANJALUKA — Seriju prijateljskih susreta i učešća na brojnim turnirima rukometaši Borca nastavioće danas u Bjelovaru, na tradicionalnom turniru Memorijal „Vladimira Smiljanića Babure“. Pored domaćina, ekipe Partizana, još učestvuju Borac, Infosteam i Zagreb.

— Pripreme protiču prema zacrtanom planu i programu. Do početka prvenstva ostalo je još nešto više od deset dana i za to vrijeme ćemo pored bjelovarskog turnira, odigrati nekoliko mečeva po Hercegovini. Protivnici su Velež iz Mostara, Borac iz Čapljine, potom igramo u Metkoviću, ističe sekretar u klubu Miro Bijelić.

Banjalučani će u Bjelovaru nastupiti u nekompletnom sastavu. Golman Anđulović je na pripremama reprezentacije, dok je Miljatić iznenada otišao na odlučivanje vojnog roka. Pored toga nekoliko rukometaša bilo je određeno vrijeme van stroje zbog obaveza na fakultetu i prehlade.

SPORT I FIZIČKA

Celina je u privrednom, kulturno-zabavnom, a i sportskom životu na samom dnu ljestvice bosanskohercegovačkih komun. Iako bi se za ovaj gradik sa osam mjesnih područja i blizu 18.000 žitelja moglo reći da je rukavac Banjaluka, privrednog, sportskog i kulturnog centra Bosanske krajine, Celina ni po čemu ne prati banjalučku komunu. Godišnje se, u Celincu za sport i fizičku kulturu izdvaja tek oko

kolos

million dinara. Stopa je minimalna, samo 0,15 odsto, i po tome su Celinci ubjedljivo na posljednjem mjestu od 109 opština, koliko ih ima u SR BiH.

PET GODINA PAUZE

Nećemo pretjerati ako kažemo da je to nedovoljno i za finansiranje bilo kojeg fudbalskog kluba, člana Međuopštinske lige Banjaluka. Čak i klubovi opštinskog ranga godišnje, u to smo ubijedjeni, obrnu više. Nije se onda ni čuditi što do prije četiri-pet godina u Celincu nije postojao nijedan sportski klub. I da nije bilo nekoliko streljačkih druština proteklo srednjoročje bi bilo obilježeno bez ikakve sportske aktivnosti.

— I aktivnost u FK Partizan bila je potpuno zamrla. Nije bilo materijalne osnove za razvoj sporta i fizičke kulture i sva sportska aktivnost se svodila na školske časove fizičkog vaspitanja — priča Irfan Tetarčić, predsjednik OK SSRN. Iako smo svjesni da je i stopa od 0,15 odsto izdvajanja sredstava za fizičku kulturu minimalna, da je u drugim sredinama i mnogo veća, ipak smo, zahvaljujući velikom razumjevanju udruženog rada stvorili osnovne preduktive za brži razvoj sporta i fizičke kulture u komun. FK Partizan se preporodio. Uz fudbal će tako stasati i drugi sportovi: rukomet, košarka, šah, streljaštvo, odbojka, stoni tenis, karate...

START OD NULE

Tako su Celinčani, poslije pet posnih godina, krenuli od nule. Pored FK Partizana tu su još: SK „20. april“, RK „GIK 25. novembar“, Košarkaški klub Celina i Karata klub Jedinstvo. U Celincu, Jošavki, Brežičanima i Staroj Dubravi djeluje i pet streljačkih druština. Pet klubova, pet streljačkih druština, a ni jednog Društva za sportsku rekreaciju ili bar Sekcije za rekreaciju radnika. Svi klubovi, zar treba i naglašavati, su opštinskog ranga. Samo je FK Partizan nekada bio član Međuopštinske fudbalske lige Banjaluka. Međutim, kakovo Celincu nema nijednog ligaškog takmičenja opštinskog ranga, fudbaleri, šahisti, rukometaši, košarkaši i karatašti su se priključili banjalučkim klubovima u opštinskim ligama.

— Naš je cilj da omasovimo sport, da formiramo još koji klub, ali kako, recimo, da formiramo jedan odbojkaški klub ili bilo koji drug, kada ni ovih pet nemaju sredstva za kupovinu sportske opreme. Problem finansiranja razvoja takmičarskog sporta sputava i razvoj masovnog sportsko-rekreativnog sporta. Imamo zaista izvanredne prirodne uslove, koji su pogodni za masovne sportsko-rekreativne aktivnosti radnih ljudi i građana. Nije tačno da u gradu nema interesovanja za sportsku rekreaciju. Zar to nije najbolje pokazala i akcija „Svi na bicikle“, koju organizuje banjalučka SOFK-a i Bicklistički klub BSK. Na svakoj ovoj akciji je bilo i po nekoliko stotina dvotočkaša iz Celinca. Većina je šteta što nemamo adekvatan zatvoreni prostor za sportske aktivnosti. Istina, OŠ „Miloš Đukić“ ima jednu manju flektturnu salu, ali je ona potpuno neuslovna za sportiste, u kojoj bi mogli, eventualno, povremeno samo da treniraju. Međutim, zimi bi se radnici u njoj mogli rekreirati — ističe Zoran Milivojčić, sekretar SOFK-e.

SPORTSKO DENTAR

Bilo o čemu da se povede riječ, kao nepremostiva prepreka se javlja no

TURNIR U MALOM FUDBALU „BORIK 85“

NAJZAD FINALE

● Nakon gotovo tri mjeseca kvalifikacija, u nedjelju, februara, počinju finalne borbe 14 ekipa, podijeljenih u dvije grupe

BANJALUKA — Još samo danas, u subotu 9. februara, odigraće se nekoliko kvalifikacionih mečeva poslije kojih će biti poznati svi finalisti desetog jubilarnog turnira u malom fudbalu „Borik 85“. Osim dvije utakmice Lige veterana, uprijepodnevnom terminu od 10 sati igraće: Fudbalske sudije — Stari pakosnici, PKB — Prijatelji, Tri ribara — „Tom i Džeri“, Dom JNA — Vremeplov (veterani).

Od 17 sati igraju: Mali logor — Plavi 9, „Duro Daković“ —

Ploča, Drugari (Zenica) — Šeher.

Po završetku posljednje utakmice obaviće se žrijebanje dviju takmičarskih grupa, u koje će ući po sedam ekipa. Već u nedjelju od 10 sati počće finalni dvoboj. Odmah treba reći da je najveći favorit za osvajanje prvog mjesta prošlogodišnji pobjednik izvanredni sastav „Granapa“. Međutim, ne treba zaboraviti ni ostale sastave, prije svih ekipu vojnika i starješina banjalučkog gar-

nizona „Petar Drapšin“. Predvođeni izanrednim Božuro Mateljećem, Borčevim prvotimcem, koji vojni rok služi u Banjaluci, čekaju svoju šansu iz potaje. Osim Matejića treba istaći i pojačanje Stjepana Deverića, reprezentativca i novog člana Hajduka iz Splitske, koji će uz: Radoša, Krasnićija, Sivca predstavljati teškog protivnika za sve ekipe. Ipak, prvi favoriti i najjači sastavi će se znati tek nakon nekoliko prvih kola. Do tada predstoji im prvo upoznavanje i borbe u nedjeljnom startu finala.

M. JOKSIMOVIĆ

KULTURA U KOMUNI

ČELINAC

Na sporednom

jeku

● Prije samo četiri godine u ovoj komunici nije postojao nijedan sportaški klub ● U Čelincu najniža stopa izdvajanja (0,15 odsto) za fizičku kulturu u Bosni i Hercegovini ● Kada će biti završen Sportski centar ● Uskoro opštinska fudbalska liga ● Čelinci zaboravili na sportsko-rekreativne sadržaje

Promet, zatim OOUR Mehanička prada drveta, OOUR 25. novembar, RO Elemenata automatika „Rudi Čajavec“, RO Svila i OOUR Šumarstvo, kao i podrške društveno-političkih struktura u gradu, teško je povjerovati da bi izgradili i ovo što imamo. Kada Sportski centar bude završen, na jednom mjestu ćemo imati i sportske terene i klupske prostorije za sve klubove. Vremenom ćemo, jasno, sve to proširiti — kaže Veljko Kojadinović, predsjednik Opštinskog vijeća Saveza sindikata.

Zahvaljujući baš tom osloncu i podršci radnika u Čelincu kane formirati još četiri fudbalska kluba.

FUDBAL SE ŠIRI

— U Jošavci je već u toku izgradnja sportaškog poligona, a gradilište igrališta u Uklrini i u Brežićanima, dok bi u Čelincu formirali, uz Partizan, još bar jedan fudbalski kolektiv. Potom bi formirali i Opštinsku fudbalsku ligu, jer bez kvalitetne Opštinske lige, FK Partizan neće biti kadar da se domogne većeg ranga takmičenja. Iako će nas sve ovo skupo stajati, drugog izbora nemamo, ako želimo da bar u fudbalu imamo više takmičarskog uspjeha. Možda je ovo i prilika, kada se vodi rasprava o godišnjim i srednjoročnim planovima razvoja komune, da povedemo i raspravu za povećanje stope izdvajanja sredstava za fizičku kulturu, jer sa ovih 0,15 odsto ne možemo ništa računati — veli Redžep Kričić, sekretar SIZ-a za kulturu i fizičku kulturu.

— Najvažnije je, bez obzira što nemamo ni blizu uslove kao što ih ima, recimo, Kotor-Varoš ili Laktaši, da što više mladih okupimo u klubovima. Nije važno čak ni da li će se jedan klub takmičiti u višem, ili nižem rangu. Pogledajte gdje se danas omladina najviše okuplja. U kafanama! Pet ovih klubova i pet streljačkih družina okuplja nekoliko stotina omladinaca i omladinki. Željeli bismo da svih 3,5 hiljada mladih bude uključeno u bilo kakav vid sportske aktivnosti — kaže Katalina Miroslav, trener RK GIK 25. novembar. Imaju Čelinci puno razloga da žale što su ostali anonimni u sportskoj javnosti. Pa ipak, pomalo je i neobjašnjivo da se vrlo talentovani fudbaler Zoran Kuzmanović, koji je fudbalski zanat izučavao u banjalučkom Borcu i pored brojnih ponuda od drugih klubova, odučio za povratak u Čelinac i Partizan.

— Ja sam dijete Borca. Počeo sam u pionirima, prošao junioraku selekciju i kada sam, poslije 13 godina vjernosti ovom klubu, čvrsto bio ubijeden da će mi najzad pružiti pravu šansu da se dokazem i ustalim u prvom timu. Treneri, izgleda, više vole pridošlice, makar se radilo i o lokalnim fudbalerima, samo da bi postigli uspjeh na takmičarskom planu. A ono sutra što dolazi, to, po običaju, ostavljaju u amanet onim koji ih naslijede. Zašto sam se vratio u Čelinac? Zato, jer sam sli izlaznih obećanja Ovdje u Čelincu sam se zaposlio, a fudbal ću igrati rekreacije radi, lako sam, to dobro znam, mogao u ovom sportu i mnogo više da postignem.

Htjeli smo još saznati kakav je idejno-politički rad s mladima u klubovima, koliko se poštuju načela delegatskog odlučivanja... Ovog prvog, ne kriji, i nema, a što se tiče delegatskog odlučivanja, ono je sadržano samo u normativima. Sav teret sportskog rada u gradu je pao na manji broj entuzijasta.

Stevan RISOVIĆ

KOSARKA

BANJALUKA — Ova subota proteći će bez košarke u „Boriku“; sva tri banjalučka savezna ligaša odlaze na gostovanje. Mladi Krajišnik putuje u Beograd, gdje se sastaje sa državnim prvakom, Partizanom. Borac je gost „Serva Mihailja“, a „Čajavec“ Rad Radnika u Bijeljini. Banjalučani odlaze u Zrenjanin optimistički raspodoženi, odlučni da protiv Kombinata „Servo Mihailj“ uknjiže bodove spasa.

Mladom Krajišniku „gori pod nogama“, ali malo je optimista koji vjeruju da se u susretu sa Partizanom mogu nadoknaditi raniji kiksevi. Beograđanke u

BANJALUČKI SAVEZNI LIGAŠI ODLAZE NA GOSTOVANJE

PUT U NEIZVJESNOST

● Mladi Krajišnik odlazi na gostovanje prvaku, Partizanu, a Borac po bodove spasa u Zrenjanin

Ovoj sezoni igraju šampionski, praktično su već osigurali, bolje rečeno potvrdili, titulu najbolje jugoslovenske ženske košarkaške ekipe i sigurno neće olako dozvoliti iznenađenje. Želje „Malenih“ svode se na jedno: pružiti dostojan otpor prvaku, dobrom igrom vratiti optimizam pred predstojeće susrete odluke.

Košarkašice „Čajveca“ putuju u Bijeljini, gdje ih očekuje Rad Radnik, ekipa kojoj su bodovi daleko potrebniji nego Banjalučankama. S obzirom na dosadašnje uspješne rezultate, glatku pobjedu u Banjaluci protiv istoga protivnika, pobjeda „Čajveca“ ne bi predstavljala iznenađenje.

E. GALLIAS

KOŠARKAŠKI RADNICI BSK-a U STALNOJ BORBİ ZA STVARANJE TIMA

PRLETOVA RADIONICA

● U dvije posljednje godine u košarkaškom klubu BSK ostvaruju izvanredne rezultate, pogotovo u radu sa pionirima, kadetima i juniorima ● Dolazi li pravo vrijeme seniorskog tima?

BANJALUKA — Mali klub može biti velik! To se najbolje vidi u primjeru Košarkaškog kluba BSK. Nastao kao produkt potrebe bivših banjalučkih košarkaša za rekreacijom, za samo desetak godina razvio se u kolektiv kojeg krasi vrline pravog košarkaškog tima. Jer, biti veliki košarkaški klub ne znači imati, isključivo, uspješnu prvu ekipu već treba raditi i uspješan biti i sa svim ostalim pogonima: pionirima, kadetima, juniorima.

S BSK-om je upravo takav slučaj. Ustručnom timu trenera, koje predvodi Milan Tošić Prle, godinama uspješno rade: Slobodan Šimović, Borislav Vavić i Dragan Živković.

Na prvom mjestu je rad u Školi košarke. U posljednje vrijeme treninzi najmlađeg uzrasta košarkaša, takozvanih kolibrija, odvijaju se u OŠ „Zmaj Jova Jovanović“. Treninzima, dva puta nedjeljno, prisustvuje i po 50 polaznika. Sa pionirima je mnogo ozbiljniji rad. Nekoliko godina zaredom su prvaci regije i to bez prave konkurencije. Na prvenstvu BiH, prošle godine, među 21 ekipom osvojili su odlično treće mjesto. Već sada je u prvi plan izbio nekoliko talenata među kojima treba istaći: Grahovca, Rupara, Cocu... Slično je i sa kadetima, koji imaju nesreću da nekoliko godina uzastopno na republičkim prvenstvima osvajaju drugo mjesto iza neprikosnovane Bosne. Na početku ove godine isti slučaj se desio i sa juniorima.

— Već nekoliko godina radimo na stvaranju ekipa kadeta i juniora posvjetkim standardima — priča Milan Tošić, koji je prije izvjesnog vremena izabran za direktora kluba. Tako u ekipama imamo po pet — šest dvometraša. Već sad se talentom nameću: Davidović, Marčić, Gnjidić, Dobras, Redžević, Gradenin, Vučković i Došen. Svi oni će već ove sezone preći u seniorski tim, i vjerujem da će se u novoj sredini pokazati u pravom svjetlu.

Zanimljivo je spomenuti da su BSK-ova dva člana Radenko Dobras i Igor Vučković olimpijski kandidati BiH, a i

stalni su članovi kadetske republičke selekcije. Prošle godine reprezentativci su bili Dragan Radošević i Slobodan Benić, a na kontrolnom treningu reprezentacije Jugoslavije je pozivan i Goran Davidović. U planovima Ruzmira Hališovića, trenera juniorske reprezentacije Jugoslavije, najozbiljnije se računa na Sašu Čovičkovića.

Priča za sebe je seniorski tim. Za prošlu godinu Milan Tošić je najzad uspio da napravi ekipu o kakvoj je godinama sanjao. Sakupio je čak šest dvometraša, dobro i dugo radio s njima. Međutim,

kazalo da je to zarjnih bio pravi promataj.

U Prvoj „B“ saveznoj ligi nisu sastavili ni 10 minuta igre. Tako su više stagnirali nego što su napredovali. Zar nije bilo bolje da su ovi sezono ostali u BSK-u pomogli mu da se dokopa Republičke lige, pa onda prešli u Borac? Siguran sam da bi za banjalučku košarku to bilo bolje rješenje.

I pored gotovo desetkovanog tima, jer je i Mrskovici ustupljen prvi bek Boris Adamović BSK je na kraju prvenstva osvojio drugo mjesto iza Krajinke kombinata iz Bihaća. Ove godine se s neskrivenim optimizmom očekuje početak prvenstva. Juniori su stasali i došao je trenutak da se pokažu u pravom svjetlu.

— U ostalim aktivnostima kluba, za nas je najznačajnije što smo u okviru

Kadetska ekipa BSK-a: njihovo vrijeme tak dolazi

neposredno pred početak prvenstva u Borcu su morala otići četvorica: Esad Bečić, Vlado Pavleka, Božo Ojdančić i Slobodan Benić.

— Nismo imali ništa protiv toga što su otišli — priča Milan Tošić, koji u košarkaškom sportu obavlja brojne dužnosti, a trenutno je i predsjednik Stručnog savjeta KS BiH. Vrijeme je, međutim, po-

sportskog društva BSK na putu da riješimo neke od najvažnijih problema — riječi su Emira Kovačevića, predsjedavajućeg Predsjedništva BSK-a. U naselju Ante Jakića završavaju se prostorije Opštinskog košarkaškog saveza, gdje ćemo i mi vjerovatno dobiti jednu prostoriju.

Momo JOKSIMOVIĆ

PRVENSTVO ŠK „NIKICA PAVLIĆ“

ŠAH

BANJALUKA — U trećem kolu prvenstva ŠK „Nikica Pavlić“ dogodio se prvo veće iznenađenje: majstorski kandidat Komčić uspio je nanijeti poraz prošlogodišnjem pobjedniku Šibareviću.

Malo je nedostajalo pa da i mladi Gujić priredi iznenađenje. On je u pratnji sa Novkovićem dugo imao

bolju poziciju. Međutim, kasnije dospio u vremensku oskudicu, pa je počeo da griješi i na kraju je izgubio jednostavno remi završnicu.

NAKON TREĆEG KOLA u vodstvu se nalaze čak četvorica takmičara sa po 2,5 poena.

REZULTATI 3. KOLA: Kozarčanin — Borovnica 1:0, Narančić — Milošević remi, Novković — Gujić

1:0, Mikanović — Kapetanović 1:0, Šibarević — Komčić 0:1, Jakirić — Lakić remi.

STANJE NA TABELI NAKON TREĆEG KOLA: Milošević — Narančić, Novković i Komčić 2,5 poena, Lakić i Kozarčanin 2, Šibarević i Jakirić 1,5 poen itd.

N. L.

KVALIFIKACIONI TURNIR U PRNJAVORU

KARIĆ OPET PORAŽEN

PRNJAVOR — Najprijetnije iznenađenje dosadašnjeg toka turnira mladi Fadil Karić ponovo se pobrinuo da demantuje prognoze pobjedišvi znatno iskusnijeg i poznatijeg protivnika Jusufa Karića. Još jedan iz stare garde veteran Islamović je doživio novi neuspjeh, čime je doveo u pitanje nastup na prvenstvu grada. Nakon serije od četiri uzastopne pobjede Sreten Đurić je remizirao protiv još neporaženog Zarića, dok je mladi H. Hadžabdžić, takođe, stekao izgleda za plasman među prvih petnaest.

Rezultati 6. kola: Zarić — Đurić remi, Amanović — Malinović 1:0, Kolarčić — Karić 1:0, Hadžislamović — E. Adžemović remi, Šimić — Milutinović 0:1, Krajišnik — Nikolić 0:1, Vrhovac — Dervilić 1:0, Islamović — M. Hadžabdžić 0:1, Lazarević — Vejzlagić remi, Prgo-njić — Jugo 1:0, Švraka — Vuković 1:0, A. Adžemović — H. Hadžabdžić 0:1, Janković — Perković 1:0.

Redosljed: Đurić, Kolarčić, Zarić i Amanović po 4,5; Milutinović 4, Nikolić, Hadžislamović, Vrhovac,

M. Hadžabdžić, Malinović i Karić po 3,5 poena... Do kraja turnira igra se još tri kola.

B. R.

SENIORSKO PRVENSTVO ŠK „RUDI ČAJAVEC“

VUJMILOVIĆ — PETRAŠEVIĆ 1:0

U derbiju kola Vujmilović je pobjedom nad Petraševićem ostao u trci za prvo mjesto. Porazom u igri sa Đukićem mladi Mrkela je znatno umanjio šanse za visok plasman. Efektanu pobjedu u ovom kolu zablistao je Juračić u igri sa Gatarićem. Rezultati osmog kola: Gatarić — Juračić 0:1, Huskanović — Paštar 1:0, Lekić — Čorković 1:0, Zorjanić 0:1, Đukić — Mrkela 1:0, Vujmilović — Petrašević 1:0, Vučenović — Vještica 0:1.

Stanje na tabeli: Ilić 7, Vještica Vujmilović 6, Petrašević i Lekić 5,5, Huskanović 5, Mrkela 4,5 poena... D. VJEŠTICA

SAHOVSKI ZADATAK

Broj 772

Priprema: Nikola LAKIĆ, šahovski majstor

Bijeli: Ke1, Dd1, Tg1, Th1, Sc7, Lc1, Lf1, pješaci a2, b2, c2, d4, f2, g2, h2 (14)
Crni: Kg8, De8, Ta8, Th8, Lc8, Le7, Sd7, Sf6, pješaci a7, b7, g7, h7 (12)

Crni vuče i dobija! Na neodbranjiv način matirao je crni protivnika u jedan potez (Loman — Tešner, SR Njemačka, 1956).

Rješenje prolog zadatka: 1.Tf8 i crni je predao, jer prijeti matom na g7, a na 1... Sf8 bijeli 2.Df6 sa matiranjem.

rješeno pitanje finansiranja sporta i fizičke kulture u ovoj komunici. Još 1978. godine u Čelincu je započeta izgradnja Sportaško-rekreativnog centra uz lijevu obalu Vrbanje. Nemože se reći da ništa nije urađeno, jer su glavni fudbalski teren i pomoćno igralište, uz neke sitnije popravke, praktično osposobljeni za upotrebu. I dio avionicionice je upotrebljiv. Ušlo se, kažu, u završnu fazu izgradnje Centra, ali je veliko pitanje kada će on biti konačno završen, jer ga kao investiciju nisu čak spomenuli ni u Rezoluciji, a ni u idejno-političkoj osnovi razvoja komune u narednom srednjoročju.

— Da nije bilo pomoći radnih kolektiva: RO Industrije građevinskog materijala, odnosno njenih OOUR Mermer i

CRVENE STAZE DORĐA ANDREJEVIĆA KUNA

(7)

Piše: Ljubomir TEŠIĆ

Vješti illegalčevi falsifikati

Dok je policija već pretresala zgradu, Kun je grozničavo počeo na platno da nabacuje boje i slika svoj brkati, izmijenjeni lik s malo nade očekujući da ga agenti neće prepoznati

Kun se dobro sjećao ilegalnog rada u okupiranom Beogradu:

— Ja nisam spavao kod kuće. Imao sam ilegalan stan. Još se, do napada Nijemaca na Sovjetski Savez, moglo slobodnije kretati. Sklonište sam imao na Kotež Neimaru. Tamo mi je bila i radionica za kopiranje. Imao sam pune ruke posla. Neprestano sam pravio lažne legitimacije. Ja sam na starim legitimacijama, pošto još nije bilo novih, mijenjao imena. U to vrijeme je u Beogradu bio haos, dolazile su izbjeglice iz Vojvodine i Bosne. Pravio sam legitimacije i razne prijave za stan. I ja sam imao lažno ime. Zvao sam se u ličnim ispravama — Petar Antonijević. Pod tim imenom sam bio i prijavljen. Kasnije su me drugovo zvali - Pera. I u partizanima sam uvijek bio - Pera. UVRhovnom štabu sam takođe bio - Pera. To sam ime uzeo zbog toga što sam stanovao ilegalno i mislio sam, da za gazdaricu, ako dođe do kakve klopke, neće biti važno da li je neko Andrejević ili Antonijević - glavno da počinje sa slovom A.

Prva racija na Kotež Neimaru

Prva noćna racija na Kotež Neimaru bila je na sam dan napada Njemačke na Sovjetski Savez - 22. juna. Na spisku je bilo u Gestapou više od 400 Beograđana, istaknutih komunisti, demokrati i naprednih intelektualaca. Među ovim imenima nalazilo se i ime: Dorđo Andrejević Kun.

Ovdje treba navesti još jedan detalj: živeti u ilegalnosti, u okupiranom Beogradu, Kun se bio i fizički sasvim preporučio. Pustio je, na primjer, velike brkove koji su sasvim izmijenili lik umjetnikova. Na glavi je vazda imao šešir s velikim obodom.

Upravo iz ove prve racije ostao je i jedan Kunov autoportret. Naravno, o umjetničkom radu u ovakvim uslovima nije moglo ni biti govora, ali je ovaj autoportret nastao u ovoj raciji pod, tako reći, nemogućim uslovima:

Zgrada u kojoj je stanovao bila je opkoljena. Racija je išla od sprata do sprata, detaljno pretresala i pregledala. Nikakvog načina nije bilo da se pobjegne iz sobe. Kun, odlično poznat beogradskoj specijalnoj policiji, latio se u tom trenutku, kada su agenti, tako reći, lupali na vrata, jednog gotovo beznačajnog sredstva koje na prvi pogled nije moglo uroditi plodom. Grozničavo je počeo na platno da nabacuje svoj brkati, izmijenjeni lik. Kad su pristigli agenti, dobro su zagledali i sliku i slikara. I desilo se čudo: agenti nisu prepoznali Kuna - čutke su se okrenuli i otišli. Sam

portret daje utisak svježeg, inspirisanog rada i spada među vrlo uspjele Kunove slike.

Tih detalja se umjetnik ovako sjećao:
— Oko 11 sati upala je policija. Mislio sam da je svršena stvar. Bojao sam se da će me neko od agenata prepoznati. Vidio sam kroz prozor kako odvođe neke koji nisu imali dokumente. Ja sam se tada bacio na slikanje, dok je gazdarica agentima objašnjavala da sam Petar Antonijević. Agenti su me pogledali i otišli. Nisu se udubljivali u lik. Na policiju bila neka „Nolitova“ izdanja. Nisu ih, u brzini, zagledali. Čuo sam kako gazdarici govore da je stvar u redu. Zatim su otišli.

Eksplozija u stanu Laze Simića

Kun je i dalje ostao u ovom skloništu. Jedna policijska racija je prošla, sjedeće su se očekivale.

— Jedne noći probudila me strahovita eksplozija - nastavlja da kazuje svoja sjećanja o ilegalnom radu u Beogradu. — Čuo sam neku dreku i jurnjavu Nemaca i žandarma, pucnjavu i povike „stoj“. Prišao sam prozoru i, skriven, virio iza zavjese. Nešto se napolju odigravalo, ali nisam znao o čemu je riječ. Kada se sasvim razdanilo, na uglu sam ugledao postavljene mitraljeze. Kroz prozor sam mogao da vidim donji dio Hadži Milentijeve.

Kun je od gazdarice saznao da je u komšiluku, u jednoj komunističkoj kući, došlo do eksplozije.

— Izašao sam na ulicu da kupim novine, ali o tome u njima ništa nije bilo. Tek poslije tri dana uspio sam da saznam

U vrijeme dok je Kun bio u Španiji Komesarijat Internacionalnih brigada izdavao je novine na mnogim, pa i na srpskohrvatskom jeziku

konkretno šta je bilo. To mi je ispričala Brana Perović koja je bila moja direktna veza. Donijela mi je materijale i ispričala o čemu se radi. Laza Simić i njegova žena spremali su kod sebe, u stanu, eksploziv za diverzije. Međutim, nesrećnim slučajem, došlo je do paljenja. To je uzbudilo čitav kvart koji su Nijemci i Nedićevi agenti opkolili.

Vrhovni štab je donio odluku da u Beogradu obuču još nekoliko ilegalaca, koji bi se, isključivo, bavili falsifikovanjem legitimacija, propusnica i drugih povjerljivih dokumenata. Kada ih obuču, bilo je riješeno da Kun napusti ilegalni rad u Beogradu i da se prebaci na teren, u partizane.

— Za ovo obučavanje bila je određena drugarica Zina, žena Slobodana Penzečića Krcuna, i jedna žena koja je, poslije obuke, otišla u Vrhovni štab kod drugu Tita. Međutim, u ovom obučavanju ilegalaca-falsifikatora nisam uspio, tako da su one otišle u partizane, a ja sam i dalje ostao skriven u podzemlju Beograda, da se bavim istim poslom.

Poslije eksplozija u stanu Laze Simića, Kun je smatrao da je njegovo sklonište u ovom kvartu nesigurno i izloženo opasnosti. Tako je, u decembru 1941. godine, u dogovoru sa drugovima, napustio ovaj stan i presao u novu skrivenu bazu.

U novom skloništu, na Topčiderskom brdu

Kun se preselio jedne noći, krišom u novi ilegalni stan na Topčiderskom brdu. Ovo sklonište, međutim, bilo je samo privremeno. Do njega je stigao u — fijakeru.

— Moj novi stanodavac bio je jedan Nijemac. Zvao se Herman, folksdojčar, naš simpatizer. On je bio oženjen s našom drugaricom Verom Dimitrijević, koja je, takođe, bila simpatizer i borac NOP—a.

Ipak, u skloništu kod Hermana nije bilo sigurno. O tome je Kun izvijestio tadašnjeg sekretara Pokrajinskog komiteta Blagoja Neškovića.

— Predložio sam Neškoviću da se sklonim u sklonište koje sam napravio za ilegalnu štampariju - sjećao se umjetnik. — Međutim, Nešković nije znao da sam ja pravio to sklonište. Strašno se bio uzбудio otkuda ja to znam. Nešković je o ovome održao specijalni sastanak. On je naravno, odmah dao saglasnost, jer se bolje sklonište u to vrijeme nije moglo naći. To sklonište je bilo na Banjičkom vencu, čini mi se u broju 16.

Kun se i ovdje, pod istim okolnostima, prebacio fijakerom. Tamo, u novom skloništu, Kun je zatekao Zagu Jovanović, jednog druga i dva radnika grafičara - Branka Donovića i Slobodana Jovića. S njima je bila i sestra Branka Donovića, Ljubica Donović. Oni su se iznenadili kad su vidjeli Kuna.

Umjetnik se sjećao:
— Međutim, i ovdje nisam mogao pribrano i opušteno da radim, jer je moj rad trebalo da bude potpuno konspirativan. Bez obzira na povjerenje, oni nisu smjeli da znaju šta ja radim i čije dokumente kopiram i falsifikujem. Ovo sam rekao Neškoviću. On se sa mnom složio. Počelo se tragati za novom bazom, u kojoj ću biti potpuno sam, izolovan, samo se jednom vezom, koja bi odnosila i donosila materijale.

U strogoj ilegalnosti

Ovo sklonište je Kun sam napravio, pregradio i maskirao. Moja žena je živjela legalno kod svojih roditelja. Nju su bili ostavili na miru. Ona je ostala kod priče da sam je napustio još prije rata i da sam otišao sa drugim ženama. Ona je, praktično, od mene bila, u očima agenata i policije, razvedena. Od svoje žene sam krišom saznao kakav je čovjek svastikin muž, da li se u njega može imati povjerenja i da li bi dozvolio da u njegovoj kući sagradim ilegalno sklonište. On je pristao. Predložio sam mu da kupi kuću u koju može da se useli više porodica. Za ovu stvar sam bio angažovao i tasta. Oni su uskoro bili našli jednu zgodnu kuću i ja sam tu, u njoj, sebi napravio sklonište. To je bilo u Činovničkoj koloniji, kod Auto-komande: ulica se zvala Mišana Milovanovića, a kuća je nosila broj 20.

Nacrt za sklonište, i samo izvođenje radova, obavio je sam Kun, uz pomoć najbližih ukučana.

— Pregradio sam jednu prostoriju u suterenu. Tu su bile kuhinja, vešernica i nekoliko niša. Taj dio sam skratio i napravio sklonište, a gore sam bio sačinio jedno parče zida. Sve je to, po mojoj ocjeni, bilo izuzetno uspješno napravljeno. U ovom skloništu sam proveo oko godinu dana, u ilegalnom radu.

U sljedećem broju: NOĆ STRAHA I NEIZVJESNOSTI

Inspektor Nolins je nervozno grickao vrh cigarete. Na uzanom stolu nalazilo se tijelo prikriveno bijelim čaršavom. Nolins je čutao nekoliko trenutaka, potom je bijesno bacio cigaretu i prišao Megi. Grubo ju je uhvatio za ruku i povukao ka stolu.

— Pogledaj!
— Ne mogu! - vrisnula je Megi otevši mu se iz ruku. Bila je blijeda, a tragovi razmazane šminke sivali su joj je niz obraze zajedno sa suzama.

— Smiri se. - Inspektor je dao glavom znak službeniku da otkrije tijelo. — Da li je to tvoja prijateljica Ema Tejs?

Megi je prikrla rukama lice, potom je lagano razmakla prste i provirila.

— Da... to je ona.

— Sigurna si. Pogledaj malo bolje.

Megi ga je opsovala, a zatim naglo potrčala ka vratima.

— Čekaj! - uzviknu inspektor, potrčavši za njom. Nije je više tjerao da gleda tijelo, ali je primorao da svrate u njegovu kancelariju. Natočio joj je piće i ponudio je cigaretom.

— Znam kako ti je - prošaputao je blažim glasom.

— Ma, svi ste vi isti!
Nolins joj je spustio ruku na rame i nasmijeo se.

— Polako, mala. Znam da bi mi najradije oči iskopala, ali ovo je nešto sasvim drugo. Nisam te privoio zbog prostitucije... ovog puta smo na istoj strani... moramo da saradujemo. Hajde, popij taj viski i pokušaj da se smiriš.

Megi je drhtavim rukama prinijela čašu ustima i naglo je ispraznila. Ustala je, prišla česmi i ovlažila lice.

— Da li ti je sada bolje?

— Jeste.

— Odlično. Tvoju prijateljicu smo našli jutros mrtvu u jednom parku, blizu željezničke stanice. Zadačljena je na nekom drugom mjestu, ali je taj tip izbacio njeno tijelo iz kola...

— Životinja!... Unakazila bih ga-uzviknu Megi uzbuđeno.

— Čekaj, treba prvo da ga uhvatimo, a ti

ROMAN U NASTAVCIMA (2)

R. POPINS

nam najviše možeš pomoći. Ti si bila sinoć s njom.

— Da. Padala je ona dosadna kiša, već smo htjele da odustanemo od posla kada se on pojavio.

— Da li si ga vidjela?... možda bi mogla da ga prepoznaš?

— Ne vjerujem, bilo je prilično mračno. Znam da je bio elegantno obučen, visok, i nosio je naočari. Odveo ju je u neki luksuzni restoran na večeru, zatim su se rastali. Ema se vratila i sve mi ispričala. Tvrdila je da je bogat i uglađen. Ostala je sa mnom najviše pet minuta. Žurila je, jer je trebalo da se ponovo nađe s njim. Ostavio joj je lovu za taksi i adresu.

— Polako, sigurno ti je rekla u kom su restoranu bili?

— Možda i jeste... ne znam. Ema je voljela da se hvati, pogotovo kada bi nabasala na nekog imućnijeg. Do dalova, ne mogu da se sjetim. Pomenula je da su bili u nekom luksuznom hotelu, da je smazala neku dobru klopku i da je bilo muzika.

Začuo se telefon. Nolins je prišao aparatu i podigao slušalicu.

— Halo, šefel Ovdje Majk... imam neke rezultate. Nisu zvanični.

— Pričaj!

— Izgleda da je ta žena prvo bila opijena nečim. Nema tragova borbe. Lako ju je zadržao. Nije silovana.

— U redu, čim završite, donesite mi izvještaj.

— Dobro, da li ste pronašli onu njenu prijateljicu?

— Da, upravo je u mojoj kancelariji - odgovorio je, zatim spustio slušalicu i okrenuo se ka Megi.

— Mogu li da idem, umorna sam? Ako se bito čega sjetim, nazvaću vas.

— Koliko je bilo časova kada ste se rastale?

— Oko ponoći. Otišla je s njim prije deset. Zadržali su se u tom restoranu prilično dugo. Kada se vratila, ja sam upravo namjevala da odem, a to je bilo desetak minuta prije dvanaest.

— Možda je poslije tog bogataša bila još s nekim?

— Ne vjerujem. Posljednjih dana se žalila da je umorna. Imala je prije toga neki nazeb, ali nije se liječila tako da ju je to iscrpilo.

— Slušaj... taj tip će se možda ponovo pojaviti. Upozori sve kolege. Opiši im ga i ako bilo koja od vas naleti na nekog sličnog, odmah nam javite.

Megi je ustala, umorno klimnula glavom i čutke krenula ka vratima. Spustila je ruku na kvaku i zastala.

— Šeta... Ema je bila dobra, voljela sam je.

— Znam - reče inspektor. — Sjećam je se. Posljednji put, kada su vas doveli ovamo, bila je dobro raspoložena, šalila se.

— Mislite li da je to neki manijak i da će ponovo pokušati da sredi neku od nas?

— Otkud znam - prošapta Nolins mrzovoljno. — Hajde idi i pazi šta radiš.

Čim je Megi izašla Nolins je otišao do kolege Brensa. Priplatio je cigaretu i sjeo na ivicu njegovog stola.

— Moramo što prije da stupimo u vezu sa taksistima. Ubijena se dva puta vozila. Prvi put ju je taksista vratio iz tog hotela do mjesta gdje je obično dežurala. Tu je razgovarala s kolegicom, a zatim je ponovo uzela taksi i odvezla se do tog tipa.

— Nekoliko novinara dežura u hodniku. Kad su prije samo saznali... opasnisu. Šta da radimo s njima?

— Otjeraj ih. Neka dođu po podne. Moramo da smislimo šta ćemo im reći. Kada bismo samo pronašli taksistu, bilo bi dobro.

— Da li ti je ta njena prijateljica rekla nešto bitno?

Nolins je ustao i počeo lagano da šetka po sobi. Nije primijetio da mu se cigareta ugasila, držao ju je i dalje među usnama.

— I jeste i nije... vrug bi ga znao. Ema je voljela da se hvati, to je pomenula ta njena prijateljica. Pitanje je da li se ponovo našla s tim čovjekom. Možda je lagala.

— Pa ako budemo imali sreće sa taksistima, lako ćemo saznati kuda se kretala.

— Ja ću da se pobrinem oko toga, a ti pronađi podatke o njoj. Vidi koji je imala od porodice. Trebalo bi da ih obavijestimo.

— Nismo posljednjih godina imali sličan slučaj - reče Brens. Prethodnog ljeta je ubijena jedna prostitutka, ali taj tip je odmah uhvaćen.

— Misliš na onog što su ga na kraju poslali u duševnu bolnicu. Dobro je prošao. Prelistaču dokumentaciju o tom ubistvu... ko zna.

— Ne zanosi se. Taj čovjek je bio pijanica, propao... znam da smo ga pronašli u nekom domu za nezbrinute. Ali ako hoćeš, mogu da provjerim da li je i dalje u bolnici. Uostalom, gdje bi i bio?

— Po ovome što sam do sada saznao, moguće je da je neki nastraniti tip i da će nastaviti da uklanja prostitutke s pločnika. Megi ga je, ipak, vidjela. Bilo je mračno, ali on i Ema su prošli porud nje.

— Hoćeš li da pokušaš s foto-robotom? - upita Brens.

— Da, samo ću sačekati da se Megi smiri. Bila je veoma uzbuđena... čini mi se da će, kada se smiri, moći više toga da nam kaže. Ema joj je pomenula naziv tog hotela, ali nije mogla da se sjeti.

— Zar ti doista vjeruješ da je on zadavio Emu?

— Pa nelogično je... nije se krio, odveo ju je u luksuzan hotel, šetkao se s njom po gradu. To je čudno, ali možda je sve to namjerno radio - reče Nolins, slagajući ramenima.

— Ne vrijedi da sada razvijamo teorije, bolje je da krenemo na posao. — Bacio je ugašenu cigaretu, mahnuo rukom kolagi u znak pozdrava i izašao. Obavio je još nekoliko telefonskih razgovora, potom je pošao do centralne taksist-stanice.

(Nastavlja se)

RUBRIKON

Kad je poplava tekstova postala tolika da ih ne bi prelistala ni četa urednika, redakcija je nabavila elektronski odabirač tekstova, koji je proradio početkom godine, baš u vrijeme kad su urednici koristili preostali dio lanjskog godišnjeg odmora.

Kibernetska mašina odobrila je objavljivanje tekstova koje urednici nipošto ne bi objavili, ali koji su se slučajno zatekli u njihovim stolovima, jer su zaboravili da ih bace u koš. Čitaoci su odmah primijetili neku razliku, ali su to pripisali poboljšanju uredničkog ukusa.

Elektronski uređaj je imao jedan ozbiljan nedostatak koji se ogledao u pomanjkanju uredničkog kaprica, pa je čitao sve prisjele tekstove, umjesto da neke odmah baca u koš čim pročita ime i prezime autora.

Ipak treba istaći i ekonomičnost koju je ova mašina pokazala u svom radu. Ako bi neki autor poslao radove za više rubrika, prihvatila je rukopise za rubriku u kojoj je objavljivao odbranije, a nije dozvoljavala da uzme maha i da se dočepa još jednog faha.

Tako je elektropamet, u skladu sa instrukcijom programera, ispoštovala postulat da je ovo era raznih barijera, pa i međurubričkih, naravno. Ovakav stav je u interesu čitalaca, koji svakako, žele da budu sigurni da će identitet svake rubrike biti nepromjenjiv. Osim toga, epoha ova nije baš oduševljena stvaraoćima od više fahova. Zar ne bi čudno izgledalo stablo koje bi davalo i voće i povrće?

Ne upuštajući se u agrikulturne principe, treba pohvaliti ovaj manir dosljednosti, kojim je mašina pokazala da se ozbiljno uohodava. Praktično je to izgledalo ovako: člankopisac Mjesečarević je instaliranje ove mašine shvatio kao šansu da pokuša uskočiti u rubriku „Svemirske praznine“.

Mašina je uočila da navedeni drug spada u rubriku „Svemirska treperenja“, u kojoj već godinama objavljuje svoje napise, a da dosada nije ništa objavljivao u rubrici „Svemirske praznine“. Izračunala je visinu rizika po ugled rubrike „Svemirske praznine“ ako bi se u njoj pojavio novajlija, i ustanovila vjerovatnost dodatnog rizika zbog nespojivosti principa treperenja sa principom praznine, pri čemu je imala u vidu da princip praznine pripada pojmu harmonije, u odnosu na koji je princip treperenja niža kategorija, jer je srodan običnom gibanju. Ovako je mašina uspjela rezonovati, pošto je spadala u kibernetičku generaciju podešenu za nivo visokoobrazovane čitalačke publike.

Niko nije kriv Mjesečarević što se upustio u vanrutinsko pisanje praznoidnog smjera, unatoč tome što je poznat kao poklonik manje suptilne tematike. Mašina je rukopise iz njegovog prvobitnog faha dala objaviti, a one namijenjene novom fahu proslijedila košu.

Ova mala epizoda dokaz je sposobnosti kibernetičkih mašina da zamijene ljude i sprječavaju novepečene uljeze u nastojanju da budu svakoj čorbi mirodija. Takav ishod i priliči onom koji po zimskoj ciči pokušava članke svuda da rubriči.

Milan BOROVIĆA

Od nevolje do nevolje, pričaju nam „Biće bolje“!

Kada sebe zadovolje — nema nude „Biće bolje“.

Mali čovjek ipak živne, „Biće bolje“ za nolvne.

Otrcano — „Biće bolje“, prihvatimo preko volje.

Dok se stvari usaglaše, „Biće bolje“ travu pase.

„Biće bolje“ svud nas prati, i to ćemo — izdržati!

B. MITROVIĆ

BICE BOLJE

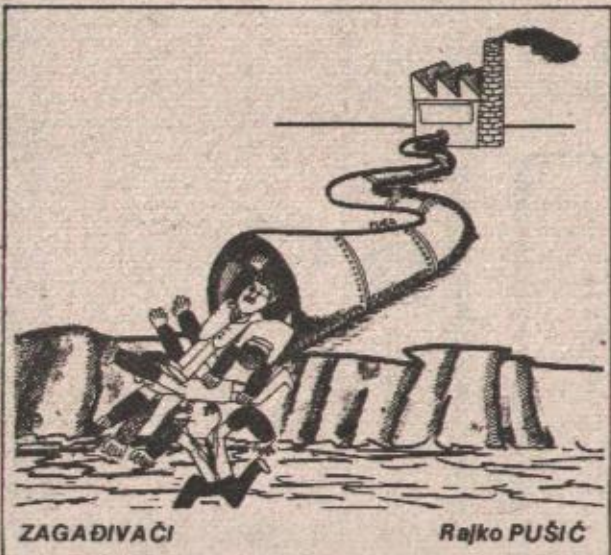
BLAGE KOSINE

- I revolucija koja teče sve je mutnija!
- Citaj kao što je napisano, a piše po diktatu.
- Dadoše nam „časnu“ pogazenu riječ.
- Govor smo izdržali, još da nekako izdržimo i govornika.
- Razumijem da on nema dlake na jeziku, ali što je nema na tjemenu?
- Kada živa padne ispod nule onda je i tapkanje u mjestu opravdano.
- Život sve više cenzurira romane.
- Zaista čudno, najviše se na srčane bolesti žale oni što nemaju srca.
- Prijatelj je moj, neprijatelj nam je zajednički.
- Toliki idioti, a samo jedan Dostojevski.
- Iznenaden sam parolom da nas ništa ne smije iznenaditi.
- Sramota je biti seljak, a ne imati zemlju.
- Kako da dokažem da sam neopravdano siromašan.
- Upitnik je uskliknik kojne je istekao mandat pa zbog toga dobio grčeve u stomaku.

Savo BORKOVIĆ

Siniša DAVIDOVIĆ

ZAGADIVAČI

Rajko PUŠIĆ

GOVORNIK

Odem i ja na sastanak. Nikad spremniji nisam bio za kritiku i samokritiku. Pun kao šipak. Tek što je pročitan dnevni red, podignem dva prsta, baš kao i onda kada sam bio učenik:

— Ja sam lud, drugovi i drugarice? rekoh nemilosrdno.

— Bog s tobom! — šapnu neko pored mene. Svi podigoše glava. Neki su počeli da se i smiju.

— Opali, brate, ne žali nikog, neko dobaci. Ja se nakašljem pa nastavim:

— Jer da nisam lud, ne bih glasao za druga Gavru, a ovamo znam da je opasna baraba. Prevario bi sebe, oca i majku, a kamo li da ne prevari kolektiv kojim se lažno kune. Zaklinje se u radnički savjet, u našu samoupravu, a ovamo gleda čovjek svoja posla!

— Šta mu bi? zabrinu se neko iza mojih leđa.

— Opasan je Gavro tamburaš. U svom četverogodišnjem mandatnom periodu istamburao je za sebe kuću na sprat, vikendicu i debelu štednu knjižicu!

Napravim kratku pauzu, nakašljem se pa opet udarim po našim slabostima:

— Dok se jedni bore za stavove, drugi se bore za stanove. Ako jednima raste grba, drugima raste trba. Jednima zbog standarda puca glava, a drugima samo kaiš. Da vam ne pričam dalje.

— Ima Želimir pravot — čujem nečiji glas. Ovo me ohrabri pa mi se učini da me sluša čitav svijet. Testerišem ja i dalje, a od uzbuđenja ne vidim da u radnom predsjedništvu ima i onih koji stenografišu moj govor.

— Kod nas recimo uvijek nešto pada a nikako da se dignu: nekada nam pada standard, nekada produktivnost rada, a nekada i neki drugovi. Istina, oni još i najrjeđe.

U sali zavlada pravo oduševljenje. Čujem tihe riječi: „Ožeži, druže Želimire. Udri, ljubim ti stope“. Ja dostojanstveno nastavim sa izlaganjem.

KADA SAM ZAVRŠIO, nagrađen sam gromkim aplaudom, ali i nekim popriječim pogledima.

Nakon izvjesnog vremena, šef pogona me pozva sebi u kancelariju pa ljubaznim glasom reče: „E, Želimire, ideš na drugo radno mjesto. Ne zadovoljavš na ovom, nije za svakog olovka“.

Sad mi je fino. Ne držim više govore, nisam ja za to, ali držim lopatu.

Vasilije KARAN

POSTSKRIPTUM

PRIJEDLOG

Iako je Pravilnikom o izboru sportiste godine u Prijedoru predviđeno da sportske ekipe mogu kandidovati samo jednog pojedinca, FK „Rudar“ je kandidovao trojicu svojih fudbalera, a čak dvojica od njih su se našla na rang-listi najuspješnijih.

Predlažemo SOFK-I Prijedor da ubuduće rang-lista sadrži 11-oricu najuspješnijih sportista. Za rezervne igrače „Rudara“ zasa-da ne bi bilo mjesta.

STANDARD

U skladištima srbačkog „Živinskog produkta“ nalazi se čak oko sto tona piletine. Do zastoja u prodaji došlo je zbog povećane potrošnje proizvođača iz drugih krajeva te zbog smanjenja kupovne moći potrošača.

— O čito je da su se potrošači preorijentalisali na piletinu — jeja. Delegacije Mjesne konferencije SSRN u Blagaju kod Borsanskog Novog nisu se u ovom mandatu još sastale. Riječ je o četiri delegacije sa 43 delegata koje se ne sastaju, odnosno ne održavaju svoje sjednice zbog toga što u mjestu ne postoje odgovarajuće društvene prostorije.

Ne čekaju, valjda, delegati u Blagaju da im neko obezbijedi kongresnu dvoranu!

Himzo SKORUPAN

CAKE

Stimulisanje

Radnog čovjeka u posljednje vrijeme veoma mnogo stimulišu, on radi sam a radni mu učinak trojica pišu.

Poboljšanje

Bila i nam mnogo bolja plata kada bismo se prihvatili posla, a ne čitanja referata.

XXX

- Nije mu sazrela savjest, zato nikako da pocrveni.
- Završni računi u mnogim preduzećima su frizirani, a da prethodno nisu dobro ni pročeljšani.

Milomir STAMENIĆ

ŠARENICA

KRIZA ANALIZA

PO REZULTATIMA NEKIH ANALIZA BIĆE NAM JOŠ GORE KADA PROĐE KRIZAI

SAVREMENI ASKETA

ŠTEDEĆI NA JELU OD CIJENA SE BRANI A IZMUČENO TIJELO ALUZIJAMA HRANI!

KAPACITET

ZA NOVINARE POČETNIKE USTANOVILI TEST KOJIM MJERE KO'LKO MOŽE DA NADUVA VIJESTI!

SAVJET

PAZI SE DOBRO DA NE ČEKAŠ MEČKU JER NA NJU SU DRŽAVNU OKA ČILI ZVEČKUI

USLOV

PRESTAĆE DA ME BRINE PRIVREDA MALA KAD POSTANE DIO OPŠTEG KAPITALAI!

Božo MARIĆ

BENEFICIRANI STAŽ

Prkosiš zimi, kiši, poledici i mrazu, sve se živo pretvori u brzovoznu ski-stazu.

U OOUR-u juriš za određenim forumom, na sastancima iz petnih žila daj, trči za kvorumom.

Za mnoge stvari put pod noge danju i noću, a jutro osvane — sa širim slevinama za skupocu.

Grabiš za tramvajem, dječjim dodatkom, u pauzi

potraži toplo jelo, treniraj žuljeve da se ubrza korak sa riječi na djelo.

Mnogo smo brži ove godine nego lina, zapali su punim gasom šta možeš dok još u radu ne plane.

Juriš za benzini, naftu, a tebe „pauk“ juri, čekaš pred benzinskom pumpom a ono iz neke rijeke curi.

Isparili milioni, poreza eskivirana, na tapet daj krivca, on, opet, zna da je vruće, al' dok se može držati se krigle piveca.

Cene u lancu, standard utankom rancu, sve po paprenoj proceduri, ti juriš žirante a onaj drugi milione juri.

Prelamanja, potraživanja, stani u red da izadeš iz gubitaške bule, i šta je-tu je. A za buduću... Gdje se žuljevi množe

tu nema pozitivne nule. Jurnjava oko sredstava, kursnih razlika, godišnja

preračunavanja u gradu, juriš na SIZ-ove da vrata pare udruženom radu.

Kreni za kreditima, žirantima, budi što bliže stambene liste, a kamate nikako da strugnu, pa u svom sprintu čiste li čiste.

Stao u zgradi lifta, a ti pojuri od sprat do sprata, došao na šalter, a ni da mrdne smjesta zaboravni čata.

Juri za posao, ali ne bez pomoći lakta, kad tamo sve fotografski tačno, po mjeri fakta pa te izbace

iz fakta. A jurio sam, da kažem na kraju, da bude puna zimska

stelaža, jurio, jurio... Eh, da hoće i noge da dođu

do beneficiranog radnog staža. P. SREČKOVIĆ

ZURBA

- Gde se žuriš Milorade?
- U školu.
- Znači, riješio si da se opismeniš?
- Ko ti to reče?
- Pa, ti kažeš da ideš u školu.
- Idem, ali ne radi mene.
- Nego?
- Radi onog mog Živorada.

- Šta je s njim?
- Riješio sam da ga ispišem iz škole.
- Zašto crni Milorade?
- Zato, što me skupo košta njegovo besplatno školovanje, a kod mene mu za posao ne treba diploma...

Rade DERGOVIĆ

Midhat AJANOVIĆ

Mladen KESAR

SOUR MMK „BRATSTVO“
Radna organizacija u osnivanju
Tvornica željezničke opreme
SKENDER—VAKUF

Na osnovu odluke Savjeta Radne organizacije u osnivanju raspisuje

OGLAS

za prijem izvršioaca poslova i radnih zadataka

1. METALOSTRUGAR I GRUPE - 2 izvršioaca
2. EKONOMSKI TEHNIČAR — PRIPRAVNIK - 1 izvršilac

Pored opštih uslova za sticanje svojstva radnika u udruženom radu kandidati moraju da ispunjavaju i posebne uslove i to:

- pod 1. VKV metalostrugar sa 2 godine iskustva ili KV metalostrugar sa 4 godine iskustva.
  - pod 2. SSS-ekonomski tehničar bez iskustva.
- Lični dohodak u skladu sa odlukom o ličnim dohocima radnika u Radnoj organizaciji u osnivanju TZO Skender-Vakuf.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja.

Prijave sa dokazima o ispunjavanju uslova oglasa slati na adresu:

SOUR MMK „BRATSTVO“
Radna organizacija u osnivanju Tvornica željezničke opreme
78 230 Skender - Vakuf
Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.

SOUR „KRAJINATURIST“ BANJALUKA
RADNA ORGANIZACIJA
UGOSTITELJSTVO I TURIZAM
„PARK“
BOSANSKI NOVI
raspisuje

OGLAS

o popuni radnih mjesta

- 1) KV kuhar - 3 izvršioaca na neodređeno vrijeme
- 2) KV konobar - 2 izvršioaca na neodređeno vrijeme
- 3) 5 pripravnika na poslove i radne zadatke konobara

USLOVI:

Pored opštih uslova propisanih zakonom kandidati moraju ispunjavati sljedeće uslove:

1. KV kuhar - ugostiteljskog smjera sa 6 mjeseci radnog iskustva.
2. KV konobar - sa 6 mjeseci radnog iskustva.
3. KV ili SSS sa završenom ekonomskom školom ili gimnazijom.

Oglas je otvoren 8 dana od dana objavljivanja u dnevnom listu „Glas“ Banjaluka.

Lični dohodak prema Pravilniku o raspodjeli sredstava za lične dohotke.

Prijave sa dokazima o ispunjavanju uslova oglasa slati na adresu: SOUR „Krajinaturist“, Banjaluka, RO ugostiteljstvo i turizam „Park“ Bosanski Novi Ul. Dobrile Grubor bb.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće biti razmatrane.

SOUR „RUDI ČAJAVEC“

**RO PROFESIONALNA ELEKTRONIKA
RZ KONTROLA KVALITETA I POUZDANOSTI
BANJALUKA**

Na osnovu odluke Komisije za radne odnose RZ Kontrola kvaliteta i pouzdanosti, raspisuje

OGLAS

za popunu poslova - radnih zadataka

1. PRIPRAVNIK - 1 radnik
USLOVI - elektrotehničar slabe struje

2. POSLOVI OPERATORA - 1 radnik

USLOVI: - KV - tehnološka škola grafičke struke, - potrebno radno iskustvo 1 godina, - poslovi i radni zadaci će se obavljati u tri smjene.

3. POSLOVI SAMOSTALNOG TEHNIČARA KONTROLE—KONTROLOR - 1 radnik

USLOVI: - elektrotehničar slabe struje, - potrebno radno iskustvo 4 godine, - poznavanje jednog stranog jezika.

Radni odnos se zasniva na određeno vrijeme do povratka radnice sa porodijskog bolovanja izbor kandidata izvršiće se u skladu sa propisima iz oblasti ONO i DSZ kojima su utvrđeni posebni uslovi za rad u namjenskoj proizvodnji.

Uz prijavu na oglas priložiti potrebne dokumente o ispunjavanju uslova oglasa.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće biti razmatrane.

Prijave dostaviti putem pošte na adresu: SOUR „RUDI ČAJAVEC“ RO PROFESIONALNA ELEKTRONIKA, RZ KONTROLA KVALITETA I POUZDANOSTI, 78 000 Banjaluka, Ulica braće Pavlića 23 A.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od prvog narednog dana od dana objavljivanja u listu „Glas“.

SOUR KPK „KRAJISNIK“ BANJALUKA
RO TVORNICA OBUČE „SLOGA“ PRNJAVOR
OOUR „PRODAJA OBUČE“ PRNJAVOR

Na osnovu odluke Radničkog savjeta OOUR „Prodaja obuče“ RO Tvornica obuče „Sloga“ Prnjavor raspisuje

OGLAS

za prijem radnika u radni odnos

1. PRODAVAČ u prodavnici obuče „Sloga“ u Bos. Petrovcu, 1 izvršilac na određeno vrijeme.

Pored opštih uslova predviđenih zakonom prijavljeni kandidat treba da ispunjava i sljedeće uslove:

KV trgovac sa radnim iskustvom od jedne godine, na istim ili sličnim poslovima, ako se ne prijave kandidati sa radnim iskustvom, primit će se kandidat bez radnog iskustva.

Prednost imaju kandidati koji su radili na prodaji obuče.

Uz prijavu na oglas potrebno je dostaviti sljedeće:

- dokaz o stručnoj spremi,
- dokaz o radnom iskustvu,
- izvod iz matične knjige rođenih.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja u listu „Glas“ Banjaluka. Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.

Prijave slati na adresu RO TVORNICA OBUČE „SLOGA“ PRNJAVOR, OOUR „PRODAJA OBUČE“ PRNJAVOR.

Na osnovu člana 155. Statuta Osnovne škole „Momo Vido-
vić“ Srbac, Radnički savjet škole raspisuje
PONOVI

KONKURS

za popunu upražnjenog radnog mjesta

- nastavnik RTV-fizike - 1 nastavnik na određeno vrijeme do povratka radnika sa vršenja funkcije sekretara Opštinskog komiteta Saveza komunista za rad u školama u Razboju i Kukuljama.

Kandidati treba da imaju završenu višu pedagošku školu, pedagošku akademiju, nastavnički fakultet ili drugu odgovarajuću visokoškolsku organizaciju odgovarajuće grupe.

Ukoliko se na konkurs ne jave kandidati koji ispunjavaju tražene uslove, primiće se i drugi nastavnik u skladu sa članom 159. Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju.

Konkurs ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja.

Prijave sa dokazima o ispunjenju uslova konkursa slati na adresu: Osnovna škola „Momo Vido-
vić“ 78420 Srbac.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se razmatrati.

UJEDNO RASPISUJE

OGLAS

za popunu upražnjenih radnih mjesta

1. Radnik na održavanju čistoće sa 1/2 radnog vremena za rad u područnom odjeljenju u Bajincima na neodređeno vrijeme.

2. Radnik na održavanju čistoće sa radnim vremenom od 3 sata dnevno za rad u školi u Srpcu, na određeno vrijeme do uspostavljanja pune radne sposobnosti radnika koji radi skraćeno radno vrijeme na tim poslovima.

Kandidati pod rednim brojem 1. i 2. treba da imaju završenu nepotpunu ili punu osnovnu školu.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja.

Prijave sa dokazima o ispunjenju uslova oglasa slati na adresu: Osnovna škola „Momo Vido-
vić“ 78420 Srbac.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.

**KOMUNALNA RADNA ORGANIZACIJA
„4. JULI“ PRIJEDOR**
OOUR KOMUNALNE USLUGE

Na osnovu člana 11. Pravilnika o radnim odnosima OOUR—a Komunalne usluge i odluke Komisije za radne odnose broj 02-8-40/85. i broj 02-6-40-5/85. od 31.1.1985. godine raspisuje se

OGLAS

za popunu sljedećih poslova i radnih zadataka:

- 1) MAŠINSKI TEHNIČAR - 1 izvršilac na određeno vrijeme do povratka radnika iz JNA.

Uslovi:

- SSS, IV stepen - mašinski smjer,
- bez radnog iskustva.

- 2) KV AUTO—MEHANIČAR - 1 izvršilac na neodređeno vrijeme.

Uslovi:

- KV auto-mehaničar,
- potrebno radno iskustvo od 2 godine
- obavezno prethodno provjeravanje radnih sposobnosti.

Uz prijavu dostaviti potrebnu dokumentaciju na adresu: KRO „4. JULI“, Prijedor, Ul. M. Tita 53.

Oglas ostaje otvoren osam dana od dana objavljivanja u dnevnom listu „GLAS“ Banjaluka. Neblagovremene i nepotpune prijave neće biti razmatrane.

Komisija za radne odnose

RO „ELEKTROPRENOS“ SARAJEVO
OOUR „PRENOS ELEKTRICNE
ENERGIJE BANJALUKA“

TS-400 kV-Ramići bb 78215-DRAGOČAJ BANJALUKA
raspisuje

OGLAS

o potrebi zasnivanja radnog odnosa sa drugim radnicima za obavljanje poslova i radnih zadataka
1. SSS - elektrotehničar jaka struja - pripravnik 1 izvršilac na neodređeno vrijeme za rad u grupi trafo-stanica Jajce u Jajcu.

Pored opštih uslova za zasnivanje radnog odnosa kandidati trebaju da ispunjavaju i posebne uslove i to:

- da imaju završenu školu SSS-elektrotehničara jaka struja i položen ispit za teleprinteristu, da su zdravstveno sposobni za obavljanje poslova i radnih zadataka u elektroenergetskim postrojenjima visokog napona, a što se dokazuje ljekarskim pregledom izabranog kandidata po našoj uputi.
- Prijave sa dokazima o ispunjavanju uslova oglasa dostavljaju se na gornju adresu u roku od 8 dana od dana oglašavanja u listu GLAS Banjaluka.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.

SOUR „VJESNIK“
RO PRODAJNA DJELATNOST
OOUR PRODAJA - VP
ZAGREB

OGLAŠAVA

prodaju osnovnih sredstava putem javne licitacije

Prodaju se sljedeća osnovna sredstva:

1. Kombi „zastava“ 435 F. nosivost 600 kg. proizvodnje 1978. godine, početna cijena 20.000 dinara.
2. Kiosk veličine 1,80 x 1,50 x 2,00. početna cijena, 10.000 dinara.

Javna licitacija će se održati 13. 2. 1985. godine u prostorijama poslovnice „Vjesnik“ Banjaluka, Ul. Bore Stankovića 7, sa početkom u 10 sati.

Pravo sudjelovanja u javnoj licitaciji imaju sva pravna i fizička lica koja na blagajni poslovnice pola sata prije početka licitacije uplate 10% od početne cijene.

Kiosk se nalazi ispred Doma studenata u Banjaluci, a vozilo se može pogledati svaki dan ispred poslovnice „Vjesnik“, Ul. Bore Stankovića 7 u Banjaluci (kod Pravoslavnog groblja).

Porez na promet plaća kupac. Kupac je dužan odmah u gotovini uplatiti iznos postignut javnom licitacijom, a ukoliko to ne učini, smatra će se da je odustao od kupovine i gubi pravo na garanciju.

**RO MEDICINSKI CENTAR
„DR MLADEN STOJANOVIĆ“
PRIJEDOR**

Radna zajednica „Zajedničke službe“
Komisija za radne odnose
Objavljuje

PONOVI

OGLAS

za prijem radnika u radni odnos mehanografa do povratka radnice sa porodijskog odsustva.

Uslovi:

- SSS, škola usmjerenog obrazovanja III stepena (mehanograf-operator) ili osnovna škola sa mehanografskim kursom,
- šest (6) mjeseci radnog iskustva,
- izbor će se izvršiti testiranjem.

Oglas ostaje otvoren osam (8) dana od dana objavljivanja.

RO „UNAMETAL“ BOSANSKI NOVI

Na osnovu člana 28. Statuta RO „Unametal“ Bosanski Novi i člana 15. Pravilnika o radnim odnosima, Radnički savjet na sjednici održanoj dana 5.2.1985. godine raspisuje

KONKURS

za izbor i imenovanje

1. POMOĆNIK DIREKTORA RO ZA EKONOMSKA PITANJA
2. POMOĆNIK DIREKTORA RO ZA TEHNIČKA PITANJA
3. RUKOVODILAC SLUŽBE PRAVNIH I OPŠTIH POSLOVA

Uslovi:

Kandidati za imenovanje po konkursu pored zakonom propisanih uslova treba da ispunjavaju i sljedeće uslove:

- Kandidati pod rednim brojem 1. visoka stručna sprema, odnosno VII stepen stručne spreme - diplomirani ekonomista sa 3 godine radnog iskustva.
- Kandidati pod rednim brojem 2. visoka stručna sprema, odnosno VII stepen stručne spreme - diplomirani mašinski inženjer sa 3 godine radnog iskustva.
- Kandidati pod rednim brojem 3. visoka stručna sprema, odnosno VII stepen stručne spreme - diplomirani pravnik sa 3 godine radnog iskustva.

Prijave sa dokazima o ispunjavanju uslova dostavljaju se na adresu RO „Unametal“ Bosanski Novi Sanska bb, poštanski pretnac br. 23 u roku od 15 dana od dana objavljivanja u dnevnom listu „Glas“ Banjaluka.

**AIPK „BOSANSKA KRAJINA“ BANJALUKA
RADNA ORGANIZACIJA „PLANTAŽE“
BOSANSKA GRADIŠKA**

Radnički savjet Radne organizacije „Plantaže“
Bosanske Gradiške, objavljuje

OGLAS

za popunu upražnjenih radnih mjesta:

1. — 3VK vočara u RJ Jablanici, na određeno vrijeme - do povratka radnika iz JNA
  2. — 1 stražar-vatrogasac u Hladnjači na određeno vrijeme do povratka radnika iz JNA
- USLOVI: Pod 1) VK vočar ili SSS - poljoprivredni tehničar - voćarski smjer.
Pod 2) osmogodišnja škola i vatrogasni kurs.
Prijave slati na adresu: AIPK RO „PLANTAŽE“
BOSANSKA GRADIŠKA DRAGE LOPARA 3
Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja.
Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.

**SOUR „RUDI ČAJAVEC“
RADNA ZAJEDNICA ZAJEDNIČKIH SLUŽBI
BANJALUKA**

Na osnovu odluke Komisije za radne odnose
Radne zajednice zajedničkih službi SOUR-a
„Rudi Čajavec“, raspisuje se

OGLAS

za popunu slobodnih radnih mjesta

1. ČUVAR - 5 izvršilaca na neodređeno vrijeme
Uslovi: — upravna škola,
II - čuvar - portir bez radnog iskustva, NKV - osmogodišnja škola, 1 godina radnog iskustva, regulisana vojna obveza, da nije kažnjavan, da se ne vodi krivični postupak, da nije stariji od 35 godina.
2. BLAGAJNIK - 1 izvršilac na određeno vrijeme tj. do povratka radnice sa trudničkog bolovanja.
Uslovi: - ekonomska škola, ekonomska škola - finansijski tehničar, komercijalni tehničar, 1 godina radnog iskustva.
Lični dohodak se određuje prema samoupravnim opštim aktima Radne zajednice zajedničkih službi SOUR-a. Prijave sa dokazima o ispunjavanju traženih uslova po oglasu dostaviti: Kadrovskoj službi Radne zajednice zajedničkih službi SOUR-a „RUDI ČAJAVEC“ Banjaluka, Ulica Braće Pavlića br. 25.
Oglas ostaje otvoren 8 dana od prvog narednog dana od dana objavljivanja.

**SOUR „RUDI ČAJAVEC“ BANJALUKA
RADNA ZAJEDNICA ZA EOP**

Na osnovu odluke Komisije za radne odnose RZ
EOP SOUR-a „Rudi Čajavec“ Banjaluka, od
4.2.1985. godine, vrši se

ISPRAVKA

OGLASA

od 29.12.1984. godine za popunu radnog mjesta čistač
prostorija 1 izvršilac, na neodređeno vrijeme.
U skladu sa odredbama Pravilnika o radnim
odnosima RZ EOP, izbor radnika iz prispjelih molbi
izvršiće se nakon provjere stručnih i drugih radnih
sposobnosti u roku od 8 dana od dana objavljivanja
ispravke oglasa.

**CENTAR ZA SOCIJALNI RAD
DERVENTA**

Na osnovu člana 6. Pravilnika o radnim odnosima
Zbor radnika Centra za socijalni rad, raspisuje

KONKURS

za popunu radnog mjesta **LOŽAČA, KUĆNOG
MAJSTORA I VOZAČA (izvršilaca 1).**

USLOVI: KV i PK radnik metalske, stolarske ili
slične struke sa 1 godinom radnog iskustva i
položenim vozačkim ispitom B kategorije.
Uz prijavu kandidat je dužan da podnese dokaz
o školskoj spremi, prepis vozačke dozvole kao i
druge dokaze potrebne za ocjenu utvrđenih
uslova.
Konkurs ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja
u BANJALUČKOM GLASU.
Neblagovremene i nepotpune prijave neće se
uzimati u razmatranje.
Prijavu slati na adresu CENTAR ZA SOCIJALNI
RAD DERVENTA, Ivana Ribara 13, Konkursnoj
komisiji.

**ZTO— RO za OPZ SARAJEVO, n.s.o.
OOUR ZA OPZ BANJALUKA, N. SOL.O.**

Na osnovu odluke Radničkog savjeta OOUR-a
za OPZ Banjaluka, te člana 90. Samoupravnog
sporazuma o zajedničkim osnovama stručnog obrazovanja
i osposobljavanja radnika RO za OPZ
Sarajevo, Komisije za radne odnose OOUR-a za
OPZ Banjaluka, raspisuje

OGLAS

O formiranju kursa SAOBRAČAJNO—
TRANSPORTNOG MANIPULANTA (manevrista,
skretničar i kočničar) u OOUR-u za OPZ
Banjaluka.

BRJ KANDIDATA - 25 (dvadeset pet).

USLOVI:

1. Završena osmogodišnja škola
  2. Da kandidat nije stariji od 25 godina.
  3. Da je kandidat regulisao vojnu obavezu.
  4. Da kandidat ispunjava uslove iz člana 9. Pravilnika o posebnim zdravstvenim uslovima radnika koji neposredno učestvuju u vršenju željezničkog saobraćaja, na JZ.
- Svi kandidati koji sa uspjehom završe kurs biće preuzeti u radni odnos na neodređeno vrijeme od strane Komisije za radne odnose OOUR-a za OPZ Banjaluka.

Za sva obavještenja vezana za prednje zainteresirani kandidati mogu se obratiti OOUR-u za OPZ Banjaluka, Ulica Franje Nanuta br. 5.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja.

Prijave sa dokazima o ispunjavanju uslova dostavljaju se kadrovskoj službi OOUR-a za OPZ Banjaluka, Ulica Franje Nanuta br. 5.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se razmatrati.
Komisija za radne odnose

**SOUR „ALHOS“
RADNA ORGANIZACIJA „BLIK“
BANJALUKA, raspisuje**

KONKURS

za izbor i imenovanje radnika sa posebnim
ovlaštenjima i odgovornostima i to:

1. Bukovodioca komercijalnog sektora - 1 izvršilac
2. Šefa prodaja i izvoza - 1 izvršilac
3. Šef knjigovodstva - 1 izvršilac

Uslovi:

Pored opštih uslova predviđenih zakonom kandidati treba da ispunjavaju i posebne uslove i to:
Pod 1. VII/VI stepen složenosti posla, odnosno VSS ekonomskog smjera sa 3 godine radnog iskustva, ili VS kontekcijskog smjera sa 5 godina radnog staža.

Pod 2. VII/VI stepen složenosti posla, odnosno VSS/VS ekonomskog smjera sa 2 odnosno 4 godine radnog iskustva.

Pod 3. VI/IV stepen složenosti posla, odnosno VS/SSS ekonomskog smjera sa 3 godine radnog iskustva na poslovima šefa knjigovodstva.

Kandidati ne smiju imati smetnji za izbor i imenovanje iz člana 511. Zakona o udruženom radu.

Prijave na konkurs podnose se u roku od 15 dana od dana raspisivanja konkursa u sredstvima javnog informisanja.

Kandidati uz prijavu dužni su priložiti dokaze o ispunjavanju uslova.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.

**AIPK RO „TRGOPROMET“
OOUR ROĐNA KUĆA „BOSKA“ BANJALUKA**

Na osnovu odluke Komisije za radne odnose od
7.2.1985. godine OOUR-a RK „Boska“ Banjaluka raspisuje se

OGLAS

za vršenje poslova i radnih zadataka na određeno
vrijeme

1. KV PRODAVAČ - 6 izvršilaca
2. KV KUHAR - 1 izvršilac

Uslovi:

pod 1. završena trgovačka škola - prodavač,
pod 2. završena ugostiteljska škola - smjer KV kuhara sa jednom godinom dokazanog radnog iskustva na poslovima kuhara.

Prije donošenja odluke o izboru izvršiće se provjera znanja kandidata koji budu ispunjavali uslove oglasa.

Oglas se raspisuje na određeno vrijeme radi zamjene radnica do povratka sa trudničkog odsustva.

Oglas će biti otvoren osam dana od dana objavljivanja.

Prijave sa dokazima slati na adresu: OOUR-a RK „Boska“ Banjaluka - Komisiji za radne odnose.
Nepotpune i neblagovremene prijave neće se razmatrati.

**SOUR GIK „KOZARA“ BANJALUKA
RO „IGM“ ČELINAC
OOUR TVORNIČA OPEKARSKIH PROIZVODA**

Na osnovu člana 8. Pravilnika o radnim odnosima OOUR-a
„Tvoronica opekarskih proizvoda Tunjice“, Komisija za radne
odnose na sastanku održanom dana 5.2.1985. god. raspisuje

OGLAS

za prijem radnika na poslove i radne zadatke

1. SLAGAC—KLASER- izvršilaca 5.
Radni odnos se zasniva na određeno vrijeme u trajanju od 6 mjeseci.
Uslovi: 8 raz. o.š. i regulisana vojna obaveza.
2. KV MAŠINBRAVAR—BRAVAR— izvršilaca 1.
Radni odnos se zasniva na određeno vrijeme u trajanju od 3 mjeseca.

Uslovi: KV mašibravar ili KV bravar i 3 godine radnog iskustva.
Regulisana vojna obaveza.
Prijave sa potrebnom dokumentacijom dostaviti na adresu: SOUR GIK „KOZARA“
OOUR TVORNIČA OPEKARSKIH PROIZVODA, TUNJICE, u roku od 8 dana od dana objavljivanja oglasa.

**RO ZA OSNOVNO OBRAZOVANJE
I VASPITANJE
„20. JULI“ KLJUČ**

Na osnovu odredaba Pravilnika o sistematizaciji poslova i radnih zadataka, broju izvršilaca i uslovima za njihovo obavljanje odluke Komisije za radne odnose u Osnovnoj školi „Nikola Mačkić“ Ključ, raspisuje se

KONKURS

za prijem radnika i pripravnika u radni odnos

1. nastavnika - pripravnika predmeta FIZIČKO VASPITANJE, na neodređeno vrijeme - jedan izvršilac
2. Blagajnika - razliara, na određeno vrijeme, do povratka radnice sa porodijskog odsustva - jedan izvršilac

USLOVI:

Pored opštih uslova predviđenih zakonom prijavljeni kandidati moraju ispunjavati i sljedeće
Posebne uslove:

Pod 1. — završena viša ili visoka škola nastavničkog smjera.
Pod 2. — srednja stručna sprema.

Prijave na oglas podnose se u roku od osam dana od dana objavljivanja oglasa u dnevnom listu „Glas“.

Prijavljeni kandidati dužni su uz prijavu za zasnivanje radnog odnosa dostaviti dokaz o ispunjavanju uslova za rad na određenim poslovima.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće biti razmatrane.

Prijave se podnose, na adresu: Osnovna škola „Nikola Mačkić“ Ključ, sa naznakom „za oglas“.

Na osnovu odluke Radničkog savjeta od 31.1.1985. g.
OOUR KLINIČKO—BOLNIČKI CENTAR U SASTAVU ROKLINIČKO—MEDICINSKOG CENTRA BANJALUKA raspisuje

KONKURS

za obavljanje poslova i radnih zadataka

1. Ljekara specijaliste iz infektivnih bolesti u Klinici za infektivne bolesti na neodređeno vrijeme, izvršilac - 1
Uslovi: završena medicinski fakultet i položen specijalistički ispit iz infektivnih bolesti.

OGLAS

za obavljanje poslova i radnih zadataka

1. Medicinske sestre - tehničara za rad u smjenama u Traumatološkom odeljku Hirurške klinike na određeno vrijeme, izvršilac - 1
2. Medicinske sestre-tehničara - Instrumentarke za rad u smjenama u Hirurškoj klinici na određeno vrijeme, izvršilac - 1
3. Medicinske sestre - tehničara - anestezičara za rad u smjenama u Odsjeku za anesteziju Anestezioleške službe na neodređeno vrijeme, izvršilac - 1

Uslovi: od red. broja 1-3, završena medicinska škola - odsjek medicinskih sestara - tehničara i položen stručni ispit.

Prethodna provjera stručnih i radnih sposobnosti.

4. NK radnice za održavanje čistoće u Hirurškoj klinici na određeno vrijeme, izvršilaca - 2

Uslovi: završena osmogodišnja škola. Prethodna provjera stručnih i radnih sposobnosti.

Prijave se podnose Komisiji za radne odnose OOUR-a Kliničko-bolničkog centra Banjaluka, Zdrave Korde 1 u roku od 15 dana po konkursu, a za prijave po oglasu u roku od 8 dana, počev od prvog narednog dana po objavljivanju u listu „Glas“.

Uz prijavu kandidati su dužni priložiti (po konkursu) ovjerenu foto-kopiju diplome o završenom medicinskom fakultetu i uvjerenje o položenom specijalističkom ispitu iz infektivnih bolesti.

Uz prijavu po oglasu (od rednog broja 1-3) ovjerenu foto-kopiju svjedočanstva o završenom ispitu medicinske škole i uvjerenje o položenom stručnom ispitu, pod red. brojem 4, svjedočanstvo o završenoj osmogodišnjoj školi.

Svi kandidati su dužni priložiti izvod iz matične knjige rođenih i uvjerenje o radnoj sposobnosti (nezapostavljena lica), a zaposleni radnici potvrdu da su u radnom odnosu.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.

O rezultatu konkursa, odnosno oglasa kandidati će biti pismeno obavješteni u roku od 15 dana od dana izbora.

ZAHVALNICA

Povodom iznenadne smrti našeg dragog sina, brata, ujaka i unuka

KEMALA BEGOVIĆA

U nemogućnosti da pojedinačno zahvalimo svima, ovom prilikom želimo da izrazimo zahvalnost rođacima, prijateljima, kumovima, komšijama i radnim ljudima RO „Autoprevoza“, RO „Remont-servisa“, posebnu zahvalnost dugujemo Draganu Tatliću, Nebojši, Vladi Keziću i ostalim koji su se požrtvovano borili za njegov mladi život.

ZAHVALNA OŽALOŠĆENA PORODICA

062326

Javljamo tužnu vijest da je dana 6. februara 1985. godine tragično preminuo na radu u Austriji naš dragi sin, otac, suprug i brat u 40. godini života

ENVER HADŽIOMEROVIĆ

Sahrana će se obaviti u subotu 9. februara 1985. godine, a pogrebna povorka kreće u 14,00 sati ispred Doma zdravlja u Kotor-Varošu.

OŽALOŠĆENI:

otac RESUL, majka MUBERA, supruga NISVETA, sinovi: ADI i EDI, braća: EKREM i ENVER, sestra ŠUHRETA, snahe: DEVLETA i NATALIJA i ostala mnogobrojna rodbina

062322

Dana 10. februara 1985. godine navršavaju se tri tužne godine od smrti moje majke

ALEKSIJE TRIFUNOVIĆ

IZ SLATINE

Prodoše tri godine tuge i bola za izgubljenom majkom. Godine prodoše, a tuga ostade, koja će da traje vječno. Hvala onima koji je se sjećaju.

Ožalošćena kćerka MILJA

062306

NAŠ NAJDRAŽI

ANTON MAROHNİĆ

10.2.1984 - 10.2.1985.

Neizmerno voljen, nikad nezaboravljen, uvijek u srcu svojih najmilijih.

supruga DESA, kćerka OLGICA (OLGA), sestre: OLGICA, DRAGICA, ZORA i MILENA, zet MIRO, unuka VESNA i mnogobrojna rodbina kao i prijatelji

062298

Dana 9. februara 1985. godine navršava se dvadeset pet godina od smrti naše drage majke, svekrve, bake, prabake, tetke, strine i ujne

JEKE MILJEVIĆ, rođene PEPIĆ

Iz Kočićeva

OŽALOŠĆENA PORODICA

062262

Dana 10. februara 1985. godine navršava se godina od smrti našeg dragog i neprežaljenog oca

SVETISLAVA RAJIĆA

Toga dana posjetićemo njegov grob, zaliti suzama i okliti cvijećem u 14,00 sati na Novom groblju u Banjaluci.

OŽALOŠĆENE PORODICE: RAJIĆ, PEJIĆ, i ĐURĐEVIĆ

062317

Dana 11. februara 1985. godine navršava se tužna godina od prerane smrti našeg dragog supruga, oca, i djeda

VASKRSIJE POPOVIĆA

Dana 10. februara 1985. godine u 10,00 sati obićemo njegov grob i položiti cvijeće.

OŽALOŠĆENA PORODICA POPOVIĆ

062318

Dana 3. 2. 1985. iznenadna smrt je zauvijek otrgla od nas našeg dragog i plemenitog

RADU DAVIDOVIĆA

člana kolektiva RO „Promet“ Prnjavor

Ovim putem izražavamo toplu i neizmjernu

ZAHVALNOST

Društveno-političkim organizacijama SO Prnjavor, RO „Promet“, Prnjavor, - Auto-moto društvu „Stanko Vukašinović“ Prnjavor, koji nam nesebično izadoše u susret, pružiše pomoć i brigu i sa nama podijeliše veliku tugu i bol. Zahvaljujemo drugovima koji nad njegovim grobom opisaše njegov životni put i plemeniti lik.

Hvala svim prijateljima koji su uz nas bili za sve vrijeme da nam pruže utjehu u teškom bolu kao i oni-ma koji nam uputiše brojne telegrame saučešća.

Hvala svim građanima Prnjavora, Banjaluke i svim drugim prijateljima i poznanicima, koji svojim prisustvom uveličaše ispraćaj našeg dragog Rade i na njegov grob položili vijence i cvijeće.

Još jednom zahvaljujemo kolektivu RO „Promet“, Prnjavor, koji je svojom organizacijom i prijemom svih poslovnih prijatelja pokazao da u takvoj sredini čovjek može da ostvari svoje radne i kreativne sposobnosti.

Ožalošćeni: supruga, sestre i mnogobrojna rodbina.

062330

U povodu iznenadne smrti našeg dragog supruga, oca, brata i djeda

BAJAZIDA BAJE DELIĆA

zahvaljujemo svim organizacijama, rodbini, komšijama i prijateljima, koji su u časovima naše neizmjerne tuge i bola svojim prisustvom i brojnim telegramima bili uz nas i učestvovali na posljednjem ispraćaju našeg dragog Bajazida Bajede. Sa dužnim poštovanjem i ljubavlju u

trajnom sjećanju sačuvaćemo uspomenu na njegovo toplo i brižno srce, ljubav i pažnju koju nam je nesebično i svakodnevno poklanjao.

PORODICA DELIĆ

062327

Dana 9. februara 1985. godine navršava se šesnaest godina od smrti naše drage majke

ANE HUSEDŽINOVIĆ, rođene SEGEČIĆ

Tim povodom Savez slijepih Banjaluka zahvaljuje na uobičajenom prigodu ožalošćene djece.

RO „VODOPRIVREDA BIH“ SARAJEVO

Poslovni odbor OOUR-a za vodoprivredne djelatnosti „Sava“ Bosanska Gradiška na osnovu ukazane potrebe, raspisuje sledeći

OGLAS

za obavljanje poslova i radnih zadataka daktilografa na određeno vrijeme radi zamjene radnice koja se nalazi na porodijskom odsustvu

1. Daktilograf 1 izvršilac

USLOVI:

— položen ispit za zavljanje daktilografa
Kod kandidata će se prethodno izvršiti provjera znanja iz daktilografije.

Oglas ostaje otvoren osam (8) dana od dana objavljivanja, a pismene ponude sa fotokopijom uvjerenja dostaviti na adresu OOUR ZA VODOPRIVREDNE DJELATNOSTI „SAVA“ BOSANSKA GRADIŠKA NIKOLE TESLE 57 C.

Neblagovremene ponude neće se uzeti u razmatranje.

POBUNA NJUJORSKIH POLICAJACA

GDJE SU GRANICE OVLAŠĆENJA

● Kada je protiv njihovog kolege podignula optužnica, svih 250 pripadnika specijalne jedinice njujorske policije zatražili su premještaj...

NJUJORK, — Svih dvije stotine i pedeset pripadnika specijalne jedinice njujorske policije odlučilo je da zatraži premještaj. Oni na taj način izražavaju nezadovoljstvo i protest zbog pokretanja optužnice protiv jednog njihovog kolege policijskog oficira Salivana koga javni tužilac tereti da je „u primjeni sile prekoračio ovlašćenja“.

Gradske vlasti ne kriju zabrinutost ne samo zbog toga što protest potiče od elitne policijske jedinice specijalno obučene za borbu protiv terorizma i suočavanje sa mentalno poremećenim licima već i zbog toga što se njime pokreće delikatno pitanje o „granicama policijskih ovlašćenja“. Salivan je, naime, optužen da je, prilikom prinudnog iseljenja, dva puta pucao na šezdesetomogodišnju crkinju Eleonor Bamber nanijevši joj tom prilikom smrtonosne povrede. Policajac se brani da je potegao oružje tek kada je stanarka zavitala nož prema njegovom kolegi. On, drugim riječima, tvrdi da je otvorio vatru u samoodbrani i da ni na koji način nije povrijedio uputstvo o ponašanju u takvim situacijama.

Služaj je svojevremeno izazvao veliko ogorčenje crnačke zajednice koja je u njemu vidjela primjer ne samo policijske već i rasis-

tičke osionost. Predstavnici ove zajednice su u prilog takve ocjene isticali činjenicu da je Eleonora Bamber bila ne samo stara već i bolesna i gotovo nepokretna, te da, prema tome, ni na koji način nije mogla da ugrozi gomilu mladih policajaca. Salivana je, posebno, teretilo i mišljenje stručnjaka da je „bez potrebe“ opalio i drugi metak. Na naknadnom vještačenju je, naime, utvrđeno da je Bamber bila već onesposobljena prvim hicem.

Tužilac je, vjerovatno, sve to imao u vidu kada je pokrenuo optužnicu. Ono što nije imao u vidu jeste reagovanje Salivanovih kolega koji su, osim premještaja u druge jedinice, tražili da ubuduće svako hapšenje ili intervenciju u najugroženijim krajevima Njujorka — Bronksu i Bruklinu — odobri javni tužilac. To bi praktično značilo paralizirati svake policijske aktivnosti koja bi se u svakom pojedinačnom slučaju suočila sa dugom zakonskom procedurom. Zahtjev za premještajem takođe nije bezazlen jer 250 pripadnika specijalne jedinice očekuju da niko od osamnaest hiljada njujorskih policajaca neće — iz solidarnosti — prihvatiti njihov posao.

Služaj je zanimljiv i zbog toga što pokreće značajno pitanje o „granicama policijskih ovlašćenja“. To je tema koja se, i ovdje kao i svuda u svijetu, periodično obnavlja, ali žalost uvijek pošto prije toga neko izgubi glavu.

Dušan MIKLJA

ZODIJAK

VODOLIJA SEDAM: 9. FEBRUAR — 18. FEBRUAR

Nestalan napor

Posljednja dekada Vodolije je najtajnovitiji i najkompleksniji ciklus u godini. Osnovna osobina ove Vodolije je mnogostranost koja uz mjesečevu frekvenciju (prilagodljivost) daje ovom ciklusu, odnosno ljudima rođenim u njemu, izuzetno težak zadatak. Naime, goleme, skoro neiscrpiva energija Vodolije usmjerena je na mnoge strane, ali podstaknuta mjesečevom frekvencijom koja je i nestalna, ona često te svoje mnogostrane interese napusti na pola puta. Zato je i tarot — zapis ove Vodolije izuzetno teško formulirati i astrolozi su poslije dugo razmišljanja se ipak odlučili da ga nazovu nestalan napor, ali uslovno. Vidjećemo zbog čega.

Positivne osobine ovog ciklusa Vodolije su: magnetska privlačnost, plemenitost, intuitivnost, stvaralačka imaginacija saosjećanje sa ljudima, nezavisnost i jedna naročita bistrina. No, ako ovu obdarenost vodolije sedam iskoriste u cilju ispunjenja ličnih i sebičnih ciljeva onda postaju veoma neumjereni u fizičkim zadovoljstvima, sujetni (skoro bolesno), neugodni i neprijatni drugima, nepouzdati, skloni spletkarenju. Konflikt, koji nastaje u njihovoj ličnosti jeste sukob između želje za dominacijom i ličnog uživanja iz čega možemo izvući zaključak o negativnim osobinama (preovlađujućim u sklopu ove ličnosti) i kao takvu je odrediti. No, kao i kod svake druge ličnosti, tako i ovom ciklusu astrologija nudi izlaz i kaže: savjestan rad i umni napor koji će biti u stanju da zadrži emocije u razumnim okvirima. Ali to nije lako. Zbog toga u ovom ciklusu nalazimo veoma malo poznatih ljudi a oni koji su tu veoma su značajni i možemo

ih po mnogo čemu nazvati pretečama i prekretačima u oblastima u kojima su učestvovali. To su: Abraham Linkolin, Tomas Alva Edison, Carls Darwin, Galileo Galilej, Mark Tven... Kad pogledamo ovih pet pobrojanih ličnosti, onda možemo zaključiti da su ne samo prekretači nego i izuzetno tajanstvene ličnosti koje su se izdvajale od svoje okoline naročitim sposobnostima sanjanja ali koji su uspjeli svoje snove ostvariti. To i jeste najvažnija komponenta Vodolije sedam: sanjati i sanjariti stvari i ideje nepojmljive i neprimjerne svojem vremenu ali i sposobnost da stupe u akciju kako bi ih ostvarili. Zbog toga smo rekli na početku da je veoma teško definirati ovaj ciklus vodolije. I, kad astrolozi kažu za njih nestalan napor onda ipak to kažu sa zadržkom, jer priroda ove Vodolije je skoro nepredvidljiva. Kako im pristupiti i kako uobličiti i uopštiti svu njihovu mnogostranost, jer ona se kreće u istoj ličnosti, od interesovanja za umjetnost do interesovanja za sasvim egzaktne nauke. Ako uspiju da želju za uživanjem svedu na minimum a želju za dominacijom i u privatnom i u društvenom životu svedu na normalu i svu svoju energiju usmjere ka razvoju svojih interesovanja i tako rade na sebi i do petnaest časova dnevno onda im je uspjeh zagarantovan. Ukoliko ne budu sijedili ovaj put onda im se, kako kažu astrolozi, dobro ne piše. Sklonost ka porocima odvući će ih u mrak, a sklonost ka dominaciji u usamljenost, u kojoj im preostaje samo nerealno i jalovo sanjarenje koje vodi ka ludilu.

M. PRAREVAC

U ITALIJI

Ozbiljna „ljetna glupost“

● Niko nije vjerovao da će izbor za najljepšeg Italijana privući toliko pažnje: organizatori trljaju ruke, reklama radi svoje, a sociolozi pokušavaju da odgonetnu novi korak muškaraca u borbi za ravnopravnost sa ženama — naravno, po ljepoti. Amerikanci traže novog Rudolfa Valentina

Spektakularno takmičenje za „najljepšeg muškarca Italije“ održaće se i ove godine, piše torinski dnevnik „Stampa“. Prvi takav konkurs održan je prošle godine i mnogi su vjerovali da je u pitanju samo „ljetna glupost“ koja neće biti dugog vijeka. Međutim dodaje italijanski dnevnik, već sa prvim danima nove godine počele su pripreme za ovogodišnje takmičenje i još u toj prvoj fazi konkurs je izazvao ogromno interesovanje publike, pa će, po svemu sudeći, postati tradicionalna.

Prvi preliminarini izbor kandidata za finale konkursa već je održano u diskoteci „Uan-stop“, u mjestu Sestrieres. Prostorije diskoteke bile su pune posjetilaca koji su došli da vide prvu selekciju mladića, od kojih će se trojica naći u finalu avgusta ove godine u mjestu Alasio u pokrajini Ligurija.

Pobjednici predtakmičenja u Sestrieresu bili su zaista zgodni momci. „Stampa“ navodi da prvobitni neodoljivo liči na britansku princezu Dijanu, drugi veoma liči na plavokosog šumara iz popularnog filma „Sedam nevjesti za se-

dam braće“, dok treći — iako je rođeni Firentinac — izgleda kao fe-dain, palestinski borac za slobodu.

Takmičenje za „mistera Italije“ izazvalo je interesovanje ne samo publike, već i sociologa, psihologa, i seksologa i drugih stručnjaka koji se bave društvenim fenomenima našeg vremena. Sociolozi, na primjer, objašnjavaju interesovanje za „najljepšeg muškarca“ činjenicom da danas „svijet prolazi kroz fazu izrazite muške narcisoidnosti“, što pokazuju i pravi „bum“ muške kozmetičke, moda i ponašanje muškog dijela omladine. Psihoanalitičari i seksolozi dodaju da živimo u eri „sve upadljivije bioseksualnosti“, jer „polovi teže sve većoj sličnosti i — razmjeni uloga.“

Ima, naravno, i onih koji na stvar gledaju sa drugih aspekata, pa se — kako piše „Stampa“ — pitaju da nije riječ samo o rivalstvu, a ne imitiranju žena? Sta ako muškarci, uznemireni sve rasprostranjenijim feminizmom, pokušavaju da osvoje svoje mjesto u domenima na koje žene imaju monopol?

Bilo kako bilo, sve ovo je odlična reklama za konkurs, a organizatori

zadovoljno trljaju ruke očekujući „nevjerojatan uspjeh“ i odgovarajuće profite. Iz organizacionog odbora konkursa stigla je i vijest da su se i Amerikanci zainteresovali za „najljepšeg muškarca Italije“ i da je iz SAD stigla molba da se pobjedniku, kada bude izabran, omogući velika turneja s one strane okeana. Amerikanci izgleda ne zaboravljaju Rudolfa Valentina, dodaje ironično „Stampa“, i žele da vide ima li Italija danas pravog nasljednika ovog glumca koji je postao simbol „latinskog ljubavnika.“

KOZMETIČKI KUTAK
Priprema:
Durdica GOLIC

Tri grupe preparata u ampulama. Nanošenje na dobro očišćenu kožu. Primjena aparata

U novije vrijeme, uz do sada poznata sredstva za njegu kože, pojavilo se i jedno novo: preparati u obliku ampula, koje sadrže bioaktivne tvari što brzo i lako prodiru u kožu. Takve se ampule primjenjuju pri pojavama na koži koje se uobičajenom njegovom ne mogu na zadovoljavajući način otkloniti. To je, dakle, koža na kojoj su znatnije izražene posljedice velikih fizičkih ili psihičkih napora i štetnih vanjskih uticaja, zatim koža na kojoj se javljaju akne, te koža sa izrazitim znacima starenja. U ovim slučajevima koži je neophodna intenzivnija njega, koja se može provesti ampulom odgovarajućeg sadržaja.

Ovakve ampule odgovarajućeg ili sličnog sadržaja, pa prema tome i iste namjene, pojavljuju se u prodaji pod različitim nazivom, a to otežava izbor odgovarajućeg preparata. Ipak, s obzirom na njihovu namjenu,

Priprema:
Durdica GOLIC

AMPULE U KOZMETICI

možemo govoriti o tri temeljne grupe ovih preparata i to:

— Ampule koje sadrže kolagen koji je prirodni sastojak vezivnog tkiva. Kako gubitak kolagena uzrokuje starenje kože, primjenom ovakve ampule, nadomještava se taj gubitak, pa koža postaje napetija i elastičnija, a istodobno se povećava i njena vlažnost. Za iste svrhe mogu se upotrebiti ampule koje sadrže elastičnu ili matičnu mliječ (gelee royal) te uljne ampule obogaćene vitaminima.

— Ampule koje sadrže ekstrakte ljekovitog bilja, pa i visoko vrijednih hranjivih sastojaka, primjenjuju se na naročito osjetljivu ili iritiranu kožu, te pri pojavi crvenila kože (rozacea). Efekat njihovog djelovanja je umirujući, a uz to pomažu i pri obnavljanju kože.

— Ampule koje sadrže ekstrakte posebno izabranog ljekovitog bilja namijenjene su odstranivanju i sprečavanju širenja

akni. Djeluju protuupalno i regulišu rad žlijezda lojnica, pa se stoga primjenjuju i za njegu izrazito masne kože.

Međutim, kako su akne izrazito medicinski problem, kada se pojave u ozbiljnijoj formi o njihovom liječenju valja se konsultovati sa lekarom.

Način primjene ovih preparata, vremenski intervali u kojima se primjenjuju i razdoblje primjene — različiti su s obzirom na njihov sadržaj ali i s obzirom na stepen oštećenja, odnosno drugih nedostataka kože radi kojih se primjenjuju. U svakom slučaju sadržaj ampule se nanosi na savjesno očišćenu kožu. U načelu, istodobno s ampulom nanosi se hranjiva krema ili odgovarajuća maska. U kozmetičkom salonu ampule se primjenjuju uz pomoć aparata za jontoforezu, ručnom masažom ili aparatom za masažu, zavisno o vrsti preparata i njegovoj namjeni i naravno, o koži na koju se primjenjuje.

S obzirom na specifičnost ovih preparata i moguće nedoumice pa i pogreške pri izboru ampule odgovarajućeg sadržaja, preporučljivo je da se o tome savjetujete s vašom kozmetičarkom.

NEDJELJNI ZADATAK

Priprema:
A. Allbegović

ČUDO NEVIDENO!

Juče sam sreo u našoj mjesnoj kućni dva Australijanca. Bilo je čudno da je jedan od njih bio otac sine onog drugog. Kako je to moguće?

Ako vam za rješavanje ovog zadatka ne bude dovoljan jedan, dva ili više dana, strplite se do sjedećeg broja „Nedjeljnog Glasa“.

Rješenje zadatka iz prošlog broja: paradoksalno zvuči da je sudija koji je pružio osumnjičenom dvije cedulje na kojima je pisalo „smrt“, u stvari, omogućio optuženiku spas. Osumnjičeni će izvući cedulju i hitro je uništiti, na primjer, progutavši je, pa će sudije i ostali na osnovu neuništene cedulje utvrditi...

ZANIMLJIVOSTI

ŽENE ŽIVE DUŽE

Putničkim agencijama je već dobro poznato da u njihovim aranžmanima za starije osobe 70 odsto učesnika predstavljaju žene.

Tačno je da žene duže žive od muškaraca. Prema jednoj studiji „Društveno-naučnog društva“ iz Beča, njihov je život u prosjeku za 8 godina duži. Razlog za ovaj duži životni vijek je ne samo to što žene žive razumnije, nego i to što žive zdravijim životom.

Muška beba je odmah po rođenju podložnija bolestima od ženske bebe. Odrastao muškarac, opet sa svoje strane, načinom života doprinosi da živi kraće. Više od dvije trećine smrtnih slučajeva od infarkta srca otpada na muškarce. Osmam puta više umiru muškarci od žena od raka pluća. Osim toga, izgleda da jači pol teže podnosi i psihicka opterećenja. U toku 1982. godine (prema jednoj studiji) od svih slučajeva samoubistava 73 odsto otpada na muškarce. Prema anketi koju je provelo pomenuto Društvo, muškarci ne vide svoje slabosti. Utoliko više vjeruju u neke svoje predrasude po kojima bi i žene brže starile dase izlažu većim naporima i da se na poslu više zalažu. Ove predrasude su pogrešne: žene se, jednostavno, ponašaju razumnije.

D. T.

IZJAVITE ZA ŠTAMPU

PRIJEDOR

ŠTO PRIJE U DOMOVINU

Drago Jazić: - Nekoliko godina radio sam u SR Njemačkoj, zatim u Libiji posredstvom zagrebačkog „Montinga“. Još sam na privremenom radu u inostranstvu, a ovih dana sam na odmoru. Želim što skoriji povratak u domovinu.

GDJE SU MLADI?

Hajra Ogrčević: - Nekoliko godina aktivnost mladih u našem gradu jenjava. I ne samo ovdje. Pitam se šta je s mladima, zar ne mogu naći motiva za zabavu i rekreaciju u objektima na području opštine?

SVE, SVE, ALI RUDA...

Srećko Drinčić: - Samo da krene proizvodnja rude. Kao dugogodišnji metalac ljubavijskih rudnika, brinem za proizvodnju u narednom periodu. Sve je manje rezervnih dijelova, a i vrijeme se utroilo protiv nas. Biće, valjda, bolje.

DA SE RUDAR IZVUČE

Stipo Josić: - Kao ljubitelj fudbala i pristalica Rudara, želim da „zeleno-crni“ zadrže sadašnji status. Vjerujem u prinove. Bila bi šteta da Rudar napusti drugoligaško društvo.

Tekst i snimci: R. SMAILOVIĆ

INFORMATOR

BANJALUKA

KOZARA - ŠEĆERNA VODICA (domaći) u 11, 16, 18 i 20 sati.
VRBAS - BALADA O NARAJAMI (japanski) u 15,30, 18 i 20,15 sati.
PALAS - (velika sala) - **DESET MINUTA DO PONOĆI** (američki) u 10, 15, 18 i 20 sati. U 22 sata američki film **SEKS U VISOKOM DRUŠTVU**.

Mala sala u 10 sati američki crtani film **TALIČNI TOM I BRAČA DALTON**, a od 16,30, 18,30, i 20,30 **BRILJANTIN DVA** (američki)

NARODNO POZORIŠTE

Nema predstave.
DJEČJE POZORIŠTE
Danas nema predstave, a u nedjelju u 11 sati **PEPELJUGA**.

DOM KULTURE
Izložba arhitekture 70. godina u Hrvatskoj.

UMJETNIČKA GALERIJA
Danas u 20 sati **VEČE SEVDAHA** - nastupa **KUD „D. Mitrov“** iz Vrbanje. Izložba arhitekture 70. godina u Hrvatskoj.

SPOMEN ZBIRKA DRAGINJE I VOJE TERZIĆ - stalna postavka nalazi se u Ulici Vladimira Nazora 17.

MUZEJ BOSANSKE KRAJINE
Stalna postavka Muzeja sadrži dva nova interijera (bosanske sobe).

BIBLIOTEKA
Odjeljenje u Domu Radničke solidarnosti radi svaki dan, osim subote i nedjelje, od 7 do 19 sati. Odjeljenje u **MEJDANU** radi svaki dan, osim nedjelje od 7 do 19 sati. Odjeljenje u **BUDŽAKU** radi ponedjeljkom i utorkom od 15 do 19 sati, srijedom, četvrtkom i petkom od 10 do 15 sati.

DEŽURNA APOTEKA
Noćno dežurstvo ima apoteka „I. maj“ u Ulici Vladimira Nazora 21 tel. 21-914.

VAŽNIJI TELEFONI:
SUP 92
VATROGASCI 93
HITNA POMOĆ 94
BOLNICA 33-725 (STARA LOKACIJA) i 38-111 (PAPRIKOVAC).
AUTOBUSKA STANICA 45-355
ŽELJEZNIČKA STANICA 31-229
TAKSI - STANICA 22-222
INSPEKCIJA 32-100
VODOVOD I KANALIZACIJA 21-247
ELEKTROBANJALUKA 42-555
SERVIS ZA HITNE POPRAVKE STANOVA 45-404
ATLAS 31-995
INEX - TURIST 21-261
PUTNIK 43-900
TURIST - BIRO 35-082
SLAVNI KOPER 31-113
MLADOST BiH 39-835
OPŠTINSKI SEKRETARIJAT ZA NARODNU ODBRANU - CENTAR ZA OBAVJEŠTAVANJE 985
RED VOŽNJE
POLASCI VOZOVA
ZA SARAJEVO: 0,58 (brzi) 05,44 (poslovni), 13,13 16,15 18,09 (poslovni)
ZA ZAGREB: 01,12 03,15 04,12 09,56 (poslovni) 15,14 i 16,33
ZA BEOGRAD: 10,23 (putnički do DOBOJA iz DOBOJA brzi u 14,40), 05,46 (poslovni do DOBOJA) iz DOBOJA u 08,44), 15,08 (putnički do DOBOJA, iz DOBOJA u 17,33), 22,21 (putnički do DOBOJA, iz DOBOJA u 0,30).

DOLASCI VOZOVA
IZ SARAJEVA: 01,09 03,02 (brzi), 09,54 (poslovni), 15,06 (brzi), 16,27 (brzi), 20,06 (poslovni).
IZ ZAGREBA: 0,45 01,50 13,08 16,10 (brzi), 18,07 (poslovni), 21,40 (ubrzani).
IZ BEOGRADA: 05,30 08,17 13,01, 16,28 20,06 21,43.
VANREDNI VOZOV
Svake nedjelje BANJALUKA - MARIBOR u 13,25 i DOBOJ - BANJALUKA - LJUBLJANA u 14,01.
POLASCI AUTOBUSA IZ BANJALUKE
ZA ZAGREB: 01,20 02,00 03,00 05,30 06,00 07,45 08,30 09,30 11,00 12,00 12,40 13,15 14,30 15,10 15,20 17,00 18,15 19,24 20,00.
ZA BEOGRAD: 05,00 06,00 09,30 15,00 17,00 23,30.
ZA LJUBLJANU: 01,20 08,20 12,00 13,15 15,10 19,25.
ZA SARAJEVO: 00,30 08,00 12,00, u prolazu 00,45 10,00 12,35 15,15.
ZA KRANJSKU GORU 13,15.
ZA TUZLU: 05,53 i 15,45
ZA MOSTAR: 06,00 13,00 u prolazu u 11,26 22,00
ZA ROVINJ: 07,45 i 19,25
ZA RIJEKU: 06,00 07,45 22,00
ZA DUBROVNIK: 22,00 24,00 (oba u prolazu)
ZA UMAG: 06,00
ZA SPLIT: 06,40 21,15 prolazni u 8,30
ZA ŠIBENIK: 07,30 i 22,30.

BOSANSKA GRADIŠKA

U Domu kulture danas i sutra igra film **ORUŽJEM PROTIV OTMIČARA** u 10, 17,00 i 19,00 sati.

U Domu kulture u Orahovi danas igra film **MASKIRANI VOZAČ**

U odjeljenju biblioteke u Orahovi knjige se izdaju u Domu kulture ponedjeljkom, srijedom i petkom od 18-20 sati.

Izdavanje knjiga u Narodnoj biblioteci ponedjeljkom, srijedom od 10 do 17 sati, a utorkom, četvrtkom i petkom od 10 do 14 sati. U odjeljenju biblioteka u Novoj Topoli knjige se izdaju u zgradi SUBNOR-a ponedjeljkom, srijedom i petkom od 12 do 15 sati. Klub Doma kulture u Bosanskoj Gradiški za posjetioce otvoren je od 9 do 13 sati i od 18 do 22 sata. Apoteka Centar u Ulici maršala Tita broj 11, telefon 813-130, radi od 7 do 20 sati, za hitne slučajeve otvara se i u 22 sata. Apoteke: kod bolnice u Ulici trinaest skojevki i Gornjim Podgradcima, Novoj Topoli, Dubravama, Dolini, Turjaku i Orahovi rade od 7 do 14 sati.

ČELINAC

U kino-sali danas i sutra film **GOSPODAR ZMAJ**.

Dežurna apoteka Doma zdravlja radi od 7 do 15 sati, osim subote, telefonom 840-038. Hitna pomoć Doma zdravlja radi od 15 do 07, Doma zdravlja radi od 7 do 15 sati svakim danom osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850-130. Narodna biblioteka „Ivo Andrić“ radi svaki dan od 7 do 15 sati, osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850-130.

KOTOR-VAROŠ

Danas u kino-sali nema predstave.

Apoteka radi od 7 do 19 sati, a subotom od 7 do 14 sati. Hitna pomoć Doma zdravlja 880-001. Dežurna vatrogasna služba 880-104 Biblioteka radi od 7 do 19 sati.

LAKTAŠI

U Domu kulture nema kino-predstave.

Narodna biblioteka „Veselin Masleša“ radi od 7 do 15 sati, a nedjeljom ne radi. Hitna pomoć Doma zdravlja, telefon 830-250. Apoteka radi od 7 do 19 sati, subotom od 7 do 14 sati, telefon 830-030. Dobrovoljno vatrogasno društvo 830-066.

SKENDER-VAKUF

Nema kino-predstave.

Biblioteka, pozajmno odjeljenje, radi svaki dan od 7,30 do 15,30 sati, a ponedjeljkom od 10 do 16 sati. Dom zdravlja radi od 7,30 do 15,30 sati, telefon 890-611. Opštinski centar za obavještanje radi od 00 do 24 sata, telefon 890-620.

SRBAC

U Domu kulture danas nema kino-predstave. Sutra američki film **PODMORNICA**.

Apoteka 840-003. Dobrovoljno vatrogasno društvo 840-150. Biletarnica 840-038.

PRNJAVOR

U kino-sali danas i sutra igra film **JAVNA KUĆA U PARIZU**.

Stanica za hitnu pomoć 860-190 SUP 160-0 01. Autobuska stanica 860-462.

RADIO-PROGRAM

BANJALUKA

SUBOTA, 9. februara

7,00 - Najava programa
7,05 - MUZIKA - NOVOSTI - MUZIKA (VIJESTI u 7,30)
Oglasi i obavještenja u 7,45
8,00 - Mi predlažemo - vi birate
9,00 - GOST PROGRAMA
10,00 - Hit programa
10,10 - Rezervisano vrijeme
10,20 - Magazin sedam
11,00 - SPORTSKI ŽURNAL
11,20 - Radio-radar
12,00 - Odjava programa
12,00 - do 07,00 - PRVI PROGRAM RADIO - SARAJEVA

NEDJELJA, 10. FEBRUAR

7,00 - Najava programa
7,05 - MUZIKA - NOVOSTI - MUZIKA
8,00 - AIPK BOSANSKA KRAJINA NA TALASIMA KRAJIŠKIH RADIO - STANICA
8,30 - Poželjeti ste - izvodimo
10,00 - JEDINSTVENI U ODBRANI I ZAŠTITI
10,20 - Magazin sedam
11,00 - Muzika za nedjeljno raspoloženje
11,30 - STRANA NARODNA MUZIKA
12,00 - Odjava programa
Od 12,00 do 01,00 - PRVI PROGRAM RADIO - SARAJEVA

BOSANSKA GRADIŠKA

SUBOTA, 9. FEBRUAR

8,00 - Početak i najava programa
8,05 - Muzika - Informacije - muzika
8,50 - Oglasi i obavještenja
9,00 - Odabrali smo za diskofile
9,30 - VIJESTI i sportska hronika
9,40 - Narodna muzika
10,00 - Iz melodije u melodiju
11,00 - „OMLADINSKI STUDIO“
12,00 - Odjava i završetak programa Radio-Bosanske Gradiške
12,00 - 14,00 - ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO - STANICA BiH
(Susret na talasu)
NEDJELJA, 10. FEBRUAR

7,55 - Početak i najava programa
8,00 - AIPK NA TALASIMA KRAJIŠKIH RADIO - STANICA

(izmjena naredne sedmice „ZELENA POLJA“, emisija za poljoprivrednike i selo)
8,30 - Želite, čestitate, pozdravljate, I dio
9,00 - Oglasi i obavještenja
9,10 - Želite, čestitate, pozdravljate, II dio
9,30 - „VEZENI MOSTOVI“, emisija za djecu,
10,00 - HUMORISTIČKI RADIO - TALAS
10,10 - Želite, čestitate, pozdravljate - do kraja programa (u 12,00 VIJESTI)

PRNJAVOR

SUBOTA, 9. FEBRUARA
PROGRAM EMITUJE NA SREDNIM TALASIMA 1341 KILOHERC I UKT 98,3 MEGAHERCA

9,00 - Najava „Subotnjeg revijalnog programa Radio-Prnjavora“
9,03 - Muzika - informacije - muzika (zabavna)
10,00 - Emisija „GOST PROGRAMA“ (Vukašin Bošković, predsjednik Opštinskog suda Prnjavor)
11,00 - SEMAFOR - emisija posvećena bezbjednosti saobraćaja
11,20 - Emisija za naše radnike privremeno zaposlene u inostranstvu
12,00 - 14,00 - ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO - STANICA BiH
14,00 - 16,00 - POMAK - prnjavorske omladinske aktuelnosti
16,00 - Odjava programa

NEDJELJA, 10. FEBRUARA

7,58 - Najava „NEDJELJNOG POLITIČKO - INFORMATIVNOG I ZABAVNOG PROGRAMA RADIO - PRNJAVORA“
8,00 - AIPK - Bosanska krajina na talasima krajiških radio-stanica (prenos programa Radio-Banjaluke)
8,30 - 16,00 - Vijesti - informacije - osvrti - komentari i muzika iz programa „Vaše želje, čestitke i pozdravi...“
16,00 - Odjava programa

SRBAC

SUBOTA, 9. FEBRUARA

8,00 - Informativno-zabavni program Radio-Srpa
12,00 - Zajednički program RS BiH
14,00 - Završetak emitovanja

NEDJELJA, 10. FEBRUARA

8,00 - Početak emitovanja
8,05 - Muzika za dobar dan
8,30 - Želje, čestitke i pozdravi
9,00 - Radio u selu - AIPK na talasima
9,30 - Želje, čestitke i pozdravi
10,00 - Sedam dana
10,15 - Želje, čestitke, pozdravi (EPP, oglasi, reportaža...)
12,00 - Odjava i završetak emitovanja

BOSANSKA DUBICA

SUBOTA, 9. FEBRUAR

11,00 - Najava i pregled programa
11,05 - Za svakog ponešto
11,30 - Želje slušalaca
12,00 - Emisija za selo i Kombinat na talasima - nazizmjenično
14,30 - Vijesti
14,33 - Program za mlade
15,00 - Emisija za selo
15,30 - PROTEKLE SEDMICE U NAŠOJ KOMUNI
15,45 - Obavještenja, muzika, oglasi
15,58 - Odjava programa
RADIO - BOSANSKA DUBICA NEDJELJOM NE EMITUJE PROGRAM

JAJCE

SUBOTA, 9. FEBRUARA

9,00 - Najava programa
9,10 - Vijesti
9,15 - Kontakt emisija: ZANIMLJIVOSTI IZ KOMUNE
10,00 - Revija želja, čestitki i pozdrava...
11,00 - Odjava programa
NEDJELJA, 10. FEBRUARA
9,00 - Najava programa
9,15 - EPP
9,30 - Reportaže, zapisi...
10,00 - Nedjeljni - žurnal
10,30 - Putokaz - omladinska emisija
11,00 - Revija želja, čestitki i pozdrava...
Od 12,00 do 13,00 - Odjava programa.

BOSANSKI NOVI

SUBOTA, 9. FEBRUAR

9,00 - I danas smo zajedno (najava, vijesti i melodija dana)
9,10 - Želje slušalaca
10,00 - Emisija za selo (u sklopu programa emitujemo Kombinat)
10,30 - Nastavak ispunjavanja vaših želja
11,00 - Hronika šest radio-dana (IP pregled aktuelnosti)
11,15 - EPP - propekt
11,30 - Rezervisano... (dokumentarni program)
12,00 - Susret na talasu (Zajednički program RSA II i ORS BiH)
14,00 - Odjava programa i najava popodnevnog susreta
NEDJELJOM NE EMITUJEMO PROGRAM RADIO-BOSANSKI NOVI

KLJUČ

NEDJELJA, 10. FEBRUARA

10,00 - Najava programa i vijesti
10,30 - Nedjeljna hronika Radio-Ključa
11,00 - Poruke, želje i pozdravi slušalaca
12,00 - Nasmijana nedjelja
12,30 - Emisija za selo i AIPK na talasima
13,00 - Nedjeljom za mlade i odjava programa
14,00 - Prenos Prvog programa Radio-Sarajeva.

PRIJEDOR

SUBOTA, 9. FEBRUAR

9,00 - Najava programa
9,02 - Noviteti disko-produkcije
9,30 - Jugoton-ekspres
10,00 - Subotom zajedno
11,00 - Čestitke, želje, pozdravi...
13,00 - Odjava programa

NEDJELJOM RADIO-PRIJEDOR NE EMITUJE PROGRAM.

Годишњица ЗОИ

ПОСЈЕТА САМАРАНА

Сарајево, 8. фебруара (Танјуг) — Председник међународног олимпијског комитета Хуан Антонио Самаран допутовао је данас поподне у Сарајево гдје ће присуствовати обиљежавању прве годишњице 14. зимских олимпијских игара. На сарајевском аеродрому председника МОК-а и његове сараднике дочекали су поздравили представници орга-

низационог комитета игара, Скупштине града Сарајева и радне организације „ЗОИ 84“. Самаран ће поподне разговарати са организаторима олимпијаде, посјетити изложбу ликовних стваралаца из Фераре, а сутра ће присуствовати свјетском првенству у брзом клизању за жене на „Зетри“ и отварању југословенске олимпијске академије.

У РУШЕВИНАМА У КАСТЕЛАНЕТИ

34 ПОГИНУЛА

Кастеланета (Италија) 8. фебруара (Ројтер) — Број жртава усљед рушења једне шестоспратнице у Кастеланети, на југу Италије, повећан је на 34, а повриђено је осам људи. Спасилачке екипе настављају рашчишћавање, али се претпоставља да у рушевинама више нема људи.

ПРЕДСЈЕДНИШТВО ЦК СК БИХ

Али Шукрија у Сарајеву

Сарајево, 8. фебруара (Танјуг) Председник Председништва Централног комитета Савеза комуниста Југославије Али Шукрија присуствовао је данас сједници Председништва ЦК СК БИХ на којој се расправљало о текућој идејно-политичкој активности Савеза комуниста Босне и Херцеговине. Председник ЦК СК БИХ Мато Ан-

дрић и чланови Председништва ЦК СК БИХ су назначили неке основне карактеристике идејно-политичке активности Савеза комуниста Босне и Херцеговине и информисали о напорима који се чине у друштвено-економском развоју Републике. Посебно уостваривању политичке економске стабилизације.

У БАЊАЛУЦИ

Архитектура Хрватске

БАЊАЛУКА, 8. фебруара — У малом изложбеном салону Дома културе синоћ је отворена изложба „Архитектура 70-тих година у Хрватској, проблеми, појаве и тенденције“. Изложено је четрдесет великих панора — фотоса који показују развој савремене архитектуре у протеклој деценији. Како истиче Свэд Захировић, директор Урбанистичког завода Бања Лука отварајући изложбу, она није

антологија најбољих остварења у заданом раздобљу, нити представљање појединих зграда у целини нејезина израза. Организатор је Дом културе и СОУР за пројектовање и урбанистичко планирање „Крајина“ Бања Лука, у сарадњи са загребачким Центром за документацију.

Изложба ће бити отворена петнаест дана.

Ј. П.

Трибина

ИЗЛАГАЊЕ МАРКА ПОЛИЋА

БАЊАЛУКА, 8. фебруара — Деловање система информисања и његова друштвена улога у данашњим условима тема је о којој је говорио Марко Полић, извршни секретар Председништва ЦК СКЈ на трибини коју је организовао ОК ССРН Бања Лука и Центар за марксистичко образовање „Веселин Маслеша“. Полић је говорио о главним карактери-

стима јавног информисања, његовој улози у развоју самоуправног социјалистичког друштва, слободи штампе у нашем самоуправном друштву, као и о кадровској политици у средствима информисања и улози људског фактора као основног чиниоца самоуправног информативног система.

Р. М.

ВРИЈЕМЕ

ИЗВЈЕШТАЈ РЕПУБЛИЧКОГ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКОГ ЗАВОДА БИХ
ОБЛАЧНО

ЗА БОСАНСКУ КРАЈИНУ: Преовладаваће облачно вријеме са мјестимичном кишом и сушљивостом, а понегдје и снијегама. Температура у порасту, највише вриједности кретаће се од 4 до 10 степена.

ЗА БАЊАЛУКУ: Претежно облачно и нешто топлије с повременим падавинама.

ЗА НАРЕДНА ДВА—ТРИ ДАНА: Преовладаваће облачно и репативно топло вријеме с повременом кишом, а у вишим предјелима очекује се снијег.

ВОДОСТАЈ: Уна — Бицај 22 цм, бистра, температура воде 8,2 степена. — Сански Мост 150 цм, бистра, температура воде 7,2 степена. Врбас — Бања Лука 78 цм, бистра, температура воде 8,8 степена. На самим ријекама водостај у стагнацији.

Мирис
Млањетовић
ДА ИД ШТРАЦА

ПОСЈЕТЕ

Гојко Убипарип у Српцу

СРБАЦ, 8. фебруара — Гојко Убипарип, председник Извршног вијећа Скупштине СР БиХ, данас у поподневним часовима боравио је у радној посјети Српцу. На састанку политичко-привредног актива општине председника Извршног вијећа и остале учеснике, са друштвено-економским и самоуправним развојем србачке општине упознао је Перо Драгојевић, председник Извршног одбора СО Србац. Он је истакао да је ова комуна динамичнији друштвено-економски развој доживјела тек за последњих десет година о чему свједочи чињеница да су сви најзначајнији привредни и други објекти у комуни подигнути управо у последњој деценији.

И поред значајног напретка који се огледа у стабилном привредивању, повећању производње, запослености и о побољшању, услова за живот и рад радних људи и грађана, општина Србац се још увијек налази у кругу недовољно развијених комуна у СР БиХ. Свој будући развој ова општина темељи на значајним природним ресурсима у првом реду плодним ореницама, шумском богатству, и богатим налазиштима каолинизованог гранита. Било је ријечи и о неким проблемима у области саобраћаја који коче бржи привредни развој комуне. Доста пажње је посвећено резултатима и проблемима у пољопривреди и производњи хране. Речено је да је пољопривреда једна од прворазредних развојних шанси србачке општине, што обавезује на још шире ангажовање свих субјеката у комуни и у оквиру АИПК „Босанска крајина“ ради искоришћавања могућности које се нуде у овој области.

Ж. Ш.

СКЕНДЕР-ВАКУФ Сјећање на Луку Радетића

СКЕНДЕР—ВАКУФ, 8. фебруара — Обиљежавајући трећу годину од смрти народног хероја Луке Радетића, ученици и наставници основне школе у Скендер—Вакуфу која носи назив овог револуционара положили су цвијеће на његову бисту. У школском холу одржан је час историје

Ж. К.

ОД 18. ДО 24. МАРТА ОВЕ ГОДИНЕ

НЕДЈЕЉА ОМЛАДИНСКЕ СОЛИДАРНОСТИ

БЕОГРАД, 8. фебруара (Танјуг) — Савез социјалистичке омладине Југославије организоваће између 18. и 24. марта ове године традиционалну недјељу омладинске солидарности са ослободилачким покретима и жртвама агресије у свијету. У току трајања ове акције, у којој ће учествовати и представници већине ослободилачких покрета из цијелог свијета, у једном од главних градова републике и покрајина биће, како се предвиђа, одржан и велики митинг солидарности.

ПБС - ОСНОВНА БАНКА „БАЊАЛУКА“ КУРСНА ЛИСТА

(формирана)
(формирана 8. фебруара 1985. године)

Земље	Валута	Куповни за ефективу	Куповни за девизе	Продајни за девизе
Аустрија	100 шилинга	981,66	1006,83	1009,85
Белгија	100 франака	324,17	351,84	352,90
Данска	100 круна	1927,83	1956,04	1961,91
Француска	100 франака	2251,35	2315,01	2321,97
Холандија	100 флорина	6080,24	6170,58	6189,12
Италија	100 лира	11,20	11,44	11,48
Норвешка	100 круна	2328,39	2449,75	2457,11
СР Њемачка	100 марака	6897,41	7074,26	7095,52
Швајцарска	100 франака	8280,78	8265,23	8290,07
Шведска	100 круна	2415,08	2483,37	2490,83
В. Британија	1 фунта	246,41	252,82	253,38
Јапан	1 јен	83,40	87,33	87,59
Канада	1 долар	162,64	169,68	170,19
САД	1 долар	220,01	227,14	227,82
Аустралија	1 долар	169,86	175,40	175,93

Куповни и продајни курсеви за девизе примјењују се почев од 14,00 сати 8. фебруара 1985. године, а куповни за ефективу примјењује се почев од 6. фебруара 1985. године.

СУБОТА, 9. ФЕБРУАР
ПРВИ ПРОГРАМ

- 8,00 — Преглед програма
- 8,25 — Зиниски образовни програм
- 12,45 — Борнио: СП у скијању: спалом (ж): снимак 1 трке
- 13,25 — Борнио: СП у скијању: спалом (ж) пренос 2 трке
- 15,00 — Дневник 1
- 15,15 — Гетеборг: ПЕ у умјетничком клизању — плес; слободно укључење у пренос
- 17,00 — ПЈ у кошарци: Црвена звезда — Цибона
- 18,30 — Досје — документарни програм
- 19,15 — Цртани филм
- 19,30 — Дневник 2
- 20,05 — ТВ спот
- 20,10 — Једна игра у граду — амерички играни филм
- 22,05 — Вијести
- 22,10 — Седам свјетских дана
- 22,20 — Викенд—програм — вече са Миланом Гуголићем
- 23,00 — Кад ного полуде, балет
- 23,35 — Преглед програма за недјељу.

ДРУГИ ПРОГРАМ

- 11,40 — Преглед програма
- 11,45 — Гетеборг: ПЕ у умјетничком клизању: мушкарци: слободно снимак
- 12,45 — Седам ТВ—дана
- 13,15 — Мали концерт
- 13,35 — Тула — играни филм из Нигерије
- 14,50 — Алиса у земљи чуда — снимак представе за дјецу
- 16,00 — Филмовница
- 16,35 — Дружина Пете Каржице — домаћи играни филм
- 17,55 — Приче из радионице — домаћи серија 1
- 18,45 — Свјетско првенство у брзом клизању: жене: снимак
- 19,30 — Дневник
- 20,40 — Рок—маратон — забавна музика
- 20,45 — Човјек и вријеме — доктор Бајрам Рачепагић — документарни програм
- 21,05 — Студио 2
- 21,05 — Спортска субота
- 22,00 — Славни лјакари болнице Шарите — серијски филм; 6 — последња епизода
- 23,30 — Хроника Феста; 3/4
- 00,15 — Преглед програма за недјељу.

НЕДЈЕЉА, 10. ФЕБРУАР
ПРВИ ПРОГРАМ

- 10,15 — Преглед програма
- 10,20 — Вијести
- 10,30 — Теби кажем — недјељно пријеподне за дјецу
- 11,30 — Прича из непричаве
- 12,00 — Бразде — емисија за пољопривреднике
- 13,00 — Знање — ишање
- 14,00 — На свој мачик: Сингалур, Индонезија
- 14,15 — Рибари — серијски филм; 6/7
- 15,05 — Састанак без дневног реда
- 17,30 — Црни лабуд — амерички играни филм
- 18,55 — Штрумфови — цртани филм
- 19,30 — Дневник 2
- 19,55 — ТВ спот
- 20,00 — Александар Мародиф: Право лице Аните Нолак — драмска серија ТВ Љубљана, 3/5
- 21,00 — Спортски преглед
- 21,30 — Олимпијски пламен — репортажа
- 22,00 — Дневник 3
- 22,20 — Преглед програма за понедјељак.

ДРУГИ ПРОГРАМ

- 9,45 — Преглед програма
- 9,50 — Борнио: СП у Алпском скијању: спалом (м) пренос 1 трке
- 10,45 — Кључ — домаћи играни филм
- 12,20 — Особљена музика
- 13,20 — Борнио: СП у Алпском скијању: спалом (м) пренос 2 трке
- 14,20 — Гетеборг: ПЕ у умјетничком клизању: Ренија побједника, пренос
- 16,15 — Свјетско првенство у брзом клизању — жене: снимак
- 17,00 — ПЈ у ватерполу: Котор—Југ — пренос
- 18,00 — Мали концерт
- 18,25 — Врепа — документарни програм
- 19,10 — Прометни круг — образовни серија
- 19,30 — Дневник 2
- 20,00 — Моја земља — документарна серија, 4 (11)
- 21,00 — 24 часа
- 21,20 — ТВ — кинотека — Знак вампира — амерички играни филм
- 22,20 — Хроника Феста — 4; посљедња
- 23,05 — Преглед програма за понедјељак.